

Telephone No. 2544.

{ సంవత్సరం ౧౨౨
No 122

AMRUTANJANI

The Best

Pain Balm

109, ఫేరిరోడ్డు, హోర్లు, బొంబాయి.

మేనేజింగు డైరెక్టర్

డాక్టర్. A. S. మూర్తి, చికాగో

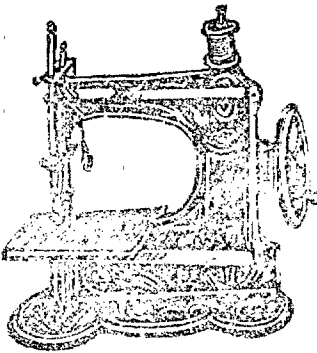
[illegible]

132

గట్టిచాయనూలు జవళివ్యాపారం, మహల్ వీధి, మధుర.

అద్భుతమైన చిన్న కుట్టపు మెషిన్

ఈ చిన్న సముజా కుట్టు మెషిన్ నీవులో తయారు చేయబడినది. దీనితో అందరూ పెద్ద కుట్టు మిషన్ లో కుట్టు నట్టు వ్యయ లో ఇంట్లో వుండు ఆనందాకే అన్ని విధములైన కుట్టు పనులను చేయ వచ్చును. దీనితో చొక్కాలు

జాకెట్లు, దిండు గట్టలు, రవికలు, జెండాలు మొదలైనవాటిని సులభముగా కుట్టవచ్చును. బాతికలుకూడ దీనితో సులభముగా కుట్టవచ్చును. మొదటిరకం పెద్దది ధర 1-కి రూ. 7 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము రెండవరకం చిన్నది 1-కి రూ. 4 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము నూడికొం అందు కంపెనీ, సామ్రాజ్యరేలు పోస్టు, మదరాసు

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరు పేట, బెజవాడ.

గజేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగరోగములను నివారించి మూత్రము నిడుచునట్లుగా గలగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షను లతోను పిచ్చికారిలతోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును. సీసా 1-కి రూ 8-0-0.

మూర్ఖారిప్షము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖత్వమును యెన్నిసంవత్సరములనుండియున్న మూర్ఖుల నైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. నెలకు సరిపోవుమందు రూ 8-0-0.

పొడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తైలపొడలనే గాక యితరవిధములైన పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొమర, గజ్జి, కర్పాణి మొదలగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మమును మామూలునీటికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రూ 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లాకు యేతెంట్లు:— ఇండియన్ యిండస్ట్రియల్ హోము సంఘము.”

ఏతెంట్లు: కావలెను.

131

మాన సోల్గా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వల సులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి వైతన్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము, అజీర్ణము, అరుచి, ఆపులీంతలు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శీరస్సు, వ్రేళ్లు, అగులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పలను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం

పోస్టు నిడునూలు, ఎలక్కర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

TEXACO

మైలైన రకము

మోటారు చమురులు, గ్రీజులు, పారిశ్రామికచమురులు, జిన్నింగ్ చమురులు, ఇంజను చమురులు ప్రతి ఒకరి ఉపయోగకరమైన లూబ్రికెంట్లు.

41, మూకర్ నల్లముత్తువీధి, మద్రాసు.

THE TEXAS COMPANY (INDIA) Ltd., Bombay, Madras, Etc.,

టి. ఆర్. శర్మ, విజయనగరం, ఉత్తరనర్కారులకు సోల్ ఏజంట్లు.

చీనా రషియా తగవు

(జరుగుమిల్లి సాంబశివరావుగారు బి. ఏ.)

ఉత్తరరంగము

చీనాలో బ్రిటిషుపలుకుబడి నంతరింపజేసి, బ్రిటనును చీనానుండి త్రోసిరాజుజేయుటకు ఫ్రెంచి, రషియా ప్రభుత్వములవారు 19 వ శతాబ్దము ముగియుకాలమున అనగా 19 వ శతాబ్దము కడపటిభాగమున ఒడంబడిక జేసికొన్న సంగతి చారిత్రికవిషయమే. రషియనులు ఉత్తరభాగము నుండియు, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు దక్షిణముననుండి బ్రిటనును చీనానుండి వెడలగొట్టుట కుద్దేశించిరి. అదే ప్రకారము జపానుకు చీనా యివ్వవలసిన యుద్ధపరిహారమును దీర్చుటకు ప్రాంతోరషియా ఋణమునుజేయుటకు అనగా ఫ్రెంచిరషియను ప్రభుత్వముల దగ్గర అప్పుజేయుటకు చీనా ప్రభుత్వమువారు రాయబారములను ప్రారంభించిరి. దాని నడమగగని, ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము వారు తమయుద్ధోత్సము నెరవేరుటకు చీనాను నిర్బంధముజేసి కొన్ని మరతులను తమకునుకూలముగ చేసికొనిరి. యూనాన్, క్యాంగ్సి, క్యాంటన్లు చీనా ప్రభుత్వ రాష్ట్రములు. వీటి యందు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు తమ పతాకమును విరాజిల్లు చేయ సమకట్టిరి. కాని, రెండవపర్యాయము చీనా జపాను కీయవలసిన యుద్ధపరిహారమునుదీర్చుట కప్పుజేయనవుడు. బ్రిటను జర్మనీ ప్రభుత్వములు ఏకమై ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నమును సాగనీయలేదు.

రషియనులు మాత్రము ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము వారి కం పె ఎక్కువ జాగ్రత్త మెలకువతో ప్రవర్తించిరి. ఫ్రెంచి ప్రయత్నముకంటె రషియనుల ప్రభుత్వ ప్రయత్నమే ఎక్కువ ముఖ్యముగ గన్పించెను. ఫ్రెంచి ప్రయత్నముల చర్యను అప్రమత్తులై రషియనులు వేయకండతో గనిపెట్టుచుండిరి. చీనానుండి బహిరంగముగ ఎట్టి మరతులను గోరుటయుండే రషియనులు తమ కార్యక్రమమునంతను పూర్తి జేసికొనిరి. తక్షణము రషియా చీనా బ్యాంకును నెలకొల్పిరి. ఫ్రెంచినివలె ఇందుముఖ్యమున వాటాదారులు. చీనాను అప్పు నిచ్చి చీనాలో రైలుమార్గమును వేయు నెమ్మదిగ చీనాలో తమ పలుకుబడిని స్థాపించుటకాని త్రయోపముగ మారప్రాప్త్య ప్రదేశమును (ఫార్ క్లౌస్ రోడ్ ల్యాండు) స్వాధీనము జేసికొన దలంచిరి. ఇందులకే ప్రారోధ్యాహృతం దైనరషియా చీనా బ్యాంకును నెలకొల్పిరి. డబ్బుకూడినది. ఇక ఇనుపదారి తరువాయి. దానికై మామూలుధానముల సేర్పాటుజేసిరి. ఉత్తర చీనాను శాంతియుతముగ స్వాధీనముజేసికొనటకు లాభకరముగ ఉత్తర మంచూరియాగుండా ఒక దారిని వేయసంకల్పించుకొనిరి. ఇంత వరకెట్టి మరతులను గుషియా, చీనాను గోరలేదు. చీనావారి అవ్యాజ్యమే నిజానిజములు త్వరలోనే బయల్పడకమాన నని ఆ సమయమున ఫ్రెంచినుండిగి చీనాలోయున్న జరార్డుగారు డెలుపుచుండిరి. చీనాలో రషియనుల యుద్ధోత్సములను 1895 అక్టోబరు 2 తేదీని బయల్పెట్టినది. లండన్ ప్రెస్సుపత్రిక హంకాంగు విలేజ్ కే. కాని రషియను ప్రభుత్వమువారావదంతులు అబద్ధమని వెంటనే బ్రకటించిరి.

ల్యాంగ్ గ్ లాంగ్ చను ఇనుపదారి

కై చీనాతో ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు సల్పుచున్న రాయబారములను రషియా జాగ్రత్తగానిపెట్టుచున్నది. పరిశోధనలన్నియు పూర్తిఅయిన పిదప అనగా రైలుమార్గమును వేయుసౌకర్యమున్నటి నరసినపిదప మంచూరియాగుండా బ్రాన్సువైబీరియా రైలుదారి పోవుటకు అంగీకరించువలెనని క్యాపిన్ ప్రభువు చీనా మంత్రులను చీనా రాజామారులను సమాపించెను. అరిక నైనిక కారణములచే ఈ దారిగావలెనని డెలివీరి.

రషియా ప్రభుత్వము

వారు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువలె తమ మరతులను ఏ ఒడంబడిక మీదను ఆదారబడి గోరలేదు. తమ బ్రాన్సు వైబీరియా దారి తక్కువ దూరముగాను, చవుకగానుండవలెననిరి. దాని వలన చీనా వరక లాభమునుబొందుటయే గాక నైనికసదుపాయములను సౌకర్యములను గూడ యనుభవించ గల్గుననిరి.

మొదలు ఈమరతులు చీనావారిని కలవరపెట్టెనుగాని తుదకు బారువక్రపత్తి చీనాకును, రషియాకును పగతురగు జపాను ప్రభుత్వమునకు విరోధముగ, చీనాతో, ఒడంబడికను జేసికొనెను. దీని ననుసరించి, చీనా తూర్పు ఇనుపదారి సేర్పాటుజేసిరి. కాన చీనా తూర్పు ఇనుపదారి వృత్తాంత మిట్టిది.

ఈసందర్భములందేసి రషియా చీనాతో స్నేహపూటాడంబడికను అవ్యాజ్యమేమతో జేసికొనలేదని చదునరులకు గోచరింపక మానదు. విదేశ ప్రభుత్వముల బాధనుండి ముఖ్యముగ జపాను బారినుండి చీనాను దప్పించి రషియనులకు ఈ ఒడంబడికను జేసికొంటివన్నును, అయ్యది రషియా స్వలాభమునకి వేరుగా జెప్పనక్కరలేదు. తుదకే ఒడంబడికవలన తాము రషియనులచే హంబోతిమని 1910 ఫిబ్రవరి 15 తేదీని చీనానుండి తీవించునగాను డెలివీరి. అందుచేతనే రషియనులు, చీనారాజ్యములో చీనాకే అడ్డుగ నన్నారని చీనా

గ్రహించి రషియనుల బారినుండి తప్పించుకొనుటకు సమయము దొరుకునాయని వేచియుండెను. రషియా ప్రభుత్వమే, చీనా తూర్పు ఇనుపదారిలో సర్వాధికారిగనుండెను. ఈరయలు మార్గమున్న ప్రదేశములన్నియు రషియా పరిపాలనాధికారము లోనున్నవి. లాఆర్డరును గాపాడుటకు రషియా రయిల్వేకంపెనీ వారే పోలీసును నియమించవలెను. ఇదంతయు చీనాకు కిట్టదు. అదిలో తెలియక రషియనులను నమ్మి మోసపోతిమని చీనా మంత్రి డెలివీయే యుండెను.

ఇంకొక సంగతి

ఈసందర్భమున ఇంకొక సంగతిని డెలుపవలసియున్నది. చీనాలో, బ్రిటిషువారు, 250,000,000 పౌనులను పెట్టుబడిపెట్టిరి. ఇందులో అధమము 20,000,000 పౌనులను చీనా ఇనుపదారిలో ఖర్చుపెట్టియుండుట.

ఈ ఇనుపదారి పెట్టుబడికి ముఖ్యముగా ఫ్రెంచిదనము ఆధారమైనది. అపిదప బ్రిటిషు పెట్టుబడియున్నది. రషియనులు గూడ చాల సొమ్మును ఇచ్చిరి.

జపాను

చీనా రషియా తగాదా పరిష్కారము కుదురుటకు జపాను ముఖ్యపాత్రగ నున్నది.

మంచూరియా

లో జపాను కెంతయు ప్రాముఖ్య మున్నది. చీనా తూర్పు ఇనుపదారిలో 600 మైళ్లు జపానుదే. దేరియను తీరమునుండి తిన్నగా చాంగుచంగు వరకు ఈ ఇనుపదారి వ్యాపించియున్నది. మూకుడెను కుత్తరముగ 200 మైళ్లు దూరములో చాంగుచంగు పట్టణమున్నది.

ఈ 600 మైళ్ల ఇనుపదారి యంతటను పోలీసు యధికారము పూర్తిగ జపానుదే. పరిపాలనము జపానుదే. పోలీసు సిబ్బందిగూడ జపాను వ్యక్తులే. అధికారపరిశీలనములు జపానువే. ఈప్రాంతము నందున్న ప్రతి పెద్దపట్టణమునందును పెటిల్మెంటులను అనగా స్థానరములను జపాను ప్రజలు ఏర్పరుచుకొనిరి.

ముకుడెనులో నున్న జపాను పెటిల్మెంటే ఒక పెద్ద పట్టణం బననగు. అనలే? పట్టణముగనే యున్నదనవలెను. పట్టణ సౌకర్యము లన్నియు సమగ్రముగ నున్నవి. పెద్ద పాక కాలలున్నవి. జపానునుండి ప్రత్యేకముగ చీనా బాలురను, యువకులను రషియించి ఈ పాకకాలలందు చదివించుచున్నారు. శిశుకాలమున మంచూరియాలో దుర్భరముగ శిశులమునకు ఆలవాటు బడుటకు వీరిని అచటనే యుంచుచున్నారు. అపిదప వారచట వరకమును సాగించుటకు వీలగునటుల తయారుజేయుచున్నారు. తమ రక్షణమునకు ప్రాణప్రదమగు స్థలములందు జపాను వైస్యములను ఏర్పరచిరి.

ఈ 600 మైళ్ల ఇనుపదారిలో జపాను పలుకుబడి అని ర్వచీయము. అతి సామర్థ్యముతో దీనిని సాగించుచున్నారు. సాలునకు 7,000,000 పౌనులకు పైగా ఆదాయము వచ్చుచున్నది. ఈ ఆదాయ మింకను అధికముగనే యుండెడిదిగాని చాలవరకు మరికొన్ని ఎక్కువ పాకకాలలను నిర్మించుటకును, పురపాలక సంఘ భవన నిర్మాణమునకును, నీటి సప్లయ వసతులకును, వ్యవసాయ కళాశాలలను నెలకొల్పుటకును, తదితర సాధారణ యభివృద్ధికరముగ పనులకును ఖర్చు పెట్టుచుండుటచే ఇంతవరకే మిగులుచున్నది.

ఏతత్సందర్భము లన్నిటిందేసి రషియా అమూల్యముగ ఈ ఇనుపదారిని ఆక్రమించు కొనుటకు జపానెంతమాత్రము సహింపదు. చీనావారినే ప్రోత్సహించునని నిస్సందియముగ జెప్పజాలనుగాని రషియానుమాత్రము పూర్తిగ చీనా ఇనుపదారిని వశపరచుకొనుటకు సుతరాము జపాను అంగీకరింపదని ఘంటాపథముగ జెప్పగల్గుదును.

బ్రిటను ప్రాంసుగూడ విశేషముగ చీనా ఇనుపదారికి పెట్టుబడి పెట్టెనని ఇదివరలో డెలియున్నాడను. అట్టితరీతుకుగూడ అందు పలుకుబడి లభించునని ప్రాంసు ఆశించుట సహజమే. కాని దానికొటిదలచిన దైవమొకటి దలంచెనన్నటుల వీరికెట్టి ప్రమేయమును లేకుండపోయినది. అధికారప్రాబల్యమేమి, పరిపాలనాధికారమేమి, అంతయు రషియా హస్తగతమై పోయినది. ఇయ్యది వారిరువురకును కన్ను ఎట్టగానున్నదనియు అందుచేతనే చీనాను పుర్రొల్పి రషియాపై తిరుగబడుటకు చీనాను ప్రోత్సహించిరినియు ఆకారణముచేతనే చీనా వీరిద్దె ర్యమును జూచుకొనే ఇనుపదారిని స్వాధీనము జేసికొనెననియు కొందరనుచున్నారు.

బ్రిటిషుప్రజలు ప్రభుత్వమువారును ఎన్నికల సంరంభమునుండి ఎట్టి మరతులను గోరకనే తక్షణము రషియాతో సంబంధమును పెట్టుకొనవలెననిరి. తిబరులపక్ష నాయకుడగు లాయ్ జార్జిగారుగూడ ఇందుల కనుకూలముగ నుండిరి. అట్టితరీచీనాను బురికొల్పినా యని నామనను శంకించుచున్నది.

మేజరు జనరలు ప్రాంతకు సట్టాగారు ఇదేసమయమున చీనారషియా తగాదాలో ప్రమేయము గల్గించుకొని ఇనుపదారిని అంతర్జాతీయ ప్రభుత్వాధికారమున అనగా అంతర్జాతీయ సహకారముతో నడుచునట్లు లిఖింపబడిన ప్రయత్నించవలెననుచున్నారు. చీనాలో పోయిన లిఖింపబడిన ప్రయత్నములను సరిపాదింపుచుకొనుట కిదే యదననుచున్నారు. చీనాప్రభుత్వముతో కలసి భాగస్వామిగా అంతర్జాతీయ సహకారముతో ఇనుపదారిని నిర్వహించవలెనని సూచించుచున్నారు. లేనిచో అమెరికా ప్రాంతానికి ఆ ప్రతిష్ఠనంతయు గౌరవమును అమెరికాయే చూపగొనుననుచున్నారు. ఇందలి స్వార్థపరత్వము సువ్యక్తమగుచున్నది. ఈ ఇనుపదారిలో రషియా అన్యాయముగ ప్రవర్తించుచున్నదని చెబుచు దానిని కోరింగివలెనన్నపుడు అమెరికా ముందుప్రవేశించి పరిష్కరించిన సేమి బ్రిటను పూనుకొన్న సేమియో చెలియకున్నది. పాపము సట్టరుగారి జాత్యభిమానము అటుల వారిని ప్రేరేపించుచున్నది. ఎటులైన చీనాలో మరల యూరపియన్ ప్రభుత్వముల యధికారమును స్థాపించుట కిదేసమయమున తలంచుచున్నట్లు గోచరింపకమానదు. దానికనుగుణ్యముగ చీనాజాతిసమితి సహాయము నుపేక్షించుట తటస్థించినది. కాని, జాతీయన్యాయకింగుప్రభుత్వము అత్యగౌరవమే ప్రధానముగల చీనాప్రభుత్వము మరల విదేశీయుల చెప్పుచేతలకు పాల్పడునా? ఆయుధ విస్తరణవిషయమై రషియానూచలను జాతిసమితి త్రోసివేసినదను కారణముచే రషియాజాతిసమితి తీర్పు సంగీకరించునాయను సందియము నామనను బాధించుచున్నది. వీరిద్దరును కెల్లాగు ఒడంబడికను సంతకముజేసినవారే. తమబాధ్యత నెలుల నిర్వహించెదరో జూడవలసియున్నది.

అమెరికా, బ్రిటను రషియా ప్రభుత్వమును గుర్తించుట కిదేమంచి సమయము. ఎంతయు లాభించును. చీనారషియా తగవును శాంతియుతముగ పరిష్కరింపగలరు, రషియాను అంటరాని వారిగ జూచుటమానవలెను. ఇదివరకే రషియాను గుర్తించియున్న యుద్ధధ్వని వినిపించెడిదిగాదు. ఈ యభయప్రభుత్వములవారు త్రికరణకుద్ధిగ పూనుకొన్నచో వ్యవహారము సవ్యముగ పరిష్కరించును. కాని ఇందులకు ప్రధాన విషయము అమెరికా బ్రిటను మున్నగు పాశ్చాత్య ప్రభుత్వములవారు రషియాను అన్యాయముగ మాత్రము జూచుట మానవలెను.

మధ్యవర్తి పరిష్కారమున కంగీకరింపకున్న, అసియా అంతయును, యూరపు ప్రభుత్వములును చీనాకు తోడ్పడుట తద్వలముగాన రషియా చీనాతో న్యాయమును పరిష్కారమును జేసికొనుట సమంజసముగ నుండును. కెల్లాగు ఒడంబడిక కిపుడు పరిష్కారము అసన్నంబైనది.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములన్నూ యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్సు,

రాజుల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- సేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమామిడితెల్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర-డ్రైడ్ జుజ్ రు 7½. జామ, దాలిమ, అంజూరు, అంగూర్ డజ్జ రు 4½. గులాబి, కోటన్న, పూలచెట్లు డజ్జ రు 5.5. మ తర్కారీ, పూలచెట్లు 24 దినములు రు 2½. స్వదేశ తర్కారీ 8 చెట్లు 12 ది నుములు సెల్ రు 1½. క్యాటలాగు ఇనాం.

Chandra Nursery, P. O. Salem June 11

శ్రీయుత రుద్రరాజు సరసింహ రాజుగారి కొక బహిరంగ లేఖ

అయ్యా, తమ 81-7-1929 తేదీ కమ్మచారిత్రిక పరిశోధకమండలివారి కొక లేఖను ఆంధ్రపత్రికయందు ప్రచురించియుండ, 10-8-1929 తేదీన తమ లేఖను జవాబు వ్రాసియున్నాను. అందు తమను కొన్ని సందియముల దీర్చు మాడ ప్రార్థించియున్నాను. ఆ సందియములుగాక ఇంకను మరికొన్ని సందియములు గలిగినవి. వాని నిట నుదహరించెద.

1. తమ లేఖలో ఆటవ పేరాయందు “దాంట్ల వెంకట కృష్ణభూపాలునిచే కృతపాండవదేవ మంగళగిరి యానందకవి యొక్క విజయనందనవిలాసమందు కృతిపతి వంశావతారవర్ణన మున, చంద్రవంశమున యయాతియున్న గుప్తపాలరు పుట్టిరనియు నావంశమున హరిసీమ కృష్ణుండు పుట్టెననియు, నతనికి గోట కేతన పుట్టెననియు వర్ణింపబడినది. గోటకేతన దంతలూరివారికి జంపనివారికి మూలపురుషుడ”నియు వ్రాసియున్నాను. మంగళగిరి యానందకవికృత మగు విజయనందన విలాసము ననుసరించి దంతలూరివారు, జంపనివారు చంద్రవంశమువారుగా సిద్ధాంత మగుచున్నదిగాదా! ప్రస్తుత మా దంతలూరివారు, జంపనివారు చంద్రవంశపువారుగా వ్యవహరింపబడుచున్నారా?

2. దంతలూరివారు, జంపనివారు చంద్రవంశపు క్షత్రియులుగా వ్యవహరింపబడుచుండినయెడల, వారు, సూర్యులం శత్రుక్షత్రియుల మని చెప్పుకొను వత్సవాయి, మందపాటి వారి వలె దుష్టయుకులాభరణులని ఎట్లు సిద్ధాంతపఠచెదరు?

3. గోత్రములు జనించిన కారణమేమి?

4. క్షత్రియులు ఋషుల నామములతో జనించినగోత్రములు ధరించుటకు కారణమేమి?

(5) రెడ్డివారిలోను, కమ్మవారిలోను భరద్వాజాన్వయ, కాశ్యప, ధనంజయది గోత్రములు గలవారు కలరు. అట్టి గోత్రములుగల ఆ కమ్మరెడ్డి శాఖలవారిని, అట్టి గోత్రములుగల క్షత్రియులను, అట్టిగోత్రములుగల బ్రాహ్మణులను వేరువేరు కులనామములతో వ్యవహరించుటకు కారణమేమి?

అను సందియములను నైతము సాభాత్వత్వముతో దీర్చ విషయముతో వేడుకొనుచున్నాను. అట్లు 10-8-1929 తేదీన ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించుకొనిన సందియములను, ఈ సందియములను త్వరలో నివారణజేసిన వెంటనే, తాము రచించి ప్రచురించిన శ్రీ చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారి దుండుగము, అను గ్రంథమునకు విమర్శన వ్రాసికొందునని విన్నవించు కొనుచున్నాను. అట్లు తాము నా సందియములను తీర్చనిచో, తమ దుండగ మనుషేరుతో నొక గ్రంథమును వెలువరింపవలసి వచ్చునని తెలుపుకొనుచున్నాను.

గోగినేని వీరరాఘవయ్య చౌదరి.

ప్రత్యక్షజ్యోతిషము

జననకాలము లేక ఉత్తరము వ్రాయుకాలము వయస్సు వ్రాసిపంపిన దశలుగలపూర్తి జాతకమునకు రు 4-0-0; ప్రశ్నలు 4-కి రు 0-12-0; సంవత్సరఫలితం నెలవారీగా వ్రాయుటకు రు 0-14-0; కుడిహస్తముయొక్క ముద్రను కాగితముమీద వేసి పంపిన అన్నిసంగతులు వ్రాయుటకు రు 1-4-0 రూపాయితోపురేట్లకు ముందుగా పోస్టుబిల్లు పంపవలెను.

నేమాని వీరశంకరసిద్ధాంతి,

జ్యోతిర్గణితాలయం, పేరూరు, తూర్పు గోదావరిజిల్లా

ఒక ఆదర్శనీయమైన సహకారపద్ధతి

మీవర్తకము, వ్యాపారము, వివాహము, విద్య యెట్లెటు మున్నగువాని నిమిత్తము వడ్డీలేకుండా ఋణములు

రు. 5,000 వరకు.

ఎప్పుడైనను దరఖాస్తు

చేయవచ్చును

ప్రవేశరుసుము రూ 1/- మాత్రమే

ఉత్తరప్రత్యుత్తరము లింగ్లిషులోనే వ్రాయవలెను. అడ్మిషను ఫారముకొనుటకు, తదితర వివరముల కొనుటకు అ. 0-4-0 తపాల బిల్లులను పంపవలెను.

Messrs A. P. VINE & Co.,

Managing Agents,

Ferozepore City (Punjab.)

తంజిలివాసము:- మొనర్పు ఏ.పి. వైన్ అండు కో. గ్లోబ్ మేనేజింగ్ ఏజెంట్సు. టెఫోను నెం. 222. ఫిరోజ్ పూర్, పంజాబ్.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పర్చబడ్డ రెట్టింపులాభముల పద్ధతి నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతులు యొక్కవివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు. హిందూదేశములో యిట్టి లాభములను చూపు కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నామని స్టేట్సుమెంట్ పేషరువారు 15-2-28 తేదీన ప్రచురించియున్నారు.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు. 82-1 వి. కె. చెట్టి, కె.కె.టర్ మద్రాసు. ఫోను నెం. 2420 పోస్టుబాక్సు నెం. 150 చీఫ్ ఏజెంట్:-టి. వి. రాఘవయ్య, నార్తర్న్ సర్కారు, బెజవాడ

వెండిరేకులను చేయునట్టి మెషిను

అమృతమునకు సిద్ధముగా ఉన్నది

వెండి వర్కు-మెషినులు ఉపయోగ నిమిత్తం గ్లాసులు, మరచెంబులు, ప్లేములు నైరాలకు ఉపయోగపడు రేకుల మెషిను 10 అంగుళముల పొడుగు 5 అంగుళముల లావుగల సీమ మెషిను కొత్తది అమృతమునకు సిద్ధముగా వున్నది. కావలసిన నారు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను. పా. ర. c/o ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం 212 మద్రాసు

జీవితమునందు నూతనమార్గమున ప్రవేశించిదానిని సార్థకపరచుకొనుడు

“సిద్ధ కల్ప మ క ర ధ్వ జ” (రిజిస్టర్డ్) ఒకబుడ్డియందు ప్రశస్తమైన బంగారుగని గలదు. ప్రాచ్యదేశము నందున్న గొప్పనరముల టూనిక్ మొండివ్యాధు లన్నిటికిని అద్వితీయమైన నివారిణి. అనేక కాన్ఫరెన్సులందు వస్తుప్రదర్శనములందు బంగారు పతకములు, మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రములు యివ్వబడినవి. మొదడున కెక్కువ పనిగలవారి కిది నిజమైన వరప్రసాదము. రక్తమును పరిశుద్ధపరచుటయందు అసమానమైనది. పూర్తిగా గుణము గలుగుటకు కావలసిన 60 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి ధర రు 10 లు మాత్రమే. (వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము)

నరము మెదడు, కేరీరము, మొదలగునవి మా ఆయుర్వేదరత్న పండిత డాక్టర్ ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యులవారి సుప్రసిద్ధమైన ఔషధములను వాడుటచే వృద్ధియగును.

మ హా చంద నా ది తైల ము మిక్కిలి క్షేత్తిగల మెదడు సంబంధమైన టూనిక్. జ్ఞాపకశక్తి లేకపోవుట, మెదడు నీకాకు, విచారము, చూపులోపము, కండ్ల మంట, తలనొప్పి పుట్టె, చర్మసంబంధమైన ఇతరవ్యాధులు వగైరాలకు మిక్కిలి గుణకరమైనది. 1-నెలకు సరిపోవు 12 బొట్టులుగల బుడ్డి 1-కి రు 5-0-0.

పివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:-మద్రాసు ఆయుర్వేదిక ఫ్యాక్టరీ, లిమిటెడ్., ధారాశ్రమైన పద్ధతులపై పనిచేయుటకు హిందూదేశము నందంతటను ఏజెంట్సు కావలెను. మేనేజరు: వి. రఘుపతి, బి. ఏ., బి. ఎల్. తంజిలివాసము “కల్పం” పోస్టుబాక్సు నెం 151.

శ్రీ సిద్ధారూఢస్వాముల
నిర్మాణము

4 గంటలకు సిద్ధిచేయవలసినది

హుబ్లీకి రెండు మైళ్ల దూరమునందున్న తమ మఠమునందు

హుల్లీకి రెండు మైళ్లదూరమునందున్న తమ మఠమునందు శ్రీ మధ్వసిద్ధాంతమునకుచేరిన శ్రీ సిద్ధారూఢస్వాములవారు యీనెల 20-వ తేదీరాత్రి వేకువబామున 4 గంటలకు సిద్ధి బొందిరి. వీరు తమ అనంతరము పీఠాధిపతిగా నదివరకే యేర్పరచిన శిష్యుడుగూడ 20 వ తేదీ రాత్రియే శ్రీవారు సిద్ధిబొందుటకు కొన్ని గంటలు ముందుగా సాంగ్గీనుండి హుల్లీ మఠమునకు వచ్చెను. శ్రీ స్వాములవారు స్వయముగా నా శిష్యుని పీఠమునందు కూర్చుండబెట్టి అభిషేకించిరి. 22 వ తేదీ మధ్యాహ్నము హుల్లీనగరమున స్వాములవారి ఛాతీకశరీరమును బృందావనమునందు ప్రవేశపెట్టెదరు. వీరికి 125 యేండున్న వని తెలియుచున్నది.

తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడవని గ్రామోద్యోగీయ సోదరులైన మహారాజశ్రీ మల్లిపూడి పల్లమరాజుగారు స్వీకరించుటచే తూర్పుగోదావరిజిల్లా గ్రామపాలకసంఘము వారు గౌరవించుటకుగాను 8-9-1929 తేదీన (ఆదివారము) 2క సమావేశముజరుపుటకు నిశ్చయించినారు. ఆ తేదీనే గ్రామోద్యోగీయుల సంఘము రిజిస్టరు చేయబడును.

భావరాజు వీరశంకరు.

గంధములు

స్వామినాథశాస్త్రికృతము తెలుగులిపి, తెలుగురములు, శబ్దము
మొదలగు విషయపుస్తకములపెట్టు అసలుగదర 3-0-0 తగ్గుగదర రు1.
ఎన్. యస్. నరసింహం, బ్రయినింగుకాలేజీ, రాజమండ్రి.

ఈ నెల 25 తేదీ అధినాథము ఉదయము 8 గంటలకు స్వరాజ్యపతాకము మహాత్మ్యవముయొక్క దినము గనుక ఆంధ్ర యువజనసమూహము లెల్లరు గ్రామములయందు స్వరాజ్యపతాక మహాత్మ్యవము జరిపి సదరు సమాచారమును మా సంఘకార్యాలయమునకు పెట్టెంబరు 5 వ తేదీలోగా పంపగలందులకు కోరుచున్నాను.

మతం బాలసుబ్రహ్మణ్యగుప్త,
కార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్ర) హిందూస్థానీ సేవాదళసంఘ
కార్యాలయము, బెజవాడ.

28-8-29 తేది వరకు మా ప్రదర్శనములు జరుగును.

శ్రీయుత ఎన్. జి. కిట్టప్పగారు—మోహిని, శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణ పాత్రలను ధరింతురు.

చెన్నపురి సి. కన్నయ్య కంపెనీవారు

1,50,000 రూపాయల ఖర్చున తయారుచేయబడిన సుప్రసిద్ధమైన

ద శా వ త్రా ర ము

అను నాటకమును దేశోద్ధారక శ్రీయుత నాగేశ్వరరావుగారిచే నూతనముగా నిర్మింపబడిన

బెజవాడ శ్రీ దుర్గా కళామందిరమునందు

1929-వ సం॥ ఆగస్టునెల 28-వ తేది వరకు ప్రదర్శింతురు.

ప్రతి ఆదివారమునాడు మాత్రము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు ప్రదర్శింతురు.

ప్రవేశకట్నములు:—రూ. 3, 2, 1, అ. 8.

వీరు చ్చలిం చు బ్బిళ మునకు తగిన

ఆ భ ర ణ ము లు

దొరకు నమ్మకమైన దుకాణమేది? యని మీర్జన్ నగలను కొనుటకుమునుపే చక్కగా విచారించి, దీర్ఘకాలమునుండి ప్రజలలాభము నిమిత్తమే వ్యాపారమును సాగించుచున్నట్టి దుకాణము నందే బేరముచేసిన, వెనుక చింతించవలసిన అవసరముండదు. గాన జగత్ప్రసిద్ధిజేందిన ఈదిగువనలమునకే దయచేయుడు.

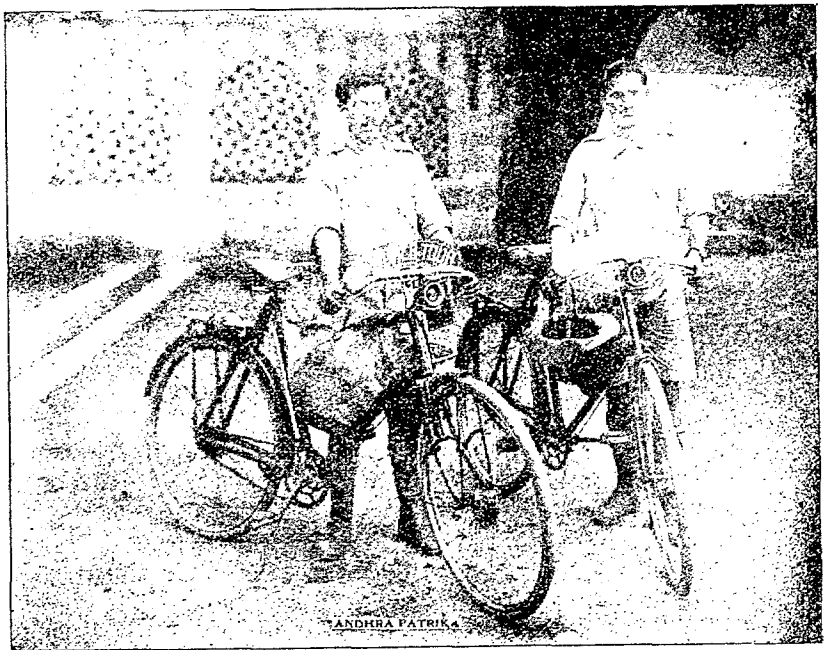
ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ.

నగలవ రక్తులు, 25, చెనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

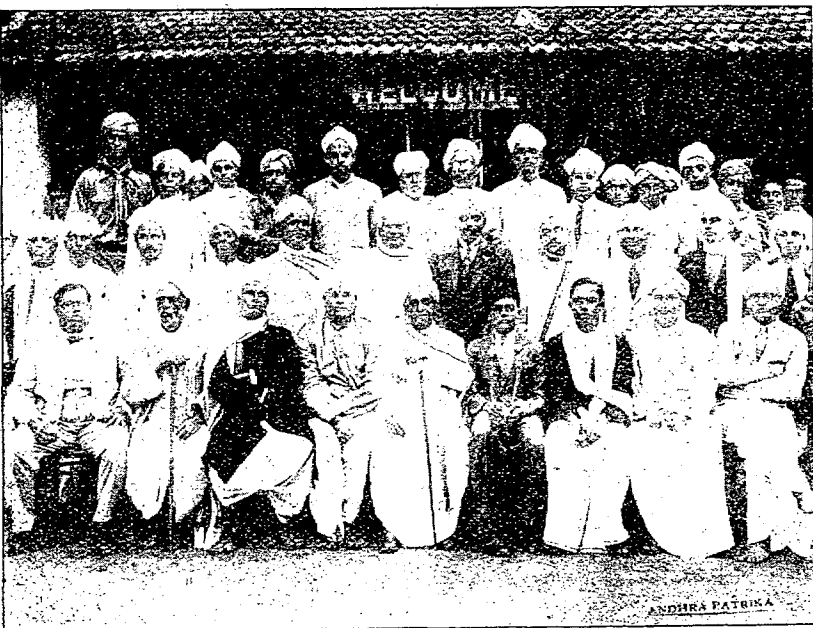
రీసెట్లమెంటు విచారణసంఘము

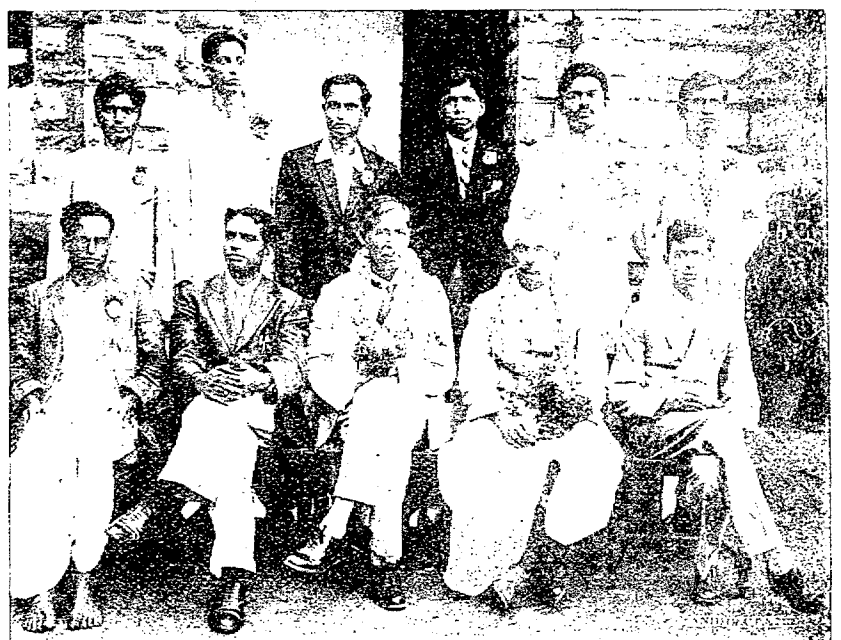
గోదావరి కృష్ణ రీసెట్లమెంటు విచారణ సంఘమువారికి సహాయకము నియమింపబడిన ఇన్వెస్టిగేటర్లు రాజమహేంద్రవరములో సమావేశమయినపుడు తీయబడిన చాయాపటము. కూర్చున్న వారు—కె. రాజారావుగారు, సి. వి. హనుమంతరావుగారు, ప్రొఫెసరు రంగనాయకులుగారు (కార్యదర్శి) ఎం. వి. రామమూర్తిగారు, సి. కామేశ్వరరావుగారు, (ఫోటో—సి. వి. హెచ్.)

ప్రపంచమున క్రింది తెలిగించుటకు బయలుదేరిన శ్రీ కృష్ణ బార్కు, ప్యాకి లాట్ అవస్థిగార్లు కాన్పూరువాస్తవ్యులు. వీరిపుడు చెన్నపురికి వచ్చిరి. (ప్రె. ఫో. వీ.)

శ్రీ శ్రీ సర్ ముత్యయ్య చెట్టిగారి జ్ఞాపకార్థమై, వారి కుమారులు చిదంబరం చెట్టిగారు పరశువాకం హైస్కూలు పోషణభారమును వహించిరి. ఇకమిడ హైస్కూలు 'సర్ ముత్యయ్యచెట్టిగారి హైస్కూలు' లని పిలువబడెను. చిదంబరంచెట్టిగారు పటమునందు మాలాలంకృతులై యున్నారు. (ప్రె. ఫో. వీ.)

మద్రాసు ప్రెసిడెంసీ కళాశాల ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజము. దీని తరపున, సర్ బి. యన్. శర్మగారు గత శుక్రవారం సాయంకాలమున ఆంధ్రమున సుపన్యసించి యుండిరి. బి. యన్. శర్మగారును, విస్సా అప్పారావుగారును, పటమునందు గలరు. (బి. యన్. ఎ.)

మధ్యపరగణాల శాసనసభ

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నిరాకరింపబడుట

నాగపూరు, ఆగస్టు 24:—నేటిదినము మధ్యపరగణాల శాసనసభలో డాక్టరు భేరుగారు హోంమెంబరు గౌ. తంబిగారి చర్యను ఖండించుటకై ఒక అడ్డరసు తీర్మాన ముపాదించి అధ్యక్షుని అనుమతి కోరెను. మంత్రిపై ఉపపాదించిన విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నోడగొట్టుటకు గౌ. తంబిగారు తన అధికారమును చలాయించి పలువురను తనవంక తీర్పుకొన యత్నించుచున్నారని డాక్టరు భేరుగారు చెప్పిరి. కాని, అధ్యక్షుడు అడ్డరసుమెంటు తీర్మాన ముపాదించి అనుమతి నివ్వలేదు.

పిమ్మట విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానముపై చర్చజరిగెను. అననూభాయి భేరుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించిరి. గౌ. దేశముఖుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినపిమ్మట తీర్మానముపై సమ్మతులు పుచ్చుకొనబడెను. తీర్మానమునకు అనుకూలముగ 29 మంది ప్రతిపక్షముగ 40 మంది సమ్మతుల నొసరిరి. కాంగ్రెసు డెమోక్రాటిక్ పక్షములకుచేరినవా రందర తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమ్మతులనొసరిరి. ప్రభుత్వసభ్యులు నామినేటెడ్ సభ్యులు తీర్మానమునకు ప్రతిపక్షముగ సమ్మతుల నొసరిరి.

పిమ్మట కొన్ని అసభికారుల సభ్యుల బిల్లులపై చర్చ జరిగెను. సభ సోమవారమునకు ఆపుదలచేయబడెను.

రాఘవేంద్రరావుగారు వోటుచేయకుండుట

నాగపూరు, ఆగస్టు 24:—డెమోక్రాటిక్ నాయకుడగు రాఘవేంద్రరావుగారు ఈక్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు: విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానపు వోటింగు తీర్మానం నాపేరు లేకుండుట పలువురకు ఆశ్చర్యము కలుగజేయవచ్చును. నేను

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమ్మతి నివ్వవలయునని మొదటినుండియు ఉద్దేశించి యుంటిని. ఈ తీర్మానము సభయందు ఆమోదింపబడుటకై నాకే క్షిణిలది ప్రయత్నించితిని. వోటింగు సమయమున నేను తీర్మానముకు అనుకూలముగ నున్నవారి నందరిని సభలోనికి తీసికొని వచ్చుపని యందు నిమగ్నుడనై యుంటిని. నేను సభలోనికి వచ్చునకికాలము మించిపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

ద్వితీయ తూర్పుగోదావరిజిల్లా

నిమ్మజాతి విద్యాస్థాయిసంఘసభ

ఈసభ 1 సెప్టెంబరు 1929 సొలీ లేది ఆదివారము ఉదయము 10 గంటలనుండి కాకినాడ తాలూకా జగన్నాథగి గ్రామములో తల్త గ్రామవాసులను నిమ్మజాతి విద్యాభిమానులును అను. రా. రా. శ్రీ సల్లా సత్తిరాజుగారి ఆహ్వానము జరుపుటకు నిశ్చయించబడినది.

కాన లేబరు పాఠశాల ఉపాధ్యాయ ప్రతిధులును ఉపాధ్యాయులును, విద్యాభిమానులును, తప్పక దయచేసి సభా కార్యక్రమమును జనుప్రదముగా జరిగించ గలందులకు కోరుచున్నాను.

రొఖ్ఖం వెంకటస్వామి.

కార్యదర్శి.

విచారణయందున్న ఖైదీలు ఆహారనిరసనవ్రతము

బారిసాల, ఆగస్టు 23:—110 సెలను క్రింద నిర్బంధింపబడి బారిసాలు కారాగారమున విచారణయందున్న ఖైదీలు సతీంద్రసేను, ఉపేంద్రనాథ గోపా, సెనిచాలట్టి, బట్టో కృష్ణ మిశ్రగారులు ఆహార నిరసనవ్రతము పూసిరి. (ప్రె. ప్రె.)

ఆంధ్ర మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

ఈనెల 27 వ తారీఖు మంగళవారము సాయంత్రం 5 గంటలకు 7 తంబుకెట్టివిధి ఆంధ్రపత్రికా కార్యస్థానములో ఆంధ్రమదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగును. కాన సభ్యులందరు దయచేయవలయును.

విషయములు

1. బెజనాడలో జరుగు ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాజన సభకు అధ్యక్షుని నూచించుట.

2. జిల్లా ఆంధ్రమహాసభకు అధ్యక్షుని నూచించుట.

మదరాసు, 24-8-29. } జి. వెం. కిరీటిరావు, కార్యదర్శి.

పేగు సభ

స్నేహనుగారి పంతులు నెగ్గట

(చూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 26:—నూటికి 75 వంతు స్నేహనుగారి పంతులు నెగ్గవట్టులున్నది. ఇటలీ వంతు 500000 పానులను ఇతరులు 1300000 పానులను మానుకొనుట కంగీకరించిరి. ఈ రూపముగ నైన స్నేహనుగారి నొప్పించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

నాటకభానుబంధము

నాటకభానుబంధము

డాక్టరు గోవిందరాజుల వెంకటసుబ్బారావు గారు

“నాటకరచనము”

శ్రీ గొల్లపూడి శ్రీరామశాస్త్రి గారు

నాటకభానుబంధము - నటకుని తాదాత్మ్యము - ఉత్తమనీచాభినయములు - పండితసాంగత్యము - మహా నటుల జీవితాదర్శము - నాటకరచన - యుతివృత్తము - ఘటనైక్యత - రసపోషణ.

నాటకరచనము

శ్రీయుత గొల్లపూడి శ్రీరామశాస్త్రిగారు

శ్రేష్ఠములు దృశ్యములు అని కావ్యములు చెందు విధములు. ఆంధ్ర శ్రేష్ఠములు భారత రామాయణములు. దృశ్యములు కావ్యములైనవి. ఆంగిక వాచికావ్యసాత్త్వికములనెడి సమర్థభాషితములచే నభినయింపవలసినవలెనే నభినయార్థము అనియు రామాదినాయకుల రూపమును నటించు దనయందారోపించుకొనుటచే రూపకములనియు, దృశ్యములకు వేటు నామములు గలవు. మఱియు నిత్యవి పాత్యములు, కేయములు అను చెందుకొనుటతో నోహించును. నాటకప్రకరణాది భేదములు గలవి సావ్యములు. ఇవి వాక్యాభినయ ప్రధానములు భరతముని ప్రతిపాదితములును. జ్యోతికావ్యాని ప్రస్తానాది భేదముల నోహించి కేయములు. ఇది పదార్థాభినయ ప్రధానములు. పాత్యములలో నొకటను నాటకము సర్వలక్షణ సమన్వితమునకుం బట్టి రూపకసాహిత్యమునకును వ్యవహరింపబడు చున్నది. నాట్యప్రపంచమున దృశ్యములకు నాడుమొదలు కేటికంతకు అగ్రస్థానము విధివాదాంతమై యున్నది. అభినయార్థము లగుటచే సర్వజనరంజకము లగుట నిందులకు హేతువు.

యుతివృత్తము

నాటకరచనమనందు ముఖ్యమైనది యుతివృత్తము. ఇది నాటకమునకు శరీరమునంటిది. ఈకథాశరీరమును నిర్వహించుట యందే నాటకకవి తనచాతుర్యము సాధికముగ జూపవలసియుండును. నాటకరచన పారాజీకముగగాని చారిత్రకముగగాని కల్పితముగగాని యుండవలెను. అయిన దాను బోషింపబూనిన రసమనకుగాని, నాయకునకుగాని యందు బ్రతికటవిషయములు వృత్తితో నా నిం దొలగించి రసానుగుణములకు విషయముల గల్పించుకొనవలెను. ప్రాచీన లాక్షణికులు నిట్లే నుచున్నారన్నారు.

యత్ప్రతాపచింతించిత్ నాయకస్య రసస్యవా
విరుద్ధం చిత్పరిత్యాజ్యం ఆస్యధావా ప్రకల్పయేత్
(సనంజయుడు)

ఘటనైక్యత

మఱియు, ఇతివృత్తానిర్వహించున ఘటనైక్యత ముఖ్యము. ఘటనలు ప్రధానవిషయమునకు అనుకూలములుగగాని, ప్రతికూలములుగగాని యుండవచ్చును. అయిన నన్నింటికీ బ్రధానవిషయముతో సంబంధ ముండితీరవలయు. ఆలోచింప అనుకూలమృత్యుకంటే బ్రతికూలమృత్యులైననే కథా శరీరము నడపుట కవిచాతుర్య ముండును. మఱియు నడుమ సంకల్పకోణముల గల్పించుట శోభాకరము. ధర్మాధర్మములు బలబలములు, కోపశాంతిములు లోనగువానికొక విషయమును గుఱించి చిత్రమున బోరాటము గలుగుటయే యంతర్వికోధ మనబడు. దీనిచే నాటకము సహజయరంజక మగు.

జౌచిత్యము

నాటకరచనమనందు నౌచిత్యమునకు ప్రాధాన్య మీయవలయు. నానాస్థాంతరాత్మకమైన లోకస్వభావమునం దృఢినయాదులచే బ్రదర్శించుట నాట్యమనియు, అట్టి స్వభావము చిత్రంపబడుటచే నాటకమనియు జెప్పబడు. కనుక లోకస్వభావమును జిత్రంపట్ల నౌచిత్య మెంతముఖ్యమో యోచింపుడు. జౌచిత్యమువలననే పాత్రపోషణము తమూలమున రసపోషణమును సిద్ధించు. రసభంగమునకు అనౌచిత్యము

కంటే ముఖ్యకారణము వేరొందులేదని విజ్ఞుల యభిప్రాయము లోకమున బ్రకృతులు ఉత్తమ మధ్యమాధమ భేదములచేతను, దివ్య మానుషాదిభేదముల చేతను, పెక్కువిధములుగ నుండు. కనుక నట్టిభేదమును గుర్తెరిగి తగిన విధమున నౌచిత్యమును బోషింపవలయు. అట్లే రసపోషణంబునను జాగరూకత నసాంపనలయు.

రసపోషణ

నాటకమునం కొక్కరసము ప్రధానముగను, తక్కినవి దానికి సంగభూతములుగను నుండవలయు. అప్రధానములు ప్రధానరసమునకు దుల్యములుగగాని అధికములుగగాని పోషింపవలెను. రసగణములో, శృంగారవీరములు, శృంగార హాస్యములు, శృంగారాన్యతములు, వీరాన్యతములు, వీరకాద్రములు, కాద్రకాద్రములు పరస్పరావిరుద్ధములు. వీరభయానకములు, కాద్రకాద్రములు శాస్త్రశృంగారములు, శృంగారభీభత్సములు పరస్పరవిరుద్ధములు. కనుక నొకరసమును వర్ణించునపుడు దద్దిరుద్ధములను రసముల విభానాదుల నై కొనడగదు. మఱియు, ఆన్నిరసములలో శృంగారము రమణీయ మను, సుఖమార తరమును నైయున్నది. ఈరసమును నిరూపించునపుడు కవి మిక్కిలి ప్రతిభాశాలియై యుండవలెను. ప్రమాదమే మాత్ర మొనరిన బాత్రోచిత్యము రూపుమాయును. కనుక నే యానందరసం దీక్షయనునగుటచే నుడివియుండుట గవలెను.

వికోధమవికోధం సర్వత్రే భవీరూపయేత్
విశేష తప్తశృంగారే సుఖమారతకోహ్యసా,
అవధానాతిశయవాక్ రసే తత్త్రేన సత్కమి,
భవేత్తస్మిన్ ప్రమాదోహి యుతికోప లక్ష్యతే||

మఱియు నొక రసమును బోషించునపుడు ప్రసక్తములైన విషయములైన సాధికముగా బొందుపటుపరారు. అట్లయినచో సహృదయులకు నవిచ్చిన్నముగ రసాస్వాదనము గానేరు. నాటకమునందు రసనిరూపణమే ముఖ్య ప్రయోజనముగా నుండవలయుగాని, కేవల యుతివృత్త నిర్వహణ మెంత మాత్రమునగాదు. ఇతిహాసాదులవలననే తత్పరకలుగనపుడు నాటక రచనమనలక ప్రయోజనమేమి?

పైని వివరించిన యుత్తమ నాటకలక్షణముల కన్నింటికీని నొక శాసంకలమునందె యుదాహరణములు గలవు. విస్తరభీతిచే వివరించుచున్నాడను. ఇది కాక సమర్థింప అభినయమును గూర్చియు విపులముగ ముచ్చటించిరి.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

రెరవున విశాఖపట్నం జిల్లాలో ఏజెంటుగా నుండగోరు వారు, కంపెనీ ఏజెన్సీ నూపరం పెండెంటు టి. కె. యస్. అయ్యర్. (C/o పోస్టుమెన్, విశాఖపట్నం) తో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపవచ్చును. సదరు విశాఖపట్నం జిల్లాలోని దరఖాస్తు దారులు సదరు అయ్యర్ తో కలసి మాట్లాడుటకు ముందుగా ఏర్పరచుకొని 24-8-29 తేది మొదలు 2-9-29 తేదిలోపుగా ముచ్చటించవచ్చును.

యునైటెడ్ ఇండియా }
అసూరెన్స్ భవనములు, } స్టార్ అండు కంపెనీ,
సంబుదానునీధి, మద్రాసు } మేనేజర్,
22-8-29.

అభినయము

(శ్రీగోవిందరాజుల వెంకటసుబ్బారావుగారు)

నాట్యచార్య, ఆంధ్ర నటక వరంసులారా, ఏతత్కాళాభి మానులారా, సోదర సోదరీ మణులారా!

నాటకభానుబంధముగూర్చి మాట్లాడువారిలో నా కేర కూడ యిరుకబడి ఉంది. ఏమిరా దైవమా ఏమి మాట్లాడే దని చాల తపాతపాపాడను. నా కా, అభినయవిషయం వ్రాయబడ గ్రంథాలపరిచయంతెక్కువ. కడుపుతో చాల ఊహలున్నప్పటికీ వైకి వాటిని వెలిబుచ్చుటానికి. తగిన భాషాసామాగ్రి నాదగ్గర లేదేమో అని భయపడినది. ఏంపయ్యెను. మాట్లాడి మాతాం. కాదు, వ్రాసి దాన్ని చదివిమాతాం, ఏమైనా కొంచెం పురి లేకుండా ఉంటుందా అని అనిపించింది. మరొకమాట మనం, ఇన్నాళ్ల నుంచీమాడ అభినయదేవతదగ్గర విద్యార్థి గా ఉన్నామే, ఏం అధికారం తీసికొని మాట్లాడగలుగుదు నను భయం తర్వాత వేసింది పోనీ, విద్యార్థిగా చదువుకొన్న ముక్కలా, అనుభవంలోకి తెచ్చుకొన్నవి కాసిని వప్పజెప్పిమాతాం అనుకొన్నాను. తర్వాత

అభినయం విషయంలో మాట్లాడాలంటే మరొక కష్టముంది అది, చేస్తే చూడబడేదన్ని, చేసేవాడికి కనపడేది కాకుండా ఉండేది కాకుండా విప్పిచెప్పటంచాలకష్టం. అందులో ముఖ్యంశములు, విశేషించి నటకుడు అనుకరించవలసిన పద్ధతులని సాధ్యమైనంతవరకు విశదీకరించుకొంటాను. స్వాభావికంగా ప్రారంభంలో ఏవిషయం మాట్లాడుదా మనుకొన్నానంటే, అభినయ మనగా యేమిటో ముందు తేల్చుకుందాం. ఈపరిషత్తులో అనిపించింది. నాకు తోచినవిషయం మనవి చేస్తాను. మరొకవ్యక్తిలో పరకాయప్రవేశము చేసి ఆ వ్యక్తివేష భాషలతో, తన్నుతాను మరనకుండ, వ్యవహరించుట అభినయము. ఈ వ్యక్తిస్వరూపము ఏ గ్రంథకర్తచే తనో నిర్దేశింపబడి ఉంటుంది. నటకుడు ఆ నిజరూపాన్ని గ్రహించాలి. గ్రంథం చదివినదానిమీదట గ్రహించలేకపోతే రసాభాస మవుతుంది. వేరిగాడు కాదు, చలపతిరావంటారు. కాబట్టి గ్రంథకర్త స్పష్టమైనాడు నటన్ని. యేమైనా కొన్ని వస్త్రాలు లేవచ్చుగాని ఆటలు ప్రాణం గ్రంథకర్త చేతులో ఉంది. ఆస్వాభావికరూపమైతే తప్పు అస లాయినదికాని, నటులదికాదు. అందుల్ని ఉత్తమ నటశేఖరుడు నాటకం వ్రాస్తే నేలు పెట్టడానికి చోటుండదు.

పైనే నే చెప్పినవానికన్న రమ్యముగా, ఆంగ్ల నటశేఖరుడైన ఇర్వింగుగారిని గురించి వ్రాయుచు స్ట్రీకర్ అను నాతడిట్లు చెప్పియున్నాడు: అభినయవిషయంలో

Acting in its highest sense is not merely an effort of the individual, it is an effort organised and purposed, and comprehends not merely the action of one but the interdependence of many ఉత్తమాభినయనం వ్యక్తిత్వంకంటే సమిష్టిని ప్రాధాన్యంగా చూస్తుంది అని వీరి ఆశయము.

“An actor save in a soliloquy can no more run thro’ the gamut of emotions set by the Dramatist than a single soldier can complete the evolutions of a battle”.

ఒక్క స్వగతం అభినయిస్తున్నప్పుడుతప్ప, నటకుడు యుద్ధంలో పైనుడిపిలే మహానాటక శేఖరు డగు. మోవింగు గారు అభినయమంటే, యింపెన్సేషన్ అని చెప్పియున్నాడు. అవ్యక్తముగా నుండుదానిని వ్యక్తముచేయుట, ఒక యాత్ర నాప్రాణికి భౌతికపుటపుట కలియకనే రూపకమిచ్చుట, అస్థశ్యానికి ఇట్లుకట్టుట.

ఈ ఇట్లుకట్టుటలో ఒక్కొక్కరాయి ఎన్నోవిధాల గాను దిక్కులగాను పెట్టవచ్చు. ఏవిధంగా పెడితే సాధాన కెక్కున యందంపడుతో ఆ విధంగాపెట్టాలి. ఆ రాయకూడా పెట్టిన చోటుండాలి. లేకపోతే ఇతరరాళ్లు కలవవు. లీనమిచ్చేదమా తుంది. సాధంపడుతుంది అసగా నాటకంలో అంతరం తాను తెలిసికొని సమిష్ట్యనందానికి ప్రయత్నించినపుడు నటకుడు ఉత్తమాభినయంచేస్తూన్నాడన్నమాట. అటుచెయ్యకపోతే నీచాభినయం అని చెప్పకొక్కేదనుకొంటాను. ఇంత తెలుసుకొనుటకు కొన్ని పరీకరాలుంటాయి.

(1) విద్యాగంధం. నాటకరాజాన్ని చదువుకొని, వాటి విమర్శనాజ్ఞానాన్ని సంపాదించి, అభినయంమొదలెట్టాలి.

(2) పండితసంగత్యం ఉండాలి. ఏదిమంచి, ఏది చెడ్డో, ఏది రమ్యమో, ఏది కాదో, ఏది ఉచితో, ఏది నిరమో తెలుసుకొనాలి.

(3) నట శేఖరాల నాటకాలని చూడాలి. ఏది ఎంతమటు సాధ్యమో, ఎంతమటు కసాధ్యమో, ఏది అవ్యయంనందాన్నిస్తుందో, ఏదివ్యదో, ఎంత చెయ్యాలో, ఎంత చెయ్యకూడదో గ్రహించాలి. గ్రహించి అనుభవంలోకి తేవాలి.

తనకు నిర్ణయింపబడ్డ పాత్రత్వాన్ని గ్రహించి తర్వాత అది ఆచరణలో పెట్టటం అభినయవిషయంలో రెండోమెట్టు. ఎవరిచాతనయినంతవరకు వారు చేయగలుగుదురు. చూడండి ఎన్ని సంవత్సరాల్ని చూస్తున్నాం ప్రహ్లాదనాటకం. ఒక రాక్షసికి మనలాగ పెళ్ళామందని, పైగా ఒక పౌరుషస్తుడు ఒక పిల్లవాడున్నాడని, వాడు ఓరాజుని, మనిషిని, అర్థమయింది రాఘవాచారిగారు హిరణ్యకశిపుపాత్ర నభినయించింతర్వాతనే కదండీ. రమ్యమేదో వారు గ్రహించారు. గ్రహించి వారి సహజనటాకాశలంతో ఆచరణలోకి పెట్టారు.

తరువాత మహాశయ్యడం ఇష్టంకాని శీబితాన్ని ఆదర్శ రూపంగా పెట్టుకుంటే అభినయము నృద్ధిచేసికొనవచ్చు. ఏ నటుడైనా గొప్ప నట శేఖరుడే గాక ఆయన చాల గొప్ప పురుషుడుకూడాను. అపరిమితమైన శ్రద్ధతోనైనా నాటకాలను చదివేవాడు. వాటిని ప్రదర్శించినరీతిగా ప్రదర్శించితే కలిగే ఆనందాన్ని, కలుగజేసిన ఆనందాన్ని ముందుగానే అవలోకించేవాడు. తీరల్లా నాటకాన్ని ప్రదర్శించింతర్వాత అట్టి ఆనందమే కలిగించేవాడు, కలిగేది. ఇతరపాత్రలూ ఏవేవభావాలని వారివారి పాత్రాచిత్యాన్ని బోధించేవాడు. మేకప్సియర్ నాటకాలని ఆయన ప్రదర్శనయోగ్యంగా తేగించి బండినడిపేవాడు. అత్యద్భుతమైన మేకాప్ సి చూపించుచు, అప్రకష్టమలనుబడి అభినయవిద్యను గౌరవనీయతనుచేశాడు. దాని కాపడవిని ఎన్నడూ లేని అంతస్సును తెచ్చాడు. మనదేశంలోవలెకాక, నటునికి సంఘంలో గొప్పపదవిని సంపాదించాడు.

ఆంధ్రదేశంలో అభినయం:—మనదేశం వివిధంగా రాజకీయమార్పులు చెందుతుండో ఆవిధంగానే అభినయ విద్య కూడా చెందుతుంది.

సంగీతనభ

సంజీవరావుగారి వేణువు-చౌడయ్యగారి ఫిడేలు

“ఆంధ్రనట ప్రకాశిక”

నిర్ణేత సమమర్తి యజ్ఞనారాయణ శాస్త్రిగారు

ది 20-8-29 మంగళవారము సా|| 4 || ౧౦|| గోకేశ్వర లులో, ట్రెస్లికేక్, కృష్ణగానసభామాజనానంద పల్లడం సంజీవరావుగారు వేణుగానము, మైసూరు చౌడయ్యగారు ఫిడేలు, పాల్గొంటే సుబ్బయ్యగారు మృదంగము నవభించు నవకాశము కలిగినది. వాని వివరము లొక కొన్ని గానకళాభిమానులు తెలియదగినవి.

సంజీవరావుగారు దక్షిణదేశమునందలి విష్ణుదాయక కోటిలోఁ జేర్చొనదగిన విజ్ఞానవినయము లొనరినవారు. కోనేరురాజ్యపురము వైద్యనాథఅయ్యరు, శ్రీనివాసఅయ్యగారు పుష్కరనలఅయ్యరు, అనంతరామ భాగవతారుగార్ల కాలము నుండియు, వేణుగాన వినోద మొనరించుచు నెల్లయెడల గౌరవింపబడుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమునకు సహిత మనేక పర్యాయములనుచ్చి యనేకసన్మానులను బడసినవారు ఆ విధముగ జరపరిచి తులయిన సంజీవరావు గారు మఱియొక మాటు మద్రాసురంగస్థలమునఁ బ్రసన్నులై, ప్రస్తుత దినములలో మైసూరు మహారాజావారి ఆస్థానబలంకరించి యశేషకీర్తి నార్జించుచుండిన చౌడయ్యగారితోఁ గలిసి, సభజేయనుండిన సంగతి నాచెవినిబడుటయే తడవుగ నచ్చొటునుకు బహుసమై యుంటిని. సభాపారంభమున కరగంబకాలము మిగిలియుండఁ గనే ఆర్మీనియన్ విధిలో నడుగుపెట్టుటకుఁ గష్టము కాఁగఁ జేతు క సమదాయము సంపదించుచుండెను. నిండుకొనిన ఆ వివిధ విద్యుత్తుకటానేకములనుండియు, తదితరములయిన గుట్టపుబండ్ల నుండియు, రిక్తాలనుండియు, జనులనుండియు, ఎట్టెట్టులో బ్రహ్మప్రయముమీఁద హాలలోఁ బ్రవేశించితినిగాని, అప్పటి కప్పుడే చుదటితరగతిసానములన్నియు శ్రోతలచేసిండియుండి నందున, నాకొఱకుఁ బ్రత్యేకప్రయత్నము కావలసివచ్చెను.

ఇటులే శ్రీపురుషులకుఁ జెందిన అన్ని తరగతులందును, రత్న భాకార్యనిర్వాహకులు నేర్పుమొంది శ్రాంతసామములను గల్గించి సభ్యులను సంతృప్తిని గల్గించుచుండిరి. పిన్నలు, పెద్దలు, శ్రీమతి, ఎందఱో నిండిన ఇంతటిమహాసభ ఏవిధమైన సందడి యుఁజేయక చూపిన తద్దానశ్రవణోన్ముక్తము, ఏకాగ్రత ప్రప్రథమున నాకెంతయో ఆశ్చర్యమును గలిగించినవి.

భావప్రకటనమునకు భాష ముఖ్యసాధనము. భాషింపలేని మూఁగకు ముఖ్యాద్యశేషాంగికచాలనములు సాధనములు. ఈ రెండవకాళము లావని, వీణియ, చితారు, సాగంగ, ఫిడేలు, నాగస్వరము, వేణువు, హార్మోనియము, మున్నగు జంత్రానేకములకేది సాధనము? నాదము మాత్రమే. ఏతన్నాద మాత్రాశ్రయములైన వేణువు, ఫిడేలు, అను నీ రెండు జంత్రముల సహాయమున సంఖ్యానేకరసజ్ఞ శేఖరులచే నిండిన నాటి సభను, సమ్మోహన పటంజాలిన సంజీవరావు, చౌడయ్యగార్ల వాద్య విజ్ఞానవిశేషములు మిక్కిలి ప్రశంసార్హములు కాక మానవు.

నాదము భావక్రేరణమున జనించు నట్టిది. సంగీత సాహిత్యములు రెండింటికి, ఆ వాదమే ముఖ్యాశ్రయమై యుండునది. నాదమయ భాషాభాజనములైన వివిధ గీతాలాపములలో, గాత్రమునఁ బాడువారు శ్రోతల నానంద పరచుటను జేయఁజూలనంత సులభముగ, కేవలజంత్రములు చేయజాలరు. పూర్వపుణ్య ప్రసాదితమైన గాత్రజ్వల శ్రావ్యస్వనమే, విశేషింపదము లో, శ్రోతలను సమ్మోహనమున ముంచుగలదు. ఆ పైగీతికాంకృత శబ్దార్థ వైచిత్ర్యములు, తత్సంబంధ్య శేషాలంకారములు, ముఖ్యాద్యభిలాంకికాభినయములు ఇంకను తదనసరాధికోపకరణములు కాగలవనటు కెంతమాత్రము సందేహము ఉండదు. (ఆటలని జంత్ర గాత్రములు రెండింటియందు ఒక్కరే గాన మొనర్చుపద్ధతి మాత్రము ఎంతమాత్రము ఆచరింప దగినదికాదు. దానికి గల కారణము లనేకములు లోగడ కొద్దికాలము క్రిందట నేను ప్రకటించియుండిన “సంగీతసమరము” అను వ్యాసమున విస్తరింపబడి యున్నవి. మఱియు నావిషయము ప్రత్యేకవ్యాసమునగాని సమగ్రముగ నిర్వచింప బడనేరని దగుటచే, ఇచ్చటనవలయున్నాను.) సంజీవరావు, చౌడయ్యగార్ల ఇరువురును కేవలము జంత్రములు మాత్రమే అయియున్నారు. ఒకరికి వేణువు, వేటొకరికి వాయులీనము (ఫిడేలు) మానితార్థములను సభాసాధనములుగ నుండునట్టివి. ఎంతకాలము కచ్చేరిచేసినను, ఎన్ని ఆలాప నవైద్యములను బ్రదర్శించినను, అత్యల్పవారు నిర్మితములు, విశేషించి నిర్జీవములునైన యీస్వరజంత్రములను మాత్రమే ఉపయోగించ వలసి ఉండును. ఏతద్వ్యతే దుష్కర కార్యమును సుకరముగను, సకల జనానందదాయకముగను సాధించుట యుండే, వీరి కొదవిన ఆసామాన్య వాద్యవిశేషము లన్నియు మూర్ఖభింపబడగలవని మన మెల్లరము విశ్వసింపకపోము.

వాచికవిషయమున, కల్పనము మనోజ్ఞతన బడయుటకు, శబ్దములు, శబ్ద మయములైన గద్య పద్యాదికములు భావసంబంధమున కొంతవఱకు దీర్ఘముగను మఱికొంతవఱకు గావ్యుత్కణానుగుణ్యముగను విస్తరింపబడవలసియుండును. సంగీతవిషయమున గ్రహ స్వరోచ్ఛారణమాత్రమునే భావము ప్రసన్నపడి హృదయాకర్షణము నొనర్చగలదు. స్వరములుకాని స్వరాలంకృతవర్ణములుకాని తన్నాదమును బలికించుకొట కేర్పడినసాధనములై ఆలాపనాంగము గలుగ బరిగణింపబడగలవేకాని అట్టి దేమాత్రము ప్రధానములుగ మాత్రము భావింపబడవు. స్వరవర్ణములు మఱుగుపఱుపబడిన రాగాలాపనమునకు సభయందు పాఠ్యాధ్యయే ఆసక్త్యమును వృద్ధపఱుగలను, మరియు “ననా దేవినాగీతమే ననాదేన వివాస్వరం” అను లక్షణమును దానిని స్థిరపరచగలదు. భక్తిపక్షమున సహితము త్రిమూర్త్యాత్మకమైన నాదమే ఉపాసింపబడవలసినదిగ నెంచబడియుండెను. కాని స్వరవర్ణము లెంతమాత్ర మెంచబడియుండలేదు. క్రమీమానుష్యమైన సంగీతక్షేమ బడసి, నిండైన ఆత్మానుభవములచే విరాజిల్లు నే విద్యాంసులను సరళిస్వరప్రభృతి పల్లవిపర్యంతములయిన అధిత విధానములు స్వరము నాదోపాసనముకొకే ఏర్పడియుండిన నని ఒప్పికొనకమానరు. ఈ పై సత్యార్థములనుబట్టి గాత్రజ్వలతో పాటుగ జంత్రములును, రెండును నాదానుభవవిజ్ఞాన వైకల్యములను బురస్కరించుకొని, సభాసాధనములం సంపాది, సహాయములు, విశేషించి ప్రధానముగనుగూడ అలంకరింపవలయుండురు. ఇది మిక్కిలి జగద్విదితాంశము.

ఆనాటి సభలో సంజీవరావుగారికి చౌడయ్యగారు సహాయులై యుండినంతమాత్రమున వారికి వీరేమాత్రము రెక్కవ పడినవారుగ భావించుట కేరికినివలనుపడదు. ఆపాత్య సంగీతవిద్యా

సాంప్రదాయములలో ఉభయులును నాదబ్రహ్మవిందమును సమానముగ బంచుకొనినారు. అనన్యధాచాతురీ సమాసాదితశుద్ధ వికృతిస్వరభేదయభావావనీవిహార విలాసాలురై ఉభయులును అభేదమున వర్తించినారు. భావానేకలాటిత్య సాంధ్యములను సందర్శించినారు. తనవైపువారణ, స్తంభన, ప్రకంపనాదికములయిన నిఖిలవాద్యవైద్యములను అలవరచుకొన్నారు. ఈ యుభయులలో నెవరుమిన్నలో నేర్పటమట ఎంతటి కష్టసాధ్యమైనకార్యమో వీరలంకరించిన, ఆవేణువు, వాయులీనము, నను వానిలో కేది మిక్కిలి సుఖమారముందరమైనదో నిర్ణయించుట కూడ అంతటి కష్టసాధ్యమైన పనియే కాకమానదు.

సంజీవరావుగారి గడుసరి బుగ్గలెంత నాదమును బూరించగలవో, చౌడయ్యగారి చేరులం త నాదమును జేపట్టగలవు. సంజీవరావుగారిచ్చు నాద పరిమాణమును, పల్లవప్రాయములైన వారి పెదవులు నిర్ణయించగలవు. చౌడయ్యగారిచ్చు ఉత్తమును చేపడేతిన వారి చేతికమానే సరిపెట్టుగలదు. వారారంభించిన “విభోజీ” వైభవత్వము కేరులోనే కాని తత్సంబంధి స్వరసారములో గాదని బుబ్బువుపఱచినవి. ఆవారి జంత్రనాద సౌకుమార్యములు రెండును గలిసి భైరవీ శుద్ధజై వత్తము ఎంతవరకవైచినో అదిసగృహ్య గమకశ్రుతి వైభవచ్చాయతో వినియను విన్యాసమున వినిపించునపుడు లక్షింపదగినదిగ ఆవిద్యనృణుల విదగవాద్యములు మాత్రమే వినిపించిన ననదగును. యతిప్రాధాన్యమును బ్రసన్నపఱచు దానిషష్టమపంచమ స్వరగాంభీర్యములు, నుయూరపికముల కెన్ని జన్మములకు సంక్రమింపగలవో యూహింపజాలను. రివభ స్వరధానమున మంద్రస్థాయిలో సాగించబడిన యాగర్భితగమన తారూణ్యము చతుష్టయధి జంబువునుండి కొనితెచ్చికొన్న దని ఏశ్రోత చెప్పబడు సాహసింపగలడు. ఆటు లావ్యగతము కలుగు స్తనశబ్దపరిమళపూర్వక సందేహము లేవనిచే సాధింపబడదలవు. వానినికల సంజీవరావు చౌడయ్యగార్లకు పూర్వపుణ్యప్రసాదమున గలిగిన నాదవిజ్ఞాన విశేషములుగ మాత్రమే భావించుకొందము.

వ్యాసమునకు లేక ఉపన్యాసమునకు “సప్త్యంశము” ఎంతటి ప్రధానమైనదో, సంగీతమునకు శ్రుతి అంతటి ప్రధానమైనది. తదంత విస్తరణమున నుపాంశము లెటులు గ్రాహ్యములో శ్రుత్యునుసరణమున పాత్యాంశము లటులు పరిగ్రాహ్యములు. విషయప్రాధాన్యా ప్రాధాన్యములు ఘట్టాఘట్టోచ్చారణములందును ఉదాత్తానుదాత్త స్వరీతములనబడు పలుగులెఱుగు లంచును ఏవిధమున క్రోధము లనునో, సంగీతగీతికా స్వరభావ సౌందర్య సౌకుమార్యములు, శ్రుత్యను గతస్ఫుటాస్ఫుట లలితగభీరనాదోచ్చారణములందును, లస్తయ వివిధ విచిత్ర గమక స్వరారోహణావరోహణములందును ఆవిధమున ద్యోతకములై భావజ్ఞులను ఆనందపరచుటలగ నొనర్చును. కావుననే సంగీతమునకు శ్రుతి మాతృసప్తకమైనదిగ నిర్ణయింపబడినది. ఏతద్వ్యక్తమైన శ్రుతిమాతృప్రస్తుత సంగీతరావు చౌడయ్యగార్లకు, కమపునగన్న ప్రేమనో, కన్నులగన్న ప్రేమనో కాని అరనిముసమైనను ఎడబాసియుండలేదనుట యటుండ, ఆద్యంత మావిధమైన ప్రేమాశేషణములలో నను యుంచుకొన్నదన్నను అతిశయోక్తి కానేరదు.

అయ్య సంగీతమునకు దండ్రినంటిది. స్వరగమ స్వరధాదాని ఆజ్ఞకు లోబడినగాని, ఒక్కఅడుగైనను పాగుటకు వలనుపడదు. అఘుద్రుతానుద్రుతాదిక్రియాంతరములంపలి సమయ సామరస్యమై యొప్పుడు నీ లయపరిజ్ఞానము ముఖ్యము పుట్టువుతో నలవడదగునది. కేవల సాధనమున దాని సాధింపనెంచు నెట్టివానికిగాని ఏదేని యొక్కసమయమున ఏడపాటు కలుగక తప్పదు. ఇట్టివారే సభలయందు నటముగ నేవేనో అపూర్వగమములకు సాహసించి, యామాలమున బహుళో గాలువై చుచుండుటను మన మెన్నియో పర్యాయములు చూచుచుము. సంజీవరావు చౌడయ్యగార్ల తాళజ్ఞానము నిర్దుష్టము. పూర్వపుణ్యపాత్రము ననదగునది. తమకుదాము తాళగహాక్షరకాలములను ప్రత్యక్షపఱచుకొను నవకాశమొనరిని జంత్రజ్వలయ్యను, ఏసమయమునగాని విప్పు ఉడుగులకా దొరలనీయక యాకారణమున విద్యద్ధర్మమునకు జెందిన తాళసాంప్రదాయమును సాంగోపాంగముగ బ్రసన్న పఱుగలిగినారు.

సంజీవరావు చౌడయ్యగార్ల స్వరప్రస్తార పద్ధతులు ల స్వరస్యాతంత్ర్యమునో కేవల తాళపాండితీ ప్రాబల్యమునో, నిర్మించునవికావు. తాళము స్వరమందును, స్వరము భావమునకు సునింపిపోయిన మూలమున సంజీవరావుగారి వేణుపక్షమునగాని చౌడయ్యగారి వాయులీన పక్షమునగాని భావమునండి స్వరమును జేటుపరచి తత్సంబంధి కల్పనా వైద్యమును బ్రత్యేకముగ చేర్చొనుట కవకాశముండదు. సకల సమతృప్త తాళ ప్రవర్తనములతోడను, వింతవింత తీరికలతోడను, జాతులతోడను, క్రమానుగత

కాలక్రమమునందును, అట్టి స్వరములు చేతోమోదాను సంధానమును బొందెడి సాధనము.

రాగ పల్లవులు ముఖ్యముగ రమణీయ శాస్త్రాన్ని భవోభయార్థ ప్రతిపాద్యములై గాయకుల విద్యద్విశేషములను సామర్థ్యమును నిరూపింపి సాసలలు లలరారునవి. వీనినిబాడుటలో శాస్త్రీయ రాగతాళలక్షణ సాంప్రదాయముల నేమాత్ర ముల్లంఘింపక స్వరము, స్వరపోలకత్విత, కావ్యాధిసారమును స్వరలీన భావితార్థమును మాత్రమే గాయకులు ప్రసాదించి శ్రోతలను తన్నయాచందమున దేల్పవలసి ఉండును. ఆరహస్య మేటుంగని సామాన్యులు వానినివాయులీన వాన్యకుని తోడనో, లేక మార్దంగి కునితోడనో సంగీతకు స్త్రీని జరుపుట కుద్దేశింపబడినవిగా చలించి, ఆయాపమున దా మలయుటయేగాక, చినువారిని సహిత మలయుంచి "ఇకచాలు భగవంతుడా" అనిపించుదు. సంజీవరావు చాడయ్యగార్లు రాగపల్లవుల నాలాపించు పట్టుననే, అనుపమాన తన్మయత్వమును ఘటించియుండుట వారి శృంగారమునకు మతీయొక్క ప్రబలనిదర్శనము కాగలదు.

పల్లవిపాటను బాడేన యనంతరమునుండియు వీరు ప్రసరించిన వివిజాతీయ గీతికామనోద్వేగముల తత్సంబంధి భావసాకుమార్యములు, పరస్పర వాద్యాతిక్రమణ ప్రయత్నములు స్వర కల్పన ములు గ మ కాలం కార ములు ముఖ్యముగ అనుభవైక నే ద్య ములు. య భాక్రమమున నేకరపుడెట్లుటను నా నేర్చిన మాటలు చాలవు.

సంజీవరావుగారి సంగీత విద్యావిశేషము చిరకాలము క్రిందటనే లోకావరణాత్రమై తనకు దగిన అగ్రస్థానమును ఆక్రమించినది. ఇటులే ఆంధ్రదేశమున బ్రహ్మశ్రీ సుసర్ల గంగాధర శాస్త్రీగారును, వేణుగానవిశారదులై దిగంత కీర్తిని గడించియున్నారు. హోమ్స్ నియుములో ఏతాదృశ వేణుస్వర సమానములయిన ధ్వన్యానేకములనె కాక, సంజీవ రావుగారి సభయం దగపడు చాణి శ్రుతిలయ, స్వరకల్పన, రత్నీ, మున్నైన అన్ని విధములయిన యందములను సహితము ప్రదర్శించి, ఆంధ్ర నక్షిణ దేశములు కెండిటియందును అనేక సభలలో పై సం గీత సాహితీ సాంప్రదాయములను బ్రదర్శించి మిక్కిలి కీర్తి నా ప్తించిన బందరపుర శ్రీమాన్ కిలాంబి పార్థసారధి గారికి సరి చారు దక్షిణదేశమునగూడ తేరని నా నమ్రకము.

విజయనగర వాస్తవ్యులయిన శ్రీయుత ద్వారం వేంకటస్వామి నాయుడుగారును కొద్దికాలము క్రిందటనే మద్రాసు లో ప్రదర్శనము జరిపించియున్నారు. దానిని విన్నవారు చాడయ్యగారికంటెను మించిన వాద్య లాటిత్య మొదలైనవారుగ నాయుడుగారిని భావించి, నాయుడుగారికి త్వరలో నొక గొప్ప సన్మానమును సహితము చేయ నిశ్చయించుకొని యున్నట్లులు వినుచున్నాను. ఆ యి ననేనుగూడ ఆ నాయుడు గారి ఫీడెలువాద్య వైద్యము ననుభవించినగాని బందరపుర మహా విద్వాంసులయిన మా హరి నాగభూషణముగారి అసామాన్యవాద్య ప్రాధిని, ఎండు, వివిజయమున, నాయుడుగారి వాద్య కాళి మతిశయించగలవో చెప్పజాలను.

ఈసభలో మృదంగవాద్య కార్యనిర్వాహకులై యుండిన శ్రీయుత పాలపూట సుబ్బయ్యగారు, చాలమటు శబ్దసాంప్రదాయములను, తాళనిర్ణీత శబ్దక్రమములను, దెలిసికొన్నవారు. గీతికామనోరణమునం దూరక "చాటు" రూపముగను, తదితర సంగయములందు, అభ్యాసము పెంపున దెంచికొని యుంచిన యొక కొన్నిగమను పోకడలను ప్రదర్శించినారు. వీరికంటె నెన్నియో విధముల బందర పుర వాస్తవ్యులు, ఒక విధముగ శ్రీ అశ్వధాటి రామమూర్తిగారికి శిష్యప్రాయములు అయిన "మార్దంగిశిరోమణి" శ్రీమన్ ముక్తేవి రంగాచార్యులుగారు వాద్యసామర్థ్యమును బ్రదర్శించి శ్రోతల నాకర్షింపగలరని నానమ్మకము.

ది 25-8-29 తేదీని శబ్దవాద్య బ్రహ్మలుగా బరిగణింపబడు శ్రీదక్షిణామూర్తిగారి మృదంగ సాహాయ్యముతో శ్రీ విదారం కృష్ణప్పగారు పాడు నవనరమునందు గన్నదు విశేషము లింకొకనాడు వ్రాసెదను.

బొంబాయి యంత్రాలయాధికారికి
వై బాము ర్ లక్షలు అప్పగిచ్చుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 24:— బొంబాయిలో వర్తకము తగ్గిపోవుచేతను కార్మికుల సమ్మెవల్లను యంత్రాలయాధికారులకు అధికముగ ఇబ్బంది కలిగినది తెలియుటచే సర్ కరీం భాయిగారికి వై బాము వారు 50 లక్షల రూప్యములు అప్పుగ ఇచ్చి, సర్ కరీం భాయిగారికి హెచ్చరాబాదు సంస్థానమున కొన్ని యంత్రాలయములున్నవి. (ప్రీ. ప్రె)

లయోలా కళాశాల ఆంధ్రవాఙ్మయసమితి

28-8-29 శుక్రవారమునాడు సాయంత్రం 4-15 గంటలకు పై సంఘము, ము||రా||శ్రీ|| ఆకుండి పర బ్రహ్మ శాస్త్రు||ల వారి యాధిపత్యమున సమావేశమయ్యెను.

లయోలాకళాశాలయందు విద్యార్థిగానండిన రామ కొండాచెడ్డి (కడప) యనుయువకుడు ఆకాలమృత్యువునరించి తమ దుఃఖాతిశయముం దెబుపును, తీర్మానము గావించిరి.

దైవప్రార్థనాసంతరము అగ్రాసనాధిపతిగారు కీ|| శే|| రామ కొండాచెడ్డిగారి గుణములు వర్ణించుచు వారియకాల మృత్యువు అందరికి విచారకరంబని వక్కాణించిరి. తదనంతరం ము|| రా|| శ్రీ దేశాయి తిరుచులరావు యీ కిందితీర్మాన ముపాదించెను.

"లయోలాకళాశాల ఆంధ్రవాఙ్మయ సమితి సభ్యులు, వైకళాశాలయందు చదువుచుండిన పి. రామ కొండాచెడ్డిగారి యకాలమృత్యువుంగూర్చి చింతిల్లుచు వారికుటుంబమునకు తమ సానుభూతి తెల్పుచున్నామ. ము|| రా|| శ్రీ కె. నాగేశ్వర రావుగారిచే తీర్మానము బలపరచబడి ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను.

కీ|| శే|| యొక్క ఆత్మశాంతి నిమిత్తము సభ్యులెల్లరు నిమిషద్వయకాలము నిశ్శబ్దముగా నిలువంబడి భగవంతుంగూర్చి ప్రార్థించుటతో సభ ముగిసెను.

వై. ఎ. శ్రీరాం, కార్యదర్శి.

బావాలాల్ గారి సమకమలములు

216, చైనాబజారు, మదరాసు. 1

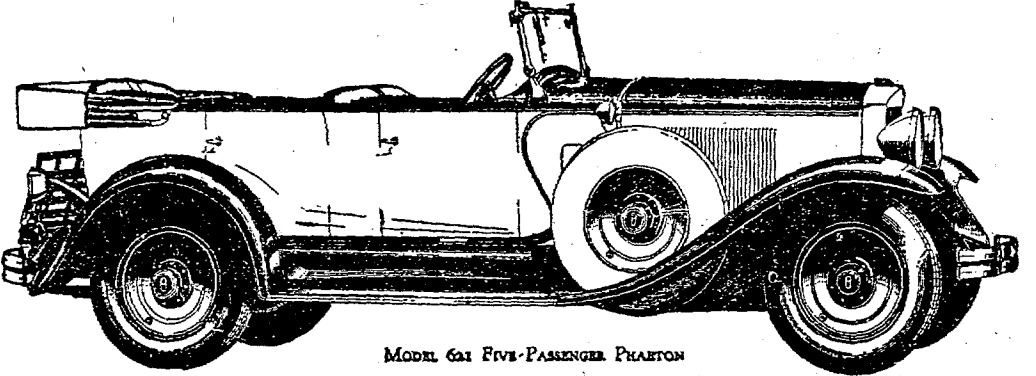
పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము
ఈ నెల 29 తేది గురువారం మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు బెజవాడలోని జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యస్థానమున పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘ నూతనసభ్యుల సమావేశము జరుగును.

కార్యక్రమము

1. అధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి, కార్యనిర్వాహక సభ్యుల ఎన్నిక.
 2. ఆంధ్రసభ లను తేది 9, 10 శెప్టెంబరు తేదీలలో జరుపవలయునను ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి నూతన విచారించుట, ఆహ్వానసంఘమును ఏర్పాటు చేయుట.
 3. మన జిల్లాలో చేర్చవలసిన కాంగ్రెసు సభ్యుల నిర్ణీత సంఖ్యను పూర్తి చేయుటకు అవసరమగు ఏర్పాట్లు చేయుట.
- బెజవాడ } గో. వెంకటేశ్వరరావు, కార్యదర్శి.
20-8-29

ఫీచరు వైమానిక పంచెములో ఇటలీ వైమానికుడు చనిపోయెను.

మోటారు కారు లో యిది యొక్క టి నూతనాద్భుత నిర్మాణమై యున్నది.

Model 621 Five-Passenger Phaeton

గ్రహం-పేజిలో అనేకములైన మోడల్ కలవు. రోడ్ స్టర్ కాబ్రియోలెట్, కూప్, స్పోర్ట్ ఫీటర్స్, 5 ఫాసిస్ మీద 6, 8 స్టీల్తో అమర్చబడినది. ధర లో చాల వ్యత్యాసమున్నది. 612 మోడలితప్ప మిగతా వన్నియు 4 స్పీడ్ ఫార్వర్డ్తో నమర్చబడినవి.

గ్రహం-పేజ్ స్వంతదారులు, ఇటీవల కొన్ని సంవత్సరములనుండి ఫలమునుభవించినది మోటారునందున్న యొక్క నూతనాద్భుత నిర్మాణమే 4 స్పీడ్ ఫార్వర్డ్ (2 హై స్పీడ్-స్టాండ్ స్టాండ్ గియర్ రేమ్స్) భేదము తెలియనట్లు చేతగలిగియున్నదని పలుమారు తెలుపుచున్నారు. నాలుగవది దీర్ఘ కాలమువరకు ఉపయోగింపబడుటచే నునుపు, వేగముగలుగుట, మూడవది త్వరిత గమనవేగము గలిగియుండుట, నిశ్శబ్దమైన లోనిగియరు స్వయముగాగల అనుభవమువలన మాత్రమే ప్రశంసింపబడును. నూతన ఆటలను లేక ఎనిమిదలను వీటిలో నొక దానిని నడపి పరీక్షించునిమిత్తమై మిమ్ములను మేమాహ్వానించుచున్నాము.

Joseph B. Graham
Robert B. Graham
Ray A. Graham

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— ప్రైడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ.,
2/11, హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచిలు:— బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సెకంద్రాబాదు.
ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:— ఉత్తరజిల్లాలు:— టి. పి. వాట్సు ఎస్సెస్వోర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్నం.
దక్షిణజిల్లాలు:— టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎస్సెస్వోర్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి.
సీడెడ్ జిల్లాలు:— టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి.

1708

GRAHAM-PAIGE

సానిక వార్తలు

మద్రాసు జాతీయపత్రికము:—మద్రాసు జాతీయ పత్రిక కార్యనిర్వాహక సంఘసమావేశము రాబోవు 29 వ తేదీని సాయంకాలము 5.30 గంటలకు తమిళనాడు కార్యాలయ మునందు జరుగును.

శ్రీయుత పండిత పురాణం సూర్యనారాయణ

తీర్థలుగారు చెన్నపురివద్ద ఆరునెలలు అయినది. వారు ఇప్పుడు ఎక్కడ నుండునది తెలియజేసింది. వారి విలాసము తెలిసినవారు ఈ ప్రతికామాలమున ప్రకటించుటగాకయని ప్రార్థన.

పృచ్ఛకుడు

తిరువల్లి క్షే.డివిజను కార్యరేషను ఎన్నిక

సభ:—మద్రాసు మండల కాంగ్రెసుసంఘ యాజమాన్యమున రాబోవు 29 వ తేదీని సాయంకాలము 6 గంటలకు తిరువల్లి క్షే.డివిజన్ గాంధీ మంటపమున మద్రాసు కార్యరేషను ఎన్నికకు తిరువల్లి క్షే.డివిజన్ కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు యస్. సత్య మూర్తిగారి అభ్యర్థిత్వము బలపరచుటకు సభజరుగును.

మద్రాసు యువకసంఘము:—ఆగస్టునెలయందు జరుగు ఐకమత్య దినోత్సవములు ఆవడి ఆరోగ్య ఆశ్రమమునందు రాబోవు 28 తేదీని మద్రాసు యువకసంఘమువారిచే జరుప బడును. సభ్యులయొక్క సౌకర్యార్థము సభ్యులు సెంట్రలు స్టేషనునుండి రెండుజట్లుగా పోవలెనని నిశ్చయింపబడెను. మొదటిజట్టు మంగళవారము ఉదయమున 7-80 గంటలకు బయలుదేరును. రెండవజట్టు బుధవారమున ఉదయము 6-15 గంటలకు బయలుదేరును. రైలుఖర్చులను భోజనఖర్చులను చేరి సభ్యులొకనికి 1 రూపాయమాత్రమే నగును.

రాకపోకలు:—డా|| ఏ. లక్ష్మణస్వామి మొదలియారుగారు ఇంగ్లాండునుండి మద్రాసునకు నిన్న ఉదయమున విచ్చేసిరి.

ఏ. రామస్వామి మొదలిగారు నిన్న ఉదయమున యాకోడ్డునుండి మద్రాసునకు తిరిగివచ్చిరి.

గా|| యం. ఆర్. సేతుత్తమ్మయ్యగారును, కే. వి. రంగస్వామి అయ్యంగార్, యం. యశ్. ఏ. గారును సేడు ఉదయమున మద్రాసునకు వచ్చిరి.

సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ఇంగ్లాండు నకు వెళ్లుటకు నిన్న రాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి.

వేదారణ్య సమావేశము

డా|| వరదరాజులనాయుడుగారు

సమావేశమునకు హాజరుకారు

తమిళనాడు సమావేశమునకు వల్లభాయి పటేలుగారు అధ్యక్షతవహించుటకు అంగీకరించినందున సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య వాదము సమావేశమున చర్చకు రాజాలదని నమ్మించుచును. డా|| వరదరాజులనాయుడుగారి సమావేశమునకు హాజరుగుట నిశ్చయములేదు. వీరి పార్టీకి చేరిన యితర స్నేహితులు యిష్టానుసారముగ సమావేశమునకు వెళ్లి న వెళ్ల వచ్చును. లేకపోయిన మానుకోవచ్చును.

కార్యరేషను ఎన్నిక

వి. యల్. శాస్త్రిగారు తిరువల్లి క్షే.డివి

డివిజనునకు జాతీయపత్రిక అభ్యర్థి కారు

రాబోవు కార్యరేషను ఎన్నికకు తిరువల్లి క్షే.డివి జనునకు వి. యల్. శాస్త్రిగారు మద్రాసు జాతీయపత్రిక వారి నియామక అభ్యర్థియని చాలమంది తెలుచుచుండుటయే గాక ప్రతికూలంగాడ ప్రచురింపబడెను. శాస్త్రిగారు ఆసలు జాతీయపత్రిక సభ్యులేకారు. జాతీయపత్రికమువారు తిరువల్లి క్షే.డివి జనునకు ఏ అభ్యర్థిని నియమించలేదు. ఈ విషయమున కాంగ్రెసువారులే భిన్నాభిప్రాయులై యున్నారు. ఇట్టి తిరి ప్రస్తుతపరిస్థితులను తాముచూచుచుండుటకు జాతీయపత్రికమువారు యిష్టపడగని జాతీయపత్రిక (డా|| వరదరాజుల నాయుడుగారి పక్షము) కార్యదర్శిగారు వ్రాయుచున్నారు.

మొయిలు తెయినులును, ప్యాసింజరు తెయి నులును ఆలస్యముగుట:—పరిశీలించుట సమీపమున నూతనముగా కట్టబడిన రైల్వే పట్టాలు వానలన యింకొకటి మద్రాసునకు వచ్చెడు మొయిలు తెయినులును యితర ప్యాసిం జరు తెయినులును నిన్న మద్రాసు సెంట్రలు స్టేషనునకు ఆలస్యముగా వచ్చెను.

పూర్వాచారపరాయణుల రాయబార ము:—పూర్వాచారపరాయణుల రాయబారము రాజప్రతి

నిధిగారిని సందర్శించి శారదాబిల్లులు హిందువుల మతమునకు విరోధముగ నున్నందున యా బిల్లును ఆ సెంట్రలీయందు ప్రవేశ పెట్టుటకు రాజప్రతినిధిగారు ఉత్తరవు నొసగకూడదని రాజప్రతినిధిగారితో విన్నవించుటకు నిన్న ఉదయమున సింహుకు వెళ్లిరి. ఈ రాయబారమునకు ది. బి. టి. ఆర్. రామ చంద్ర అయ్యగారు, యం. కే. ఆచార్య, యం. యశ్. ఏ. గారులు నాయకత్వము వహించియున్నారు. ఈ రాయ బారమునందు రాష్ట్రమునందలి వివిధ మతముల ప్రతినిధు లున్నారు.

5 వ అఖిలభారత ఉపాధ్యాయుల సమావేశము

రాబోవు డిశంబరునందు మద్రాసులో జరుగును

గత నవంబరునెలలో బొంబాయియందు సమావేశమైన 4 వ అఖిలభారత ఉపాధ్యాయుల సమావేశమునందు ద. ఇ. ఉపాధ్యాయుల సంఘమువారు ప్రైసంఘముయొక్క 5 వ సమావేశము మద్రాసునందు జరుపవలె నని ఆహ్వానించిరి. ఈ ఆహ్వానము అంగీకరింపబడి రాబోవు డిశంబరు నెలయందు యాసమావేశము జరుపుటకు ద. ఇ. ఉపాధ్యాయులసమితివారు ఏర్పాటులుచేయుచున్నారు. చెన్నరాష్ట్రమునందలి పాఠశాలల యందును కళాశాలయందును ఆంగ్ల భాషాజ్ఞానము ఎక్కువగ నుండుట కనుగొనుటకు భారతదేశమునందలి యితర ప్రాంత ములలోని ఉపాధ్యాయులు యీ సమావేశమును ఉత్సాహము తో నిరీక్షించుచున్నారు. ఆహ్వాన సంఘమునకు అధ్యక్షత వహించుటకు గా|| రాజా సర్ అణ్ణామలై చెట్టిగారు దయతో అంగీకరించియున్నారు. ఆహ్వానసంఘసభ్యులను చేర్చుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి ఈ కార్యము సంతయు ఒక కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు చేయుచున్నారు. ఒక విద్యాప్రదర్శనము సమావేశముతో పాటు జరుపుటకు నిశ్చయింపబడి రాష్ట్రములో పాఠశాలలు యీ ప్ర దర్శనయందు పాల్గొనవలె నని ప్రకటనలు పంపబడెను. గవ ర్నరుగారు యీసమావేశ ప్రారంభోత్సవము జరుపవలెనని ఆహ్వా న సంఘమువారు కోరెదరని తెలియపర్చుచున్నది.

భారతదేశమునందలి అన్ని ప్రాంతములలోని ఉపాధ్యాయులు ఈ సమావేశమునకు వచ్చి సమావేశము జయప్రదము గావించెదరని ఆహ్వానసంఘమువారు ఊహించుచున్నారు.

విదేశవస్త్రబహిష్కారదినము

తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘముయొక్కయు ఆంధ్రుల డల కాంగ్రెసుసంఘముయొక్కయు తిరువల్లి క్షే.డివి కాంగ్రెసు సభయొక్కయు యాజమాన్యమున తిరువల్లి క్షే.డివి, తిరుట్టిక్క ర్ కోట వీధులలో విదేశ వస్త్రబహిష్కారదినోత్సవము ఆచరించుటకుగాను రాబోవు 28 వ తేదీని బుధవారము ఉదయమున 7 గంటలకు భజన ఊరేగింపు జరుగును. ఈ ఊరేగింపు తిరువల్లి క్షే.డివి కరెంటుథాట్ ప్రెస్సునుండి ప్రారంభమగును. శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు యీ ఊరేగింపును నడపెదరు. పౌరులు చాలమంది యీ ఊరేగింపున చేరవలెనని ప్రైసంఘములవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

గుంటూరు డి|| ము|| కోర్టులో

S. C. 752/28

వాది:—బొ||రా లక్ష్మయ్య సాకికముల్కాపురం అగ్ర హారం.

ప్రతివాది:—పిల్లలమర్రి రామయ్యగారి కుమార్తె సత్య నారాయణ సాకికముల్కాపురం అగ్రహారం.

యీ నెంబరు వాది పేరటికి ప్రతివాది రు 100-0-0 ల మొత్తమున నె 1 కి నూటికి రు 1-0-0 నొ||న వడ్డీతో వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రాంతేరినోటును బట్టి వాది ప్రతివాది మీద రు 187-2-8 ల మొత్తంపై నెంబరు దావా దాఖల చేశ నాడు. సదరు దావా ప్రతివాది హాజరు అయ్యె నిమిత్తం తేది 5-9-29 వాయిదా వేయబడుచున్నది. సదరు వాయిదాకోజు ప్రతివాది హాజరు కానియెడల యక్కుపాట్ చేసి డిక్రీ యివ్వ బడును.

గొడవర్తి సుబ్బారావు, వాది తరపు వకీలు.

న్యాయస్థానవార్తలు

నమ్మించి ద్రోహ మొనర్చుట

(హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సు)

మదరాసు, ఆగస్టు 25:—ఈ దినమున హైకోర్టు క్రిమినలు సెషన్సునందు ప్రధానన్యాయమూర్తి బీ.జీ.గారియెదుట నొక విచిత్రముగ “మోసపు” కేసు విచారణకు వచ్చెను. ఈ కేసునందు అబ్దుల్ హిం సాహెబు, షీర్ అబ్దుల్ హమీదు, దేవశిఖామణి అనువారు ముద్దాయిలు. వీరు, గత ఆక్టోబరు 18, 19 తేదీలలో నెంకటరంగం చెట్టి యను నొక వర్తకునివద్దకువెళ్లి మోసపుచ్చి రు 1700 ల నపహరించిన పోలీసువారు సేరము వారోపించిరి.

పోలీసువారు చెప్పుకొని ఇది. ముద్దాయిలు నెంకటరంగం చెట్టియనుగూడ జార్జిటవును నివాసులే. గత ఆక్టోబరు 18, 19 ల యందు మొదటి ముద్దాయి తన సోదరియగు “రుఖియా” అనునామెను నెంకటరంగం చెట్టివద్దకు తీసుకొని వెళ్లి ఆమె “రహీం బీ” అని చెప్పి చెట్టిగారి మెకు బాకీయన్న మొత్తము మూడు రు 1700 ల నొసగ వలె ననదని అడుగుచున్నదని చెప్పిరి. అతడా మొత్తము నొసగి, తన బాకీ పత్రము తెచ్చుకొని, ఫోర్టర్ పత్రము నొసగిరి. కాని కొన్ని రోజులైన పిమ్మట “రహీం బీ” తన బాకీ సొమ్ము నడుగగా, ని మోస కృత్యము బయల్పడెను. అందుపై చెట్టిగారు పోలీసులకు రిపోర్టుచేయగా 1 వ ముద్దాయిని అతని కి సేరమున ముద్దతు నొనర్చి నందుకు, 2, 3 ముద్దాయిలను అరెస్టు చేసిరి. రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారి కేసును విచారించి ముద్దాయిలను సెషన్సునకు కమిట్టు చేసిరి.

సెషన్సులో ముద్దాయిలు నిర్దోషులమని వాదించిరి.

కేసు నిచారణ జరుగుచున్నది.

* * * మాంటురోడ్డు హత్య కేసు

ముద్దాయికి ద్వీపాంతరవాసశిక్ష

మదరాసు, ఆగస్టు 25:—గత కేనివారముగూడ హైకోర్టు (క్రిమినలు సెషన్సు) కోర్టు న్యాయమూర్తి బీ.జీ.గారు మాంటు రోడ్డు హత్య కేసు విచారణను ముగించి తీర్పుచెప్పిరి.

ఈ కేసునందు జూరీ ఇలి యన్ నారాయణస్వామి, (బట్టరు) (2) పచ్చయి అనువారిరువురును ముద్దాయిలు. ఈ వత్సరము మేనెల 11 తేదీ రాత్రి, వీరు, గులాంఖాదర్ అనునాతనిని కత్తితో పాడిచిరి. తత్ఫలితముగా నాతడు మరణించెను.

స్పెషలు జూరీ సహాయముతో నీ కేసు విచారింపబడెను. 1 వ ముద్దాయి సేరగ్గుడనియు, 2 వ ముద్దాయి నిర్దోషియనియు జూరీయం దధికసంఖ్యాకులు (8-1) నిర్ణయించిరి. న్యాయమూర్తి సదు నిర్ణయము సంగీకరించి, 1 ముద్దాయికి ద్వీపాంతరవాస శిక్షను విధించిరి. రెండవ ముద్దాయి వదలివేయబడెను.

భారతశాసనసభ నిబంధనలసవరణ

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసఅయ్యంగార్ గారి

అభిప్రాయములు

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారతశాసనసభ నిబంధనల సవరణచేయుటయు వాటిని ఇండియామంత్రిగా రామోదించుటయు, ఆ సెంట్రీ అధ్యక్షునియు, అతనిమూలమున భారతశాసన సభయొక్క అధికారమును తగ్గించుటయేనగును. సెక్షను 67 ననుసరించి నిబంధనలు సవరణజేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి అధికారములేదని సేను తెలుచుచున్నాను. స్థాయి నిబంధనలు చే యీ అధికారము ఆ సెంట్రీయందే ఆమర్చబడి యున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, ఇండియామంత్రియు యీ 67వ సెక్షనును తమయిష్టానుసారముగ అర్థముచేయుటవలన భారతశాసనసభ ఒక తర్కసభగాను సభాధ్యక్షుడు ప్రభుత్వమువారి అధికారములోని కీలుబొమ్మవలె గావించుటవచ్చు వేరకాదు. లేకుండు ఇండియామంత్రిగారు ఎంతఉపకార మొనర్చుచున్నారో! స్వరాజ్యముగణ్య పరిస్థితుల నెలకొల్పుటకు బదులుగా స్వరాజ్యనిరోధమునకు అనుకూలముగ కార్యములే ఇండియామంత్రిగారు చేయుచున్నారు. శాసనసభలమూలముగా వానము సలుపు ఆందోళనము నిష్ప్రయోజనములని యీ హెచ్చరికవలన మనము నెరుగవచ్చును.

గర్భాధానవయోనిర్ణయసంఘనివేదిక

మద్రాసు రాజధాని సాక్ష్యవిమర్శనము

“బాల్యవివాహములు మిక్కిలి తక్కువ”

మద్రాసు, ఆగస్టు 26:—నేను వెలువడిన గర్భాధాన వయో నిర్ణయసంఘ నివేదికయందు మద్రాసు రాజధాని సాక్ష్యాల సాక్ష్యమును విమర్శించి గర్భాధానవయోనిర్ణయ సంఘము వాటికిందలి నిర్ణయమును సరిదిద్దెను.

మద్రాసు రాజధానిలోని పరిస్థితులు

అతిబాల్యవివాహములను రద్దుచేయుటకు పుట్టినదేమిటగానో చిట్టమునకు చెన్నపురి రాష్ట్రమునందీయే యాతీతపణలు మిక్కిలి హెచ్చుగా వచ్చుచుండుటచే ఆరాష్ట్రమునందే అతి బాల్యవివాహములు మిక్కిలి తక్కువగా జరుగుచున్నవని చెప్పిన వో అది చాల ఆశ్చర్యకరముగ కనపడుట సహజము. 1921 సంవత్సరం జనాభానుబట్టి భారతదేశమునందు ఆయా రాష్ట్రములలో జరిగిన అతిబాల్య వివాహముల తారతమ్యము యాదీ గున వివరింపబడెను. దీనినిబట్టి చూచినవో అతిబాల్య వివాహములు మిక్కిలి తక్కువగా జరుగుటలో నొక్కసరిహద్దుపరజాల యందు తప్ప తక్కిన అన్ని రాష్ట్రములలోను మద్రాసునందు అతిబాల్యవివాహములు మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నవి.

10-15 ఏండ్లమధ్య బాలికలకు జరిగిన వివాహవివరములు

పశ్చిమోత్తర పరగణాలు నూటికి	19
మద్రాసు నూటికి	24½
అస్సాము	27
పాంచాలము	85½
బీహారు	52½
సంయుక్తరాష్ట్రములు	58½
మధ్యరాష్ట్రములు	59 8/5
సంగరాష్ట్రము	62 2/5
బొంబాయి	64

మహమ్మదీయులలోగూడ చెన్నపురిరాష్ట్రమునందును పశ్చిమోత్తర పరగణరాష్ట్రమునందును అతిబాల్య వివాహములు నూటికి 12 మకునే యున్నవి. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు వివిధసమీక్షలు వారిలో బాలికలకు అతిబాల్యవివాహములు చేయువారి సంఖ్య మిక్కిలి తక్కువగా నుండుటవలనను పలుకు బడిగల వర్ణములవారందరును బాలికలకు సంపూర్ణ యావనము నచ్చిన పిమ్మటనే వివాహములు చేయునందుటవలనను చెన్నపురిలోని మహమ్మదీయులకూడ సరిహద్దురాష్ట్రములలోని మహమ్మదీయులవలెనే యిప్పుడు యువతీవివాహములు చేయ నారంభించిరి. మహమ్మదీయు మతధర్మములు యువతీ వివాహమునే పీఠించుచున్నవి.

ద్రవిడసాంప్రదాయము

చెన్నపురిరాష్ట్రమున ముఖ్యముగా దక్షిణభాగమున నీరీతిగ చాల వర్ణములవారు యువతీ వివాహములనే చేయుచుండుటకు ద్రవిడసాంప్రదాయము యొక్క ప్రాబల్యమే ముఖ్య కారణమని తెలుపబడెను. ఉత్తరహిందూస్థానము నందు అతి బాల్యవివాహములు హెచ్చుగా నుండుటను బట్టియు, దక్షిణదేశమున తక్కువగా నుండుటనుబట్టి చూచినను యిందులకు ఆర్యుల ద్రవిడ, సాంప్రదాయములకు గల సాంప్రదాయభేదమే ముఖ్యకారణమని స్పష్టముగ తెలియగలదు. ఈచెన్నపురిరాష్ట్రమునందే ద్రవిడసాంప్రదాయము అధికముగా వ్యాపించినట్టి ఆంధ్ర దేశమునందు తమిళదేశమునందు కంటే మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నది.

బ్రాహ్మణులును వైశ్యులును మాత్రమే అతిబాల్య వివాహములను చేయుటలేదు

హిందువులలో బ్రాహ్మణులును, వైశ్యులును మాత్రమే బాలికలు రజస్వలకాకముందే వారికి పెండ్లిండ్లు చేయుచుండురని ఆలంబుల పొరపాటు. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందలి జన సంఖ్యలో బ్రాహ్మణులును వైశ్యులును కలిసి నూటికి 4 వంతు మాత్రమేయున్నారు. అట్లు అతిబాల్య వివాహములు నూటికి 24 వంతున జరుగుచున్నవి. కావున బ్రాహ్మణులును వైశ్యులును మాత్రమేకాక యితర వర్ణములవారును అతిబాల్య వివాహములు చేయుచున్నారని దీనివలన స్పష్టముగా తెలియుచున్నది.

అతిబాల్య వివాహములను చేసెడి

వర్ణములవివరములు

కాపులు (ఒక బ్రాహ్మణేతరవర్ణము) జనసంఖ్య 25 లక్షలు. వెయ్యిమందిలో 50 మంది బాలికలకు 5 ఏండ్లలోపుననే పెండ్లి చేయుచున్నారు.

తెలుగు బ్రాహ్మణులు వెయ్యికి	7
అరవ బ్రాహ్మణులు వెయ్యికి	15
కోమట్లు	5

5-12 ఏండ్లమధ్యను బాలికలకు జరుగు వివాహముల వివరములు.

కాపులు వెయ్యికి	28
తెలుగు బ్రాహ్మణులు	200
అరవ బ్రాహ్మణులు	62
కోమట్లు	177
కోమట్లజనసంఖ్య	4000,00
అరవ బ్రాహ్మణులు	500000
తెలుగు బ్రాహ్మణులు	520,000

అంధ్రదేశమునందు మాలవా రసబడు నిమ్మబాతవారు 5-12 ఏండ్లమధ్య నూటపదుగురు బాలికలకు పెండ్లిచేసిరి. అరవదేశము నందు పరయన్ అను నిమ్మబాతవారు 88 మందికి మాత్రమే పెండ్లిచేసిరి.

మాలజనసంఖ్య	150,000
పరయాలజనసంఖ్య	202500

ఈ అంశముబట్టి చెన్నపురియందు అతిబాల్య వివాహము లెట్లు జరుగుచున్నవి తెలియగలదు. ఇటుల అతిబాల్య వివాహములను చేయువర్ణములవారిలో రజస్వలనంతరము వివాహము చేయగూడదను మతసంబంధముగ ధర్మనాత్రములు బ్రాహ్మణులకును కోమట్లకును తప్ప తక్కినవర్ణములవారికి వర్తింపవు. కావున నితరవర్ణములవారు ఇటులఅతిబాల్యవివాహములు చేయుటకు ఎట్టిబలవత్తరకారణము కనబడదు. కాని పెక్కుశతాబ్దములనుండి ఆదివంశాచారముగను కులచారముగను ఏర్పడినందున నితరవర్ణములవారు ఈ ఆచారమునకు బద్ధులై యిటులచేయుచున్నారు. ఇతరవర్ణములవారు కులచారములను ధర్మనాత్రముకంటేను హెచ్చుగా పాటించెదరు.

బాలికలు రజస్వల లగు వయసు

సాధారణముగ బాలికలు 12-14 ఏండ్లమధ్యను రజస్వల లగుదురు. హెచ్చుమంది 18 ఏటనే రజస్వల లగుదురు. కొంతమంది 11 ఏటగూడ రజస్వల లగుదురు. ఈవయసు అన్ని వర్ణములందును ఇంచుమించుగ సమముగానే యున్నదిగాని బ్రాహ్మణులలో మాత్రము ఇతరవర్ణములలో కంటే బాలికలు ఒకసంవత్సరము ముందుగా రజస్వల లగుచున్నారు. రజస్వలలు కాకముందే బాలికలకు వివాహములు చేయవలెనను పట్టుదలయే అతిబాల్యవివాహములు ముఖ్యముగ జరుగుచుండుట ముఖ్య కారణ మగుచున్నది.

వధూపరుల సంగమకాలము

చెన్నరాష్ట్రముందు కొంతమంది వివాహితలైన తమబాలికలకు వారు రజస్వలలు కాకముందే గర్భాధానము చేయువధ్ధతి గూడ నున్నది. అతిబాల్యవివాహములు చేయువారిలోనే యిట్టి పునస్సంధానములు గూడ జరుగుచుండును. రజస్వలయైన వెంటనే గర్భాధానము చేయువధ్ధతి అన్ని వర్ణములవారిలోను మిక్కిలి హెచ్చుగానే యున్నది. రజస్వలయైనపిమ్మట 6 నెలలవరకును 1 సంవత్సరమువరకును తమ బాలికలకు బ్రాహ్మణము చేయకుండ మించినట్లు కొంతమంది సాక్ష్యమిచ్చి యున్నారుగాని అట్టి కుటుంబములు మిక్కిలి తక్కువగా నున్నవి. బాలిక రజస్వలయైన 16 రోజులలోగా గర్భాధానము చేయబడునని రాజేశ్వరమ్మగారు తెలిపిరి. “బ్రాహ్మణులలోను వైశ్యులలోను బాలికలు మొదటిసారి రజస్వలయైన నాల్గవనాడే గర్భాధానము జరుగును. ఆనాడు రాత్రియే వధూపరులకు సంగమము జరుగు”నని చెన్నరాష్ట్ర శాసనసభలో వెనుక సభ్యుడును, బ్రాహ్మణుడును, ప్రముఖుడును అగు మంథా సూర్యనారాయణగారు చెలిపిరి. కావున అతిబాల్యవివాహములు జరుగుటవలననే అతిశీఘ్రముగ గర్భాధానములుగూడ జరుగుచున్నవనుట కెట్టిసందేయములేదు. అట్టి సందర్భమున చాలమంది గర్భాధానకాల నిర్ణయవ్యాయనాత్రమును ఉల్లంఘించుచునే యుందురు.

సాక్ష్యము

భారత శాసనసభలో జరిగిన చర్చను బట్టియు వార్తా పత్రికలో ప్రకటింపబడిన వార్తలనుబట్టియు చెన్నపురిలో పూర్వాచారపరాయణులు యీ చట్టము హెచ్చుగా ప్రతిఘటింతురని మేము గ్రహింపగలిగినందున ఆ రాష్ట్రమునందలి పూర్వాచారపరాయణుల అభిప్రాయములనే మేము ముఖ్యముగా తెలిసికొనగోరితిమి. భారతదేశమునందు దంతటనుండి 1200 ఆతీతపణలు లిఖితరూపమున మాకు వచ్చెను. చెన్నరాష్ట్రము నుండి 800 వచ్చెను. అందులో బ్రాహ్మణులనుండియే మిక్కిలి హెచ్చుగా వచ్చెను. మేము పరిశీలించిన 80 మంది సాక్షులలో 50 మంది బ్రాహ్మణులే.

రజస్వలనంతరవివాహములు - బ్రాహ్మణుల

అభిప్రాయము

చెన్నరాష్ట్రమునందలి బ్రాహ్మణులందరునుగూడ రజస్వలనంతర వివాహములకు ప్రతిఘటించుచు చాలమంది తలచెదరుగాని యిది యథార్థముకాదు. ఏల యనగా ఆరాష్ట్రమునందలి బ్రాహ్మణులలో చాలమంది తమ బాలికలకు రజస్వలనంతర వివాహమే చేసియున్నారు. 20 ఏండ్లనుండి రజస్వలనంతర సమస్యనుగూర్చి బ్రాహ్మణులు ఆలోచించ నారంభించిరి. 1912 ఏప్రిలులో కంజీవరమునందు నొక పండితసభ జరిగెను. ఆసభలో రజస్వలనంతరవివాహములనుగూర్చి పండితాభిప్రాయము తెలిసికొనబడెను. 1912 డిశంబరులో తిరునాడిలో మరియొక పండితసభ జరిగెను. ఆ సభలో గూడ నీవిషయము చర్చింపబడెను. ఈ రెండు పరిషత్తులవారును నిర్ణయించిన ఫలితము, వేరొకవో వివరింపబడెను. బ్రాహ్మణులలో రజస్వలనంతర వివాహముచేయుట న్యాయశాస్త్రపరమైనదని సీరపరచుటకు చెన్నపురి శాసనసభలో గౌ. వి. ఎస్. శాస్త్రిగారు ఒక చట్టము నుపపాదించిరి గాని అప్పుడు దానికి అతిప్రబల మగు ప్రాతిఘట్యము కలుగుటవలన ఆ చట్టమును శాస్త్రిగారు వదులుకొనిరి. ఇటుల వీరి నాతీతపణవారందరును పూర్వాచారపరాయణులగు బ్రాహ్మణులే యిది తలపగూడదు. రజస్వలనంతర వివాహములను చేయువారే యీ చట్టమును మిక్కిలి హెచ్చుగా నాతీతపణించిరి. ఏలయనగా వారిదివరకే రజస్వలనంతరవివాహములు చేయుచుండుటచే ఆవివాహములు న్యాయశాస్త్రప్రకారము చెల్ల నను సంతకము కలుగగూడదని వారియభిప్రాయము. ఇటీవల విద్యాధికులగువారు పెక్కుమంది తమబాలికలకు అతిబాల్యవివాహములను జేయుటను నిజీరి. వరకుల్లమియ లేకపోవుట, తగినవరులు లభింపకపోవుట, అతిబాల్యవివాహము లనర్థదాయకము లని గ్రహించుట మున్నగు కారణములవలన చాలమంది తమబాలికలు రజస్వలయై నపిమ్మటనే వివాహము చేయుచున్నారు. కాని సంఘమును నిరాకరించుటకు తగినదైర్ఘ్యము వీరికి లేకపోవుటవలన నిట్టివారు వివాహసమయమునకు తమబాలికలు రజస్వలయైనను అవిషయమును మరుగుపరచుచునే యుందురు.

మిక్కిలిపట్టుదలగల పూర్వాచారపరాయణుల

అభిప్రాయము

బాలికలకు వివాహచేయుట కొకవయస్సును నిర్ణయింపనేమిట, అధవా నిర్ణయించినను బాలికలు రజస్వలలు కాకముందే వివాహముజరుగునట్లు నిర్ణయింపవలెనని వీరు తెలిసిరి. ఆంగ్ల భాష నభ్యసించినట్టియు శాస్త్రములందు గొప్పపండితులైనట్టియు పండిత యు. పి. కృష్ణమాచారిగారు ఇట్టి పూర్వాచారపరాయణుల అభిప్రాయమును వెల్లడించిరి.

“హిందూసంఘము ఉత్తమస్థితిని నిలువబడ గలుగుటకు బాలికలు రజస్వలలు కాకముందే వారికి పెండ్లిచేయవలెను. బాలికలురెండవసారి రజస్వలలుకాకముందేవారికి గర్భాధానము చేయవలెను. ఈరీతిగ ధర్మశాస్త్రములు విధించుచున్నవి. మరియొక ఇతరదేశములందలి సాంఘిక పరిస్థితులలో పోల్చి చూచినవో భారతదేశమునందు హిందువుల వివాహపద్ధతియే మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది” అని కృష్ణమాచారిగారు తెలిపిరి. బాలికలకు అతిబాల్య వివాహములను చేయుట వలనను అతిశీఘ్రముగ గర్భాధానము చేయుటవలననుగూడ ఎట్టి ఆనర్థములు కలుగవని వీరియభిప్రాయము. ఈరీతిగ రజస్వలత్వార్థమే వివాహములను రజస్వలయైనవెంటనే గర్భాధానములను జరిగినట్టి రెండో దీర్ఘాయురారోగ్యములు కలిగి సకలసౌఖ్యముల ననుభవించుచున్నారని గూడ వీరు తెలిపిరి. కల్పద్రుమపత్రికాసంపాదకుడు కె. జి. నటేశశాస్త్రిగారును యిటులేతెలిపిరి. 18 ఏండ్లలోపున గర్భవతి యగుటకు బాలిక అర్హురాలుకాదని వైద్యులుతెలిపిన అభిప్రాయమును చెన్నపురి హైకోర్టువేటి డి. బి. టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు నిరసించిరి. చెన్నపురిలో శారదాబిల్లుకు ప్రతిఘటముగా నున్న వర్ణమునకు వీరే ప్రధాననాయకులుగ నున్నారు. అనాదికాలమునుండి అధమపక్షము వేయేండ్లనుండి బ్రాహ్మణులలో రజస్వలత్వార్థమే వివాహములను రజస్వలయైనవెంటనే గర్భాధానములను జరుగుచున్నవి. శరీరదార్ద్రుని

ము, ధీశక్తి, దైవభక్తి మున్నగువానిని కలిగియుండుటలో బ్రాహ్మణవర్గము మ రేవర్గమునకును తీసిపోవుటలేదు. చెన్నపురిరాష్ట్రమునందలి ప్రజలు వివాహవిషయమున మొనిర్ణయముచేయుట కొంతమాత్రమును అంగీకరింపరు. గర్భాధానకాలము నిర్ణయించు విషయమున మాత్రము అట్టిప్రజలమన ఆక్షేపణ ఏదియును మాకులేదు. అని రామచంద్రయ్యర్, టి. ఎస్. బాలకృష్ణయ్యర్, టి. ఎస్. రామస్వామయ్యర్, కె. రామస్వామయ్యర్, కె. రామయ్యంగార్, రా. బ. టి. ఎం. నరసింహాచార్యులు, సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు ఎం. ఎల్. సి. గార్లు తెలిపిరి.

కన్యకలకు వివాహములుమాత్రము 12 ఏండ్లలోపుగనే జరుగవలెను. గర్భాధానకాలమును 14 ఏండ్లవరకును హెచ్చుచేయవచ్చును. అందులకు ప్రజలంగీకరింతురు." అని డి. బ. టి. రంగారావుగారు తెలిపిరి. బాలికలకు 10 ఏండ్లలోపున పెండ్లి చేయగూడదు. 14 ఏండ్లలోపున గర్భాధానము చేయగూడదు. కాని, బాలిక శిశు విధింతులలో వారాలు చేయకుండుటకు తగినశిక్షమాత్రమే విధింపవలెను." అని ఎం. కె. ఆచార్యులు ఎం. ఎల్. ఏ. గారు తెలిపిరి.

"బాలికలకు వివాహము 11 ఏట జరుగవలెనో 12 ఏట జరుగవలెనో నేను నిర్ధారణముగ చెప్పలేను. గర్భాధానముమాత్రము 14 ఏండ్లలోపున చేయగూడదు" అని న్యాయమూర్తి సి. వి. అనంతకృష్ణయ్యగారు తెలిపిరి. అఖిలభారత బ్రాహ్మణ సభ కుపాధ్యక్షులును, పూర్వార్చారపరాయణుల నాయకులు ముఖ్యులును, ఎన్. శ్రీనివాసాచార్యులుగారుగూడ ఈ రీతి నే తెలిపిరి. బాలిక రజస్వల యైన 16 రోజులలోపుననే గర్భాధానము చేయవలెనని ఎట్టి శాస్త్రనియమముగూడ నున్నటుల వీరెవరును చెప్పలేదు. బాలిక రజస్వల యైనపిమ్మట 1 మొదలు 4 ఏండ్లవరకును గర్భాధానమును చేయగూడదనియే వీరందరును తెలిపిరి.

వివాహమును గూర్చిన చట్ట మవసరమనియును, గర్భాధానమును హెచ్చింపవలెననియును బ్రాహ్మణులలో చాలమంది తెలిపిరి. గౌ. యు. రామరావుగారు తమకుగల అత్యంతవైద్యావసరమువలన బాలికలకు 15 ఏండ్లలోపున వివాహమును, 16 ఏండ్లలోపున గర్భాధానమును చేయగూడదని తెలిపిరి. బాలికలకు 14 ఏండ్లలోపున జరుగు వివాహములు చెల్లవని కాసింపవలెనని డి. బి. విశ్వనాథశాస్త్రిగారు తెలిపిరి. కె. ఆర్. కరంతు ఎం. ఎల్. సి. టి. కె. కేమడి అయ్యంగార్, ఎ. శ్రీనివాసయ్యంగార్, ఆర్. అయ్యకట్టి అయ్యంగార్ మున్నగు న్యాయవాదులుగూడ నిటులే తెలిపిరి. చెంగల్పట్టు వాస్తవ్యులగు ఎన్. రామస్వామి అయ్యర్, ఎం. వేదాచల అయ్యర్, సి. వీరరాఘవయ్యగారు బాలికలకు 16 ఏండ్లలోపున గర్భాధానముచేయగూడదని, వివాహము 14 ఏండ్లలోపున చేయగూడదని మొదటి యిరువురును 18 ఏండ్లలోపున చేయగూడదని మూడవ వారును తెలిపిరి.

శ్రీలసాత్వము

16 ఏండ్లలోపున వివాహములును గర్భాధానములును చేయరాదని శ్రీలసంఘమువారు తీర్మానించియున్నారు. ఎన్. సుబ్బారావు సతి, మాధవరావు సతి, పట్టువర్ధనిసతి, మాలతి, శ్రీరామ్సతి భాగీరథి, సదాశివయ్యర్ సతి, సోదరి సుబ్బలక్ష్మి అమ్మగార్లు మున్నగువారుగూడ యీ తీర్మానమునే సమర్థించిరి. శ్రీమతి శ్రీరంగమ్మ గారును మరి 5 గరు బ్రాహ్మణశ్రీలును శ్రీత్రాతా కాపురముగవచ్చు బాలికల దురవస్థను చాల బాలిగా వివరించిరి. 18 ఏండ్లలోపున వివాహమును గర్భాధానమును చేయగూడదని, ఈరీతిగ తెలిపిన శ్రీలందరును దివ్యజ్ఞానసమాజమునకు చేరినవారును సంఘసంస్కరణ పరాయణులును గానవీరిసాత్వము పరిగణింపదగినది గాదని పూర్వార్చారపరాయణులు ఆక్షేపించిరిగాని యీ ఆక్షేపణ సరిగా నుండలేదు.

ఆంధ్రదేశమువారి సాత్వము

ఆంధ్రదేశమునందు సాత్వ మిచ్చిన వారందరును ఒక్కరితినే చెప్పిరి. అరవదేశమునందువలె భిన్నాభిప్రాయములు లేవు. మతవిషయమగు పట్టుదల చాలతక్కువగానే యున్నది. కొన్నివర్గములలో నిచ్చట చిరకాలమునుండి బాలికలకు అతిశ్రీఘ్రముగనే వివాహములును గర్భాధానములును విస్తారముగ జరుగుచున్నవి ఆంధ్రదేశమున ఆర్యసంప్రదాయమే మిక్కిలి హెచ్చుగా ననలంపింపబడి యున్నది గాని యిటు సంఘసంస్కర్తలు అధికమునపని చేసినందున ప్రజలలో అధికముగూర్పు కలిగెను. ఈసంఘ సంస్కర్తలలో ఆంధ్రబ్రాహ్మణుడును రాజమహేంద్రవరవాస్తవ్యుడును కీ|| శే|| కందుకూరి వీరేశలింగంపంతులుగారు గ్రగఃగణ్యులు. చెన్నరాష్ట్రమునందంతలును వీరు చాల ప్రసిద్ధి నొందియున్నారు. కాని యిప్పటికిని ఆంధ్రదేశమునందు అతి బాల్యవివాహములు మిక్కిలి హెచ్చుగానే జరుగుచున్నవి. సాత్వ మిచ్చినవారిలో హెచ్చుమంది మాత్రము ఈచట్టముల నామోదించిరి. ది||బి|| చిత్రపు వెంకటచలం పంతులుగారును, పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారును మరికొందరును మాత్రమి చట్టమునకు వ్యతిరేకముగ నుండిరి. మంథా నూర్యనారాయణ,

స్థాపితము 1893

సీమకమలములు

మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

నాయమైన ధర

వీకెసి చబిల్ దాస్ అందు సన్స్
రత్నాలు, బంగారు, వెండినగలు వర్తకులు
112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

దుగ్గిరాల వెంకటసూర్యప్రకాశరావు, గిడుగు వెంకటరామమూర్తి, నరసింహంపంతులు ఎ. పరశురామాచార్యులు, డా|| ఎ. ఎల్. నారాయణ, డా|| టి. ఎస్. తిరుమూర్తిగారులు మున్నగువారు చట్టము నధికముగ బలపరచిరి.

పూర్వార్చార పరాయణులలో సహితము ద్రవిడదేశమునందు కంటె యీ దేశమందు హెచ్చుమంది యీ చట్టము నామోదించిరి. చిరకాలమునుండి బ్రాహ్మణులవలెనే వైశ్యులును అతి బాల్యవివాహములను చేయుచుండిరిగాని ఇప్పుడు వారిలోగూడ సంస్కరణాభిలాష తలచుచున్నది. నేలమునందును గుంటూరునందును జరిగినసభలలో 14 ఏండ్లలోపున బాలికలకు వివాహములు చేయగూడదని తీర్మానింపబడెను. సాత్వమిచ్చిన వైశ్య నాయకులలో స్వామి వెంకటాచలంపెట్టిగారు మున్నగువారుగూడ 14 ఏండ్లలోపున బాలికలకు పెండ్లి చేయగూడదని.

బ్రాహ్మణేతరుల సాత్వము

బ్రాహ్మణేతరులందరును గూడ సీ చట్టము నామోదించిరి. కాని వీరిలో గూడ కాపులు, కమ్మవారు మున్నగువారు కొందరు బాలికలకు బాల్యమునందే వివాహముచేయుచున్నారు. వీరిటులచేయుటకు ధర్మ శాస్త్రసంబంధ మేమియును లేదుగావున వీరివిషయమున నిట్టి చట్టమును చేయవచ్చునని బ్రాహ్మణులు కొంతమంది తెలిపిరి.

మహమ్మదీయుల సాత్వము

జనసంఖ్యలో మహమ్మదీయులసంఖ్య చాల తక్కువగా నున్నది. వారిలో అతిబాల్య వివాహములు చేయువారుగూడ తక్కువగనున్నారు. కేరళదేశమునందు మాస్లాంసంఖ్యయే యీ రాష్ట్రమునందలి మహమ్మదీయుమొత్తపు సంఖ్యలో సగముకంటె హెచ్చుగనున్నది. మాస్లాంలలోను దూదేశకుల సాహెబులు మున్నగువారిలోను గూడ బాల్యవివాహములు జరుగుచున్నవి. ఈచట్టము మహమ్మదీయులకు వర్తింపగూడదని కొంతమంది తెలిపిరిగాని పరిశ్రమ డైరెక్టరు ఖా. బి. మహమ్మద్ బజ్రల్లా సాహెబ్ జిల్లాజడ్జి యనుద్దేశిగార్లు మున్నగువారీచట్టమును బలపరచిరి.

బాలికలకు 16 ఏండ్లలోపల పెండ్లి చేయగూడదను తీర్మానము 1928 లో చెన్నపురి శాసనసభలో నేకగ్రీవముగ నామోదించబడెను.

ఉత్తరదేశమునందు 18 ఏండ్లలోపు బాలికలను చాలమందిని యితరరాష్ట్రములకు బలవంతముగా తీసికొనిపోవుచున్నారు. దేశవాసియులు, వ్యభిచారిణులు మున్నగువారికి గూడ 16 ఏండ్లలోపున గర్భాధానము చేయగూడదని నిర్ణయించుట వలన అంతగా మేలుకలుగదు కావున పెండ్లిచేసికొనని యువకులకు 18 ఏండ్లలోపున గర్భాధానము జరుగగూడదని కొందరు సాత్వమిచ్చిరి. అటుల నిర్ణయించినచో యువకులు స్వతంత్రించి చెడిపోయెదరుగాన అటులనిర్ణయింపగూడదని మరికొందరు చెప్పిరి.

సర్ వి. సి. రేగారి 90,000

విరాళము

కలకత్తా సెనేటువారి యేర్పాటులు
కలకత్తా, ఆగష్టు 24:—సర్ వి. సి. రేగారు తమవేతనములో మిగిలిన రూ 90,000 ద్రవ్యమును రసాయనశాస్త్ర పరిశోధన, శాస్త్రపతనాభివృద్ధికొరకై కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారి కొసంగిరి. అందు రూ 15,000 ఇన్స్టాన్సికు కెమిస్టరీ లాబరేటరీ అభివృద్ధికొరకును రూ 10,000 ఇండియన్ కెమికలు సొసైటీ భవననిర్మాణమునకు వినియోగించుటకును, మిగిలినద్రవ్యముపై వచ్చు వడ్డీ నెలకు రూ 200 చొ|| రేగారిదేరున పరిశోధన శాఖోద్యోగి వేతనముగను ఒసంగుటకు విశ్వవిద్యాలయమువారు నిశ్చయించిరి. (శ్రీ ప్రెసు.)

పిచ్చయ్య వైమానిక పంచమలంగు ఇటలీ పాల్గొనుననే అనుచున్నారు.

వివాహ పునస్సంధాన చట్టములు

చెన్నపురిలో ఆమోదము

యువజనసమితివారి యాజమాన్యమున
బహిరంగసభ

చెన్నపురి, ఆగష్టు 26 :— భారత శాసనసభవారి యెదుటనున్న వివాహపమోనిర్ణయ చట్టమును పునస్సంధాన పమోనిర్ణయ చట్టమును బలపరచుటకుగాను శనివారము సాయంత్రము యువజనసమితివారి యాజమాన్యమున గోకలేహాలులో నొక బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీమతి డాక్టరు మత్తులక్ష్మి రెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షురాలు ప్రథమమున ప్రసంగించుచు వివాహపునస్సంధాన చట్టములగురించి విచారణచేయుటకు నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారు ఏకగ్రీవముగ గావించిన శిఫార్సులనువివరించి బాలికలకు 14 వత్సరముల యనంతరము వివాహ మొనర్పవలెనని యు, గర్భాధానము 15 వత్సరముల వయస్సున కనంతరము చేయవలెనని, వారు నూచించిరనియు, ఈ నిర్ణయము తమకు సంతృప్తికరముగ లేకపోయినను, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో నెల్లరకంగికార యోగ్యములుగ నుండవలెననియు నుడిపిరి. ఇట్టిస్థితిలో పూర్వార్చార పరాయణులమని చెప్పుకొనువారు కొందరశిఫార్సుల నెదుర్చుట చాల విచారకరము. కొన్ని ప్రజాసంఘములు ఈ విషయమునుగురించి రాజప్రతినిధిగారిచో సంప్రదించుట కొక రాయబారవర్గమును పంపుచున్నారు. వారు చేపట్టినదాని మదరాసునుండి బయలుదేర నున్నారు. అందుచే ఈ సమయమున నిట్టి సభజరపి, చట్టములు నిజముగ ప్రజామోదమును బడసియున్న వని ప్రకటించుట అవునరమని భావించితిమి. ఈ చట్టములను, నేను, ప్రజాశక్తిగ్రంథరక్షణోద్దేశమునో దిలకించుచున్నను, చిరుతనయస్కులగు బాలికలను, అకాలమున గృహ నిర్వహణ భారమునకును, గర్భాధారణోపద్రవములకును గురిజేయుట ఎంత అర్హిష్టదాయకమో, ఈ సరికి ప్రతివారికిని తెలిసినవిషయమే. పునస్సంధాన వివాహపమోనిర్ణయ ఉపసంఘమువారి నూచిన నామోదించిన యెడల, భారతజాతి తిరిగి వీర్యసంపన్నమై తిరిగి మహాత్మ్యప్రవృత్తి నందగలదు.

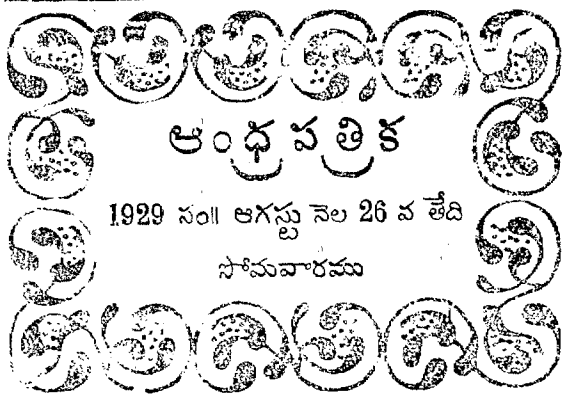
శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారు ఈ క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి. "ఇచ్చట సమావేశమైన పౌరసభవారు, ప్రస్తుతము భారత శాసనసభవారి యెదుట నున్న వివాహపమోనిర్ణయ చట్టమును గురించి, చర్చించుటకు నియమింపబడిన విచారణ సంఘమువారి శిఫార్సుల నీ సభనా తామోదించుచు, సదరు చట్టమును బలపరపవలెనని ప్రజాప్రతినిధుల నీ సభవారు గోరుచున్నారు."

రుక్మిణమ్మగారు తీర్మానము నుపపాదించుచు, ఈ తీర్మానమున కాక్షేపించునా రుండ జాలన నుడిపిరి. బాల్య వివాహాచారమువలన, మాసంఘ మిది వరక నేక అర్హిష్టములకును, ఉపద్రవములకును హింమాసంఘము గురియయ్యెను. భారతదేశమందలి అకాలమరణములకును శిశుమరణములకును అసమరణములకును చాలవర కిదియే కారణము. 14 వత్సరముల వయస్సునకే బాలికలకు వివాహ మొనర్పవచ్చునను శిఫార్సు అందరకును సంతృప్తికరముగ నుండజాలదు. అయినను, విచారణసంఘమువారు ఏకగ్రీవముగ నిశిఫార్సు గావించిరనుక అంగీకరింపదగును. బాల్యవివాహముల ఆచారము, ఈయొక్కదేశమునవచ్చు మరి యేదేశమునందును నగుసింపదు. ఈయూచారము చాలకాలమునకుపూర్వ మప్పటి సాంఘిక, రాజకీయపరిస్థితులు అవునరమని భావించి, అప్పటివారేర్పరచిరి. కాని ఇప్పుడాపరిస్థితులు మారిపోయినవిగనుక, ఇప్పుడా యూచారమును పట్టుకొని ప్రేరేపనలనైన యవునరమలేదు. భారతజాతి సత్వసంపన్నమై తిరిగి ప్రపంచజాతులలో తనకు తన ప్రాముఖ్యతను సంపాదించుట కీసంస్కరణము అత్యవునరము.

ఇద్దరు యువకులు, బలపరిచిన పిమ్మట తీర్మానమును వోటునకు బెట్టుగా అంగీకరింపబడెను.

యువజనసమితి సభ్యుడగు నారాయణస్వామిగారు ఆయన వారు ఈ క్రింది తీర్మానము నుపపాదించెను. ఈ సభవారు భారతశాసన సభవారియెదుట నున్న పునస్సంధాన పమోనిర్ణయ చట్టమును బలపరచుచు విచారణసంఘము వారు చాల శ్రమ పడి తమ నివేదికను లెయూచేసినందుల కభినందించుచు వారి శిఫార్సుల నామోదించుచున్నారు."

మరియొక్కరు యువకు లీప్రతిపాదనను బలపరచినపిమ్మట నేకగ్రీవముగను ప్రతిపాదనమును వోటునకుబెట్టుగా అంగీకరింపబడెను. గం. భ. సుబ్బలక్ష్మమ్మగారు అధ్యక్షురాలిగా పనిచేయునందులయ్యెను అరవమునూటలాడుచు వైరెం. సి. ప్రెసములను బలపరచిరి. అంతట సభ ముగిసెను.

సంభోగవయో నిర్ణయము

సంభోగవయోనిర్ణయమును సంఘమువారు చేసినసూచన లిదివరకు వెలువడెను. వాని నిదినరకు ప్రచురించి యుంటిమి. నేటికను వయోనిర్ణయసంఘమువారి రిపోర్టు వెలువడినది. ఇయ్యది మూడునందల యేబదిమూడు పుటలు గల, పెద్దగ్రంథము. దీనిని సావధానముగ జదివి, నిష్పక్షపాతబుద్ధితో ప్రజలు తమయభిప్రాయములను దెలుపుట యవసరము. సంభోగవయోనిర్ణయము క్రొత్తవిషయము గాదు. ఇట్టినిర్ణయమును పీనలుకోడ్డులో మొదట చేర్చదలచినపుడు, పూర్వాచారప్రియులనుండి ప్రబల ప్రాతికూల్యము బయలుదేరియుండెను. కాని, సంస్కర్తలు దీని నామోదించియుండిరి. పీనలు కోడ్డునందు వయోనిర్ణయము చేర్చబడినప్పటికీ, ఆంధ్రోన మంతరించెను. 1860 సంవత్సరపు పీనలుకోడ్డు, ఇది సంవత్సరములలోపు భార్యతో సంగమము జేసిన భర్తను శిక్షార్హుని గావించెను. 1891-వ సంవత్సరమున, అట్టివయస్సు పండ్రెండు సంవత్సరములకు పెంచబడెను. 1925 సంవత్సరమున భార్యభర్తల సంయోగమునకు పదుమూడుసంవత్సరములును, తదితరులకు పదునాలుగుసంవత్సరములును నిర్ణయింపబడెను. ఈమార్పు భారతశాసనసభ్యులలో నత్యధిక సంఖ్యాకులచే సంగీకరింపబడెను. సర్ గవర్నరు గారు 1927 సంవత్సరమునందు మరెయొకచట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. భార్యభర్తలకు సంబంధించినంతవరకు, వయస్సును 14 సంవత్సరములకును, తదితరులమధ్య పదునారు సంవత్సరములకును, పెంచవలయునని ఈచట్టము గోరెను.

ప్రభుత్వమువారి చట్టముపట్ల తమ సానుభూతిని దెలిపినను, ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుట యవసరమని సూచించిరి. అందుమీద, వయోనిర్ణయసంఘము నియమింపబడెను. ఈ సంఘమువారు భార్యభర్తల సంభోగవయస్సు పదునైదు సంవత్సరములకును, భర్త గానివారితో గూడువారి వయస్సును పదునెనిమిది సంవత్సరములకును పెంచవలయునని సూచించిరి. ఇంతటితో వారాగినచో, వీరిసూచనల పట్ల ప్రాతికూల్య మంతగ ప్రబలెడిదిగాదు. ఏలన, సంభోగ వయోనిర్ణయము క్రొత్త విషయముగాదు. క్రిమినలు లాలో నిదినరకే యిట్టి ఏర్పాటుగలదు. పూర్వాచారప్రియు లిట్టిచట్టముతో చాలకాలమునుండియు సరికెట్టుకొనుచు వచ్చిరి. అందుచే, సంభోగవయస్సును పదునైదుసంవత్సరములకు పెంచినచో, పూర్వాచారప్రియు లయినను తేలిపించుటకు హేతు వుండెడిదిగాదు. భార్య

భర్తలు గానివారిమధ్య సంభోగము జరుగదగిన వయస్సును పదునెనిమిది సంవత్సరములని నిర్ణయించినందు కెవరును ఆక్షేపించబోరు. ఈ విషయమై ప్రజాభిప్రాయము బలవత్తరముగ నున్నది. మానభంగము, జారత్వము, బలాత్కారము మున్నగు దోషములు సంభవింపకుండ, నిట్టి కట్టుదిట్ట మాటంకపరుగలదు.

కేవల సంభోగ వయస్సును నిర్ణయించుటతో వయోనిర్ణయసంఘమువారు తృప్తిజెందక, స్త్రీలకసిన వివాహవయస్సును పదునాల్గు సంవత్సరములకు నిర్ణయించుటచే, వీరి సూచనలు సర్వజనామోదము బడయజాలవు. వీరి రిపోర్టులో చాలభాగము, వివాహవయస్సును నిర్ణయించుటతోనే సరిపోయెను. ఇందునిమిత్తము హరవిలాస శారదా గారు ప్రవేశపెట్టినచట్ట ముండనేయున్నది. వయోనిర్ణయ సంఘమువారి రిపోర్టు శారదాగారి చట్టపు ప్రయోజనమును తగ్గించుచున్నది. పయోనిర్ణయ సంఘమువారిని ప్రభుత్వమువారు విచారింపవలయునని కోరిన యంతముల నీ దిగువ పొందుపరచుచున్నాము. “(1) హిందూదేశ పరిస్థితుల ననుసరించి, ఇండియను పీనలుకోడ్డు 375, 376 క్షేత్రములలో గల సంభోగవయస్సును గురించిన చట్టమెటుల బనిచేయుచున్నదో విచారింపవలయును. (2) 1925 సంవత్సరపు ఇండియను పీనలుకోడ్డు సవరణచట్టమునందు పొందుపరుపబడినసవరణలఫలమేమయ్యెనో విచారించి, చట్టము నింకను ఎటుల మార్పుజేయవలయునో దెలుపవలయును. దంపతులకును, తదితరులకును సంబంధించిన నేరములగూర్చి ఎట్టిమార్పుల జేయ సవరణము గలదో సూచింపవలయును.”

ప్రభుత్వమువారు విచారణకు బంపిన పై యంతములలో వివాహవయస్సును నిర్ణయింపవలె నను నంతము గనుపించదు.

అయినను, వివాహవయస్సును నిర్ణయించిన గాని, సంభోగవయస్సును నిర్ణయింప వీలులేదని వయోనిర్ణయసంఘమువారిభిప్రాయపడి, పదునాల్గు సంవత్సరములవివాహవయస్సును బాలికలకు నిర్ణయించిరి. ఇంతియగాక, వివాహపురిజన్మరు లుండవలెననియు, దంపతులకు సర్దిఫికెట్టుల నీయవలయుననియు, కోరెడి సూచనలు, హిందూసాంప్రదాయములకు విరుద్ధముగ నుండుటచే, ఇవి కొంతవరకు వెగటుగ దోచవచ్చును. భార్య పండ్రెండు సంవత్సరములవయస్సులోనెల నుండుచో, చట్టము నతిక్రమించెడి భర్తకు ఇదిసంవత్సరముల వరకు కారాగృహశిక్షను విధింపవచ్చు ననియు, పండ్రెండు పదునైదు సంవత్సరములలోపు వయస్సుగలచో ఒక సంవత్సరము కారాగృహశిక్షవరకును విధింపవచ్చుననియు, లేక జరిమానాగాని, రెండునుగాని విధింపవచ్చు ననియు, జేసిన సూచనపట్ల విముఖత గలుగుట సహజము. వివాహనియమముల విషయమున కారాగృహశిక్షలను నెలకొల్పుట, విచారముగ దోషకమానదు. వయోనిర్ణయసంఘసభ్యులగు ప్రజలాల్ నెహ్రూసతిగారు, సాంఘిక చట్టములు వైతికాధారముపై యుఖ్యముగ నాధారపడియుండవలె ననియు, పీనలు చట్టములకును వీని కిని తారతమ్య ముండవలయుననియు, కారాగృహశిక్షలు అసహనమును జూపునుగాని, దూరదృష్టిని

జూపవనియు, పగసాధించు తలంపు పనికిరాదనియు, నేరస్థులను కఠినముగ శిక్షింపగూడదనియు, భిన్నాభిప్రాయమును ప్రచురించిరి. అక్రమముగ ప్రవర్తించకుండ బాండులను దీసికొనిన చాలు నని, యీమె తలంపు.

జరిమానాకన్న నెక్కువ శిక్ష యుండగూడదనియు, బాలికకు శరీరహాని జరుగునెడల మాత్రము దంపతులను తగిన వయస్సువచ్చువరకు విడిగ నుంచుటకు ఏర్పాటుజేయవలయుననియు, విధించిన స్వల్ప కారాగృహశిక్షను విధింపవచ్చుననియు, బాలికకు ప్రాణనష్టము సంభవించుచో మాత్రము ఖయిదు శిక్షను విశేషముగ పెంచవచ్చుననియు, అంతియ గాని కేవల శాసనాతిక్రమణమునకు కారాగృహశిక్షల విధించుట పాడి గాదనియు, నీమె యభిప్రాయపడుచున్నది. పోలీసువారి కిట్టి కేసులలో అధికార మీయగూడదనియు, ప్రత్యేకసాంఘిక సంస్థల కిట్టి యధికార మీయవలయుననియు, నీమె కోరుచున్నది. రిజిస్ట్రేషను పద్ధతివలన ఖర్చు చాల నధికమగు ననియు, స్వల్పపురుషుమును వివాహపు సర్దిఫికెట్టులకుబెట్టవచ్చుననియు, ఈమె నలహా నిచ్చుచున్నది. ప్రజలాల్ నెహ్రూ సతి గారు వ్రాసిన ఈ క్రిందివాక్యములు గమనింపదగియున్నవి.

“మానవుల యభివృద్ధి వారి వాస్తవములందే గలదు. దేశపు భావ్యభ్యుదయమును పెంపొందింపగలవారుగాని, దానిని భంగపరుపగలవారుగాని, అందలి పురుషులును, స్త్రీలే. వీరు పాటుబడుటకు సంసిద్ధులుగానిచో, చెడుగును తొలగించుటకు బూనుకొననిచో, వాంఛనీయమగు సంస్కరణమును గావించుటకు శ్రమదీసికొననిచో, వేయిచట్టములను నిర్మించినను, సంస్కరణము లభింపజాలదు. పురుషులును, స్త్రీలును నిర్వహింపగలవనలే తుదకు లాభించును. కర్మసిద్ధాంతమునుండి తప్పించుకొనుట కేరికిని సాధ్యపడదు.”

బాల్యవివాహములు సంఘమున కనర్థహేతువులని, వయోనిర్ణయసంఘపు నివేదిక చక్కగ నివేదించినది. దేశమునందెట్టిభిప్రాయము ప్రబలియున్నదని, నివేదిక స్పష్టపరచుచున్నది. సాంఘికాచారములలో నెట్టిమార్పులుగలగూడదనువారుకొలదిమంది లేకపోలేదు. కాని, అభివృద్ధిని గోరువారిలో, కొందరు చట్టమవసరమనియు, మరికొందరు ప్రబోధము చాలుననియు, జెప్పుచున్నారని, నివేదిక దెలుపుచున్నది. మద్రాసు రాజధానిలో మిగిలిన రాష్ట్రములకన్న పూర్వాచారావలంబుల సంఖ్య యధికముగ గలదను సమృక్తము దేశమున సామాన్యముగ ప్రబలియున్నది. కాని, వయోనిర్ణయసంఘమువారి యూహాప్రకారము, అన్ని రాష్ట్రములలో కన్న మద్రాసు రాజధానియందే బాల్యవివాహముల సంఖ్య, అల్పముగ నున్నటుల, తేలికది. ఆంధ్రదేశమున కీ. శే. కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులు గారు సలిపిన ప్రబోధమువలన, సంస్కరణము లధికముగ జరుగుచున్నవని విశ్వసింపబడుచున్నను, తమిళ రాష్ట్రమునందే బాల్యవివాహములు తక్కువగ నున్నవని, ఈసంఘమువారు కనుగొనిరి. బ్రాహ్మణులును, వైశ్యులును గానివారిలో, బాల్యవివాహము నిర్బంధము గాకున్నను, వారిలోగూడ ఉన్నతజాతులవారియూచారముల ననుసరించుతలంపు వ్యాపించి

యున్నటుల, వయోనిర్ణయసంఘమువారు గ్రహించిరి. ప్రజలు శాస్త్రముకన్న, ఆచారమున కెక్కువ బద్ధులై యున్నారనుట కిది నిదర్శనము.

రజస్వల కాళముండే గర్భాధానము జరుగుట సామాన్యము గాకున్నను, అట్టి నిదర్శనములు కొన్ని గలవని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. చెన్నరాజధాని బ్రాహ్మణులు పూర్వాచారప్రియులని పేరొందినను, వీరి అభిప్రాయములు తర్వరితముగ మార్పు జేందుచున్నటుల ఈ సంఘమువారు కనుగొనిరి. ఈ రాజధానిలో బాల్యవివాహము లరుదగుటకు, వయోనిర్ణయ సంఘమువారి క్రిందికారణమును దెలుపుచున్నారు.

“కాలము గడచినకొలదియు, కొన్ని విద్యాధికుల కుటుంబములలో, వివాహవయస్సు పెరుగజొచ్చెను. ఆర్థికకారణములచే నేమి, భర్తలను సంపాదించుటకు గల కష్టముచే నేమి, కోరిన కట్నము నీయజాలక బోవుటచే నేమి, బాల్య వివాహములచే గలుగు నష్టములను అపాయములను గుర్తించుటచే నేమి, రజస్వలానంతర వివాహములు జరుగుచునే యున్నవి. కాని, సాంఘికాభిప్రాయ ప్రాబల్యముచే, పెక్కు సందర్భములలో బాలికలు రజస్వల యయిన సంగతిని బయల్పరుచుకొన్నారు.” వయోనిర్ణయ సంఘమువారు విచారించిన సాక్షులలో మిగుల పూర్వాచారప్రియులు మాత్రము వివాహవయస్సును మార్పునిమిత్తమై ఎట్టిచట్టము గావింప నవసరములేదని సాక్ష్యమిచ్చినను, వీరిలో కొందరుసాక్షులు గర్భాధానవయస్సును నిర్ణయించుచు చట్టము గావింపవచ్చునని అంగీకరించిరి. ది॥ బ॥ రంగాచార్యులుగారు, గర్భాధానపు వయస్సును పదునాల్గు సంవత్సరములకు నిర్ణయింపవలయుననియు, వివాహవయస్సు పండ్రెండు సంవత్సరములను మించగూడదనియు, దెలిపియుండిరి. పదునాల్గుసంవత్సరములకు గర్భాధానము జరుగగూడదని నిషేధించుటకు, యం. కే. ఆచార్యులు గారు గూడ సమ్మతించిరి. కనీసపు వివాహవయస్సు, పదిసంవత్సరములను మించగూడదని, వీరి యభిప్రాయము. న్యాయ అసంతృప్త్యులగుగారు గర్భాధానవయస్సును పదునాల్గు సంవత్సరములకు నిర్ణయించుటను సమ్మతించినను, వివాహవయస్సును పదునొకండుసంవత్సరములకు నిర్ణయింపవలెనో, పండ్రెండు సంవత్సరములకు నిర్ణయింపవలయునో చెప్పజాలకున్నారు. అఖిలభారత బ్రాహ్మణ మహాసభోపాధ్యక్షులగు యం. శ్రీనివాసాచార్యులు గారు, పూర్వాచారప్రియుల యభిప్రాయములను వ్యక్తపరచుచు, గర్భాధానవయస్సును పదునాల్గు సంవత్సరములకు నిర్ణయించుటకు సమ్మతించిరి. దీనిని బట్టి పూర్వాచారప్రియులు గూడ గర్భాధాన వయోనిర్ణయమునకు సమ్మతించి రని తేలుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు సాంఘిక చట్టములను నిర్మించు విషయమున, వీరు ప్రబలాభ్యంతరము సూపుట లేదు. ఇట్టి చట్టమును నిర్మించుటకు రాజకానికము గలదని గూడ నొక పండితుడు దెలిపెను. రజస్వలానంతరవివాహముల గూర్చి చట్టము జరుగగూడదని మాత్రమే, వీరు ప్రతిపాదించుచున్నటుల దెలియుచున్నది.

డాక్టరు రామారావు, డి. బి. విశ్వనాథశాస్త్రి, కరంతు, శేషాద్రి అయ్యంగారు, ఎ. శ్రీనివాసయ్యంగారు, అయ్యకుట్టి అయ్యంగార్లు పదు

నాలుగుసంవత్సరములకు వివాహవయస్సును, గర్భాధానవయస్సును గూడ పెంచవలయునని కోరిరి. యం. యస్. రామస్వామి అయ్యరు, వేదాచలయ్యరు, సి. వీరరాఘవయ్యరు మున్నగువారురెండు విషయములలోను తగిన మార్పు జరుగవలయునని కోరుచున్నారు.

వయోనిర్ణయసంఘమువారియెదుట సాక్ష్యమిచ్చిన స్త్రీలు వివాహపు వయస్సును, గర్భాధానవయస్సును గూడ పెంచవలయునని కోరియున్నారు. బ్రాహ్మణులలో సంస్కరణమును గోరినవారు, ఆంధ్రదేశమున కన్న తమిళదేశమునకన్న నధికముగ గలరనియు, వైశ్యప్రముఖులగు స్వామి వేంకటాచలంశ్రేష్ఠిగారు వివాహవయస్సును పదునాల్గు సంవత్సరములవరకు నిర్ణయింపగోరిరనియు, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరులు, మాతనశాసనమును గోరుచున్నారు. మదరాసు శాసనసభ వారు వివాహవయస్సును పెంపగోరుచు తీర్మానించి యుండిరి. వింతపమన, రాజా రామమోహనరావు మున్నగు ప్రసిద్ధసంస్కర్తల కాలవాల మయిన, పంగదేశమున బాల్యవివాహములు అధికముగ ప్రబలి యున్నటుల, వయోనిర్ణయసంఘమువారు గ్రహించిరి. కాని వివిధరాష్ట్రములలోను వివాహవయస్సు పెరుగవలయునను తలంపుమాత్రము వ్యాపించి యున్న దనియు, ప్రజలచారదాసులై యున్నారనియు, వయోనిర్ణయసంఘమువారు గుర్తించిరి. కలకత్తాసంస్కృతకళాశాలాధ్యక్షుల గుమహామహోపాధ్యాయ అసుతోష శాస్త్రి గారు, రజస్వలాత్పూర్వ వివాహములు మంచి వని శాస్త్రములు దెలిపెనుగాని, రజస్వలానంతరవివాహములను చేయగూడదని నిషేధింప లేదని తెలిపిరట. హిందూ విశ్వవిద్యాలయపు ఓరియంటలుకళాశాల కధ్యక్షులయిన మహామహోపాధ్యాయ ప్రమోదనాథ తర్కభూషణులు, వేదయుగమునందు రజస్వలానంతర వివాహమే జరుగుచుండెననియు, ఆయుర్వేదమునందు గర్భాధానము పదునారు సంవత్సరములకు బూర్వము జరుగగూడదని నియమము గలదనియు, ధర్మము ఆచారము వెనుక మారుచుండెననియు, ఇష్టమును మారవచ్చుననియు దెలిపిరట. పంజాబునందు బాల్యవివాహ మంతగ ప్రబలి యుండలేదు. సంస్కరణప్రచారము చాల కాలమునుండియు జరుగుచుండెను. పంజాబుదేశము రెండువిధములగుమార్పును గోరుచున్నటుల, రిపోర్టు దెలిపెను. పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రములలోను, ఢిల్లీలోను, అజ్మీరులోను, ఇట్టిమార్పులు గోరబడెను. బాంబాయి రాజధానిలో, అతి బాల్యవివాహము అధికముగ నున్నటుల, రిపోర్టుబట్టి కనుగొనవచ్చును. కాని, అభివృద్ధి యవసరమని సాక్షులు గుర్తించిరి. కర్నాటకమునందును, గుజరాతునందును, వయోనిర్ణయము, గోరబడెను. అస్సామింధురాష్ట్రము లభివృద్ధి నామోదించుచున్నవి. బాల్యవివాహముల వలన, స్త్రీల మరణముల సంఖ్యయు, శిశుమరణ సంఖ్యయు సధికమయ్యెనని, నిర్ణయసంఘమువారు సహేతుకముగ నిరూపించిరి. స్త్రీల విద్యాభివృద్ధి కిది భంగకర మని నిరూపింపబడెను. బాల వితంతువుల సంఖ్యను తగ్గించుటకిదియేమార్గమనిగూడ సూచింపబడెను.

సంభోగవయోనిర్ణయము గావించుటకై నిర్ణయింపబడిన సంఘము, వివాహవయస్సు నేల నిర్ణ

యించెనని అడుగవచ్చును. వివాహవయస్సును నిర్ణయింపనిచో, గర్భాధానవయస్సును నిర్ణయించి ప్రయోజనము లేదని, వీరు చాటుచున్నారు. పూర్వాచార ప్రియులు, గర్భాధాన వయోనిర్ణయము నాక్షేపింపకున్నను, వివాహవయోనిర్ణయము నాక్షేపించు చున్నటులు, నిర్ణయసంఘమువారు గుర్తించిరి. అయినను, గర్భాధానసంస్కారము వివాహసంస్కారము వలె తప్పక జరుగుట లేదనియు, అందుచే గర్భాధానచట్టము నతిక్రమించుటకు వీళ్లు గల వనియు, పదునైదు సంవత్సరముల వయస్సును గర్భాధానమునకు నిర్ణయించునపుడు, పదునాల్గు సంవత్సరములను వివాహమునకు నిర్ణయించుట యవసరమనియు, నిర్ణయసంఘమువారు చాటుచున్నారు. ఎటుల జూచినను, ఈ సంఘమువారు విచారణాంశములలో లేనియంశమును నిర్ణయించి రని చెప్పక తీరదు. వివాహవయోనిర్ణయమును గావించినపిమ్మట గూడ, అందుకు తక్కువయూడులో జరుగు వివాహములు చెల్లగూడదని నిర్ణయించుటకు వీరంగీకరించుటలేదు. అటు లగుచో, గర్భాధాన వయోనిర్ణయముతో వీరు తృప్తి జెందియున్నచో, పూర్వాచారప్రియులుగూడ అక్షేపించుట కవకాశ ముండెడిదిగాదు. అప్పుడు, ఇది వరకున్న, చట్టము నే విస్తరించినటుల యెఱుడిది. ఈసంఘమువారు శ్రమ దీసికొని తయారుజేసిన అమూల్యమగు నివేదికను ప్రభుత్వమువారు భంగపరుచుక, ఎల్లర కనుకూలించు చట్టమును నిర్మించుట లాభకరము. బాల్యవివాహములను నిరుత్సాహపరచు చట్టమును వేరుగ గావించినను, గర్భాధాన చట్టమును ప్రత్యేకముగ గావించుట శ్రేయస్కరమగును. ఏలన, మొదటిచట్టము నేకారణముచే నయినను గావించక ఏలులేకబోయినచో, గర్భాధాన వయస్సు నయినను పెంచునెడల, బాల్యవివాహముల వలన గలుగు నష్టములు చాలవరకు దొలగి, నష్టతానము బడయుభాగ్యము స్త్రీలకు చేకూరగలదు. అందుచే, వివాహవయోనిర్ణయముపై పునస్సంధాన వయోనిర్ణయము నాధారపరుచుకుండుట మేలనీ తోచును. ప్రభుత్వమువారును, శాసనసభలును సాంఘిక చట్టములను నిర్మింపవలసివచ్చుటకు, పూర్వాచార పరాయణులే ముఖ్యకారకులగుచున్నారు. దేశకాల పరిస్థితుల ననుసరించి, సాంఘికాచారములు మార్పు జేందుటకు, వీరంగీకరించియున్నచో, సాంఘికపరిణామము వీరిచేతులనుండి జారిపోయెడిది గాదు. అట్టి యవకాశమును వీరు పూర్తిగ జారవిడిచి, ఇతరసాధనలద్వారా సంస్కరణములను వ్యాపింపజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్న సంస్కర్తలను నిందించుటవలన ప్రయోజన ముండదు. శాసనసభలు రాజకీయ సంబంధమయినచట్టములనే గాక, ఆర్థిక, విద్య విషయక న్యాయసంబంధ మగు చట్టములను గావించుచున్నవి. అవసరమగుసాంఘికచట్టములను గావించుటకు, వీని కేల అధికార ముండగూడదో తెలియదు. ఇట్టిచట్టము లిదివరకు ప్రభుత్వమువారిచే నిర్మింపబడియుండెను. సహాగమనచట్టము గలది. ఇది నిర్బంధచట్టము. విధవావివాహచట్టము గలది. న్యాయస్థానము లిట్టి చట్టముల ననుసరించి, కేసులను నిర్ణయించుచున్నవి. సంభోగ వయోనిర్ణయ చట్ట మిదివరకే పీనలుకొడునందు గలదు. దీనియందలి వయస్సును కొలదిగ పెంచునెడల, కలుగ

జో ఫు తీ వ్ర మ గు మా యై ద్వి యు లే దు వివిధసంఘముల ప్రతినిధులు గల శాసనసభ కిట్టి యధికార ముండగూడ దనుట వ్యర్థవాదము. ఈ వాదము నిలవవలయున నిన, సంఘమునందలి పెద్దలే ఈ భారమును వహించి, సాంఘిక సరిణామమును నిర్ణయించుట యవసరము. వివాహ వయో నిర్ణయమువారు సంతాన నిరోధమును గూర్చి యొసగిన యభిప్రాయము నిందుక గమనింప వచ్చును. ఈ విషయమై గావింపబడిన సూచనలను వీరు నిరాకరించుచు, ప్రజలీ పద్ధతి వనలే అంగీకరింప రనియు, సామాన్య లీమార్గ మును గ్రహింపజాలరనియు, గర్భాధానవయస్సును పెంచుటవలననే అనుకూలఫలము గలుగుననియు, ఈ సంఘమువారు చాటిరి. ఇంతియ గాక దీనిని గూర్చి చట్టముగావించుట దుర్లభమని తెలుపనక్కరలేదు. వయోనిర్ణయసంఘపు సూచనలలో ఎల్లర కంగీకారయోగ్య మగు గర్భాధానవయోనిర్ణయ భాగమయినను త్వరలో శాసనమగుట, అనుకూల ముగ నుండును.

ఆప్టనుపరిస్థితులు

గార్డెజ్ పట్టుకొనుటకై నాదిరుఖానుగారు గావించుచున్న ప్రయత్నములు

నాదరుఖానుతలకు లక్ష్యరూపాయల బహుమతి

పిసావరు, ఆగస్టు 24:—ఆప్టనిస్థానమునుండి సరియగు తంతివార్తలు వచ్చుటలేదు. గార్డెజాను పట్టుకొనుటకై నాదిరు ఖానుగారు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారని అంతలాభము కనుపడుటలేదు. గోస్వండు, సోలంగ కనుమలయందు నాదిరు ఖాను నేనలకును, బాచాసాకో నేనలకు యుద్ధము జరిగినదనియు నాదిరుఖానునేనలు బాచాసాకో జెనరులు ఖాన్ మహమ్మదుగారిని, అతని నేనలను పట్టుకొనిరినియు వార్తలు వచ్చినవి. నాదిరు ఖానుగారిని సజీవునిగనెనను, విగతజీవునిగనెనను పట్టితెచ్చు వారికి లక్ష్యరూపములు బహుమాన మిచ్చునట్లు బాచాసాకో గారు ప్రకటించిరి. గార్డెజ్ లో ప్రచారము సలుపుటకు 800 మంది ముల్లాలను బాచాసాకోగారు నియమించిరినియు విచ్చల విడిగ ధనమును వారు వ్యయ మొనర్చుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. గార్డెజానందు బాచాసాకో గవర్నరుగనున్న మహా ప్రభు విద్విగుగారికి జూన్ నెలలో జరిగిన పోరాటమున గాయములు తగిలెను. ఆ గాయములు ఇంకను మానలేదు. సిద్దిగుగారు బాల్ కాత్ కోలలో 8000 మంది సైనికులతో వీరున్నారు. నాదరుఖానునంద ధనములేదను వదంతి అధికముగ నుండుట చే వారిబలము తగ్గిపోవుచున్నది.

భారతదేశమునుండి వచ్చు సరకులపై బాచాసాకోగారు విక్రమగ దిగుమతిపన్నును విధించుచున్నారు. అయినను కాబూలు వ్యాపారస్తులు భారత దేశము నుండి నిరవిగ సరకులను తెప్పించుకొనుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా జనపయంత్రశాలు పనివారల సమ్మె

పోలీసువారికి పనివారికి సంఘర్షణము

కలకత్తా, ఆగస్టు 24:—సమ్మెకట్టిన పనివారు అంగన్ వసంత్రశాల ఎదుటచేరి పనివారు లోపలికిపోకుండునట్లు ఆడ్డ గించిరి. అందుచే పోలీసువారు సమ్మెదారులను తరుమగొట్టుచున్నించిరి. 6000 మంది సమ్మెదారులను పోలీసువారికి ఈ విధమున సంఘర్షణ మేర్పడెను. పోలీసువారు మిలిటరీవారి సహాయముతో సమ్మెదారులను చెదరగొట్టిరి. మువ్వర సుబుబ్బు పెట్టరులకు కొంతమంది పనివారలను గాయములుతగిలెను. పోలీసువారు 5 మంది కార్మికులను అరెస్టుచేసిరి. 5 మందికన్న ఎక్కువమంది నిధులలో చేరగూడదని మాజిప్రె్టు 144 సెక్షను క్రింద ఉత్తరువులను ప్రకటించిరి. బక్ బక్ ప్రాంతమునకు ఈ ఉత్తరువు అనువర్తించును. (ఆ. ప్రె.)

టిన్ ప్లేట్ కంపెని పనివారి సమ్మె

పటానుల దౌర్జన్యములు

కార్మికనాయకులు జెమ్మద్వూరునకు వచ్చుట జెమ్మద్వూరు, ఆగస్టు 24:—ఈనెల 22 వ తేది మధ్యాహ్నము సమ్మెకట్టిన పనివారు 80 మంది ప్రతిదినము సమావేశమగుచోట సమావేశమై యుండిరి. ఈదినముననే క్రమముగ నర్దు-పాపులయందు పని చేయుచున్నవారిలో కొందరు సమ్మెయందు చేరిరి. అంతే కాక కలకత్తాలో బర్మా ఆయులు కంపెని వక్రు-పాపునందు పని చేయుచున్న కార్మికులు టిన్ ప్లేట్ కంపెని పనివారిలో సానుభూతి చూపుచు సమ్మెకట్టిరను వార్త వచ్చెను. అందుచే పనివారలయందు తృప్తి, యజమానులలో ఏకాభిప్రాయముగ నుండెను. 80 మంది సమ్మెకట్టిన పనివారులు సమావేశమైయుండగ కంపెని ఉద్యోగస్తులలో ఒకరగు హెండర్సనుగారు కంపెనిలో పని చేయుచున్న పటానులలో అచ్చటికి వచ్చి కార్మికులను వెడలిపోయిని కోరిరి. ప్రతిదినముతామచ్చుటచేరుచుండెదవారమనియు అందుచే ఆదినముగూడ అచ్చట సమావేశమైతిమని కార్మికులు చెప్పుచు అచ్చటనుండి వెడలిపోవుచుండిరి. పటానులు వెనుకనుండి రాళ్లురువ్విరి. ఇంతలోగ మోలీసువారు మాడ వచ్చిరి. సార్జంటులు గుట్టుమలపై నెక్కి గుంపును తరుమ ప్రారంభించిరి. పనివారిలో కొందరు పోలీసువారిపై రాళ్లు విసరిరి. పనివారిలో 20 మందికిని ఒక పోలీసు ఉద్యోగికి గాయములు తగిలెను. పోలీసుఉద్యోగికి బలగుగు గాయములుతగులుచే అతడు వైద్యశాలకు తీసికొనిపోబడెను. జెమ్మద్వూరునందు నెలదినములవరకు సభలు జరుగగూడదనియు, వీధులలో నలుగురు గుంపుగ చేరగూడదనియు మాజిప్రె్టు 144 సెక్షను క్రింద ఉత్తరువులు ప్రకటించెను.

అధికారుల దౌర్జన్యము కార్మికులయందు సంచలనము కలుగజేసినది. ఇంతవరకు సమ్మెయందు చేరక పనిచేయుచున్న మోటారుగారేజి, ట్రాఫిక్, ట్రైనుకాఫీసు డిపార్టుమెంటులవారు నేటిదినము సమ్మెయందుచేరిరి. పోలీసువారు వీధులలో నలుగురు చేరిన వారిని చెదరగొట్టుచున్నారు.

నాయకులు జెమ్మద్వూరు వచ్చుట

జెమ్మద్వూరునందలి పోలీసులు విషమముగ పరిణమించుటచే సుబాన్ చంద్రబోసుగారు ఇతర కార్యములను వీటిని మానివైచి సమ్మె వీధి ఒకరికొకరు ముగియునంతవరకు జెమ్మద్వూరు నందే యుండుటకు సంకల్పించుకొనిరి. వి. వి. గిరి, రాజేంద్ర ప్రసాద్, జోగయ్య, అబ్దులుబాద్, పండిత జనపాలిలాలు నెహ్రూగార్డు ఒకటిరెండుదినములలో ఇచ్చటికి వచ్చునట్లు తంతి వార్తలు పంపియున్నారు.

నేటిదినము సామంకాలము గోల్కూర్ మైదానములో పనివారు సభ జరిపిరి. సుబాన్ బోస్, బాబుచంద్ర సింగు, గాడ్ బోల్ బాబుఖాన్ గార్డు ఉపన్యసించిరి. పనివారిలో సానుభూతిచూపుచు నేటిదినము జెమ్మద్వూరువాసులు హరతాళము జరిపిరి.

సుబాన్ గారి ప్రకటన

బర్మాఆయులుకంపెని పెట్రోలుపై విధింపబడుచున్న ద్యూటిని అధికము చేయవలెను

జెమ్మద్వూరు, ఆగస్టు 24:—బాబు సుబాన్ చంద్రబోసు గారి క్రిందిలేఖను భారత శాసనసభ్యులకు పంపిరి:—బర్మా ఆయులుకంపెనివారి పట్టుదలవల్ల టిన్ ప్లేట్ కంపెని పనివారల సమ్మె ఇంత వరకు ముగియకున్నది. భారత కార్మికుల పక్షమున మీరు కొంత శ్రద్ధ వహించి పనిచేయవలయునని కోరుచున్నాను. టిన్ ప్లేట్ కంపెనివారికి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సరక్షణ మొసగుచున్నారు. అంతేకాక బర్మాఆయులు కంపెని పెట్రోలుపై విధింపబడు సుంకము ఇతర పెట్రోలుపై విధింపబడు సుంకముకన్న తక్కువగ నున్నది. కావున భారత శాసనసభ్యులు పట్టుదలతో పనిచేసి టిన్ ప్లేట్ కంపెనివారి కివ్వబడుచున్న సరక్షణమును రద్దుచేయుటకు బర్మాఆయులు కంపెనివారి పెట్రోలుపై ఎక్కువద్యూటిని ప్రభుత్వమువారు విధింపనట్లుగను పనిచేయవలెను. భారత కార్మికులను ఈ విరోధముగ నిరోధించు సంస్థలకు ప్రత్యేక సదుపాయములను కలుగజేయుట అనవరతము. (ప్రె. ప్రె.)

విశ్వవిద్యాలయదర్శములు

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమునందు సి. వి. రామన్ గారి యుపన్యాసము

(ప్రె. ప్రె. తంతివార్త)

మైసూరు, ఆగస్టు 24:—మైసూరు విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రసభలో నుపన్యసించుచు సి. వి. రామన్ గారిట్లు చెప్పిరి:—ప్రతి విశ్వవిద్యాలయమును అభివృద్ధిపరుప ప్రయత్నింప దగిన ఉత్తము వైజ్ఞానిక ప్రచారము జాతీయాభివృద్ధి ప్రతిపాదకమగును. ఈ వైజ్ఞానిక ప్రచారము వ్యవసాయక, పారిశ్రామిక, వాణిజ్యాభివృద్ధికి మాత్రమే గాక మరీ ఎన్నిటికో అభివృద్ధికారకమగును. విశ్వవిద్యాలయముల యాజమాన్యమున కొనసాగింపబడుచున్న విజ్ఞానాభివృద్ధియే దేశప్రజల విజ్ఞానాభివృద్ధికిని, జాతీయ శాస్త్రమునకును కారణమనిగూడ దృఢమైనది.

ఆధునిక శాస్త్రజ్ఞానము

వైజ్ఞానిక ప్రభుత్వము జాతీయీకతను నాశమునకును కారణమగును. విజ్ఞాన ప్రచారమిట్టిదిగాదు. దీనివలన జాతీయ జీవనము సర్వతో ముఖముగా వర్ధిల్లును. అన్ని క్షేత్రముల సరియగు స్థితిలో నున్న మానవునికి సుఖము ప్రభుత్వమువలన గలుగ నేరదు ఏది యెట్లు పోయినను వెట్రి చూపులు చూచుచు నూరకుండుటగూడ నతనికి సుఖజనకముకాదు. మనస్సును, కాయమును తీవ్రముగా పనిజేయుటయు అపూర్వపుడు కొంచెము విక్రాంతి లభించుటయు, దానివలన వెచ్చింపబడిన మనశ్శక్తులను కాయశక్తులను మరల సమకూడుటయు సుఖ ప్రదమగును. ఈ వైజ్ఞానిక ప్రచారమునకు మూలము విద్యయు, జిజ్ఞాసయు నై యున్నవి. జాతి శ్రేయమునకు విశ్వవిద్యాలయములలో చేయు పరిశోధనలు చాల సహకారి. విశ్వ విద్యాలయము ప్రతి సంవత్సరము చెప్పినదే చెప్పుచు అడిగిన ప్రశ్నలనే యడుగుచు, కేవలము చక్క భ్రమణముగా నుండుట దేశ శ్రేయకరము కాదు. మిక్కిలి తెలివీ లేటలు గలిగిన ఉపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును సౌకర్యములు కల్పించి, వారిశక్తులను విజృంభింప జేయుటయే విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ఆదర్శముగా నుండవలెను. కాని ప్రస్తుతము భారతదేశము లోని విశ్వవిద్యాలయము లీ విషయమునకు ప్రాముఖ్యత నొసంగుటలేదు. అనిశ్చితమైనట్టియు, కారణముతోహమకొననటువంటియు ఉపాధుల నవీనవిజ్ఞానమునకు పనికిరావు. ఎంత బాగుగా నగునదీనను కేవలము సమృద్ధిమీదగాని, ఆచారము వలనగాని సంక్రమించిన సూత్రములు నవీనశాస్త్రముచే తిరస్కరింపబడుచున్నవి. మాతృత, కార్యకారణ సంబంధము, వివరములయొడ లక్ష్యము, ముఖ్యభేదములను పరిష్కరించుకొననిచ్చు లేకుండుట, ఆత్మపరీక్షనవీనశాస్త్ర మనకు అవసరములు. ఈ విషయములు గ్రంథములను చదువుటవలన గాని, ఉపన్యాసములను వినుటవలనగాని సుబోధకముకావు.

సత్యముగ విజ్ఞానము

కేవలము విజ్ఞానలాభములను బడయుట మాత్రమేగాక సాంఘిక సదాచారములను స్థాపించుట గూడ సత్యముగ విజ్ఞానము లో నొకభాగమే. నిజముగా విజ్ఞానియగువాడు తానుగొనుచుండే టికి నూడే కార్మిని ముండిపట్టు పట్టియుండడు. అతడు కేవలము ఉద్రేకపూరితుడు కాదు. మాధనమృతముల సత్యము పెట్టుకొనడు. మత వైషమ్యములకును, సాంఘిక స్పర్ధలకును తాటి మైనచో విశ్వవిద్యాలయము దేశమునకు లాభము చేయుటకు బదులు విషతుల్యమగును. విశ్వవిద్యాలయములో చేరియున్న వారి శక్తిసామర్థ్యముల వలనను, శిలమువలన మాత్రమే జయము గాంచుట యుండవలెను. అనేక వ్యతిరేకాభిప్రాయములుగల వారు సమరస భావమున నొక్కచో జేరి సరస్వతీపూజ చేయుటకే విశ్వవిద్యాలయము యేర్పడి యుండవలెను. మన విశ్వవిద్యాలయము లీమతసామరస్యము పైనను, విశాల భావమువీదను ఆధారపడి యున్నచో శాసనసభలకంటె హెచ్చులాభము దేశమునకు సమకూరుట నిక్కమము.

గిర్మికరుగరు యూనియను అధ్యక్షుడు

అరెస్టు చేయబడుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 24—గిర్మికరుగరు యూనియను అధ్యక్షులగు జి. యల్. కండర్ కరుగారు సో సాఫురి బరూచ మిల్లెటుట పి కెట్ చేయుచుండిరి. పోలీసువారు అతనిని అరెస్టు చేసిరి. ఈ విషయము కార్మికులకు తెలియగనే పోలీసుస్టేషను ఎదుట గొప్ప గుంపుకూడెను వారు అల్లరిచేయుచుండుటచే పోలీసువారు గుంపును చెదరగొట్టిరి. జామీనుపై కండల్కరు గారు విడుదలచేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

మీరటు కుట్రకేసు

జేమ్సుగారి ప్రతికూలవాదము

ముజఫరుగారి జామీను నిరాకరింపబడుట

మీరటు, ఆగస్టు 24:—మీరటు కుట్రకేసులో 17 గరు ముద్దాయిల జామీనుదరఖాస్తుపై లాంగుర్లుజేమ్సుగారు ప్రతికూలముగ వాదించిరి. ముద్దాయితరపు వాదమును జేమ్సుగారు మూడుభాగములుగ విభజించి ఖండించిరి. మొదటిది ముద్దాయిలు నేరస్తు లని అనుమానింపదగు కారణములు నూచింపబడలేదనియు, రెండవది మీరటులో నేరము జరిగినట్లు రుజువుజేయబడలేదనియు, మూడవది కొందరు బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞుల వ్రాతలనుండి ఉద్భవించుట.

ఫిర్యాదిలో 121 ఎ. సెక్స్ నుప్రకారము కేసుజేయుటకు తగుకారణములు ఫిర్యాదులోగలవని అలహాబాదు చీఫ్ జడ్జిగారే నుడివియుండిరి. రెండవదానిగూర్చి, మేజిస్ట్రేటుగారికి తెలిసిన సెక్స్ నులను వేరొకసారి జెప్పవలసరములేదు. మీరటులో కార్మికకృషీనలల పక్షము సాపింపబడి అది యావద్భారతీయ పక్షములో చేర్చబడెనని ప్రాసిక్యూషనువారు యిది వరకే రుజువుచేసియుండిరి. ఈపక్షముద్వారా విప్లవముచేయవలయు ముద్దాయిలు యత్నించుచున్నారా లేదా యనువిషయము మున్ముందు రుజువుజేయబడును. “కాలుటు ఆక్సు” అనుగ్రంథము యీపక్షమువారు విక్రయించుచుండిరి. అది చదివిన అన్ని విషయములు తెలియగలవు. ఈపక్షమువారి ప్రతికూలము “క్రాంతి”లో యిట్లుగలదు. “విప్లవోద్యమముల సహాయమున కార్మిక సంఘముల శక్తితో కార్మిక కృషీనలల పరిపాలన స్థాపించవలెను. ధనాధికులచే స్థుతింపబడిన నిరంకుశప్రభుత్వమును తొలగించవలెను.” ఈ పక్షముయొక్క చుట్టూరికీ ముద్రాపకములను తెలియగలదు.

వకీలు సిన్హాగారు బ్రిటిషు కార్మికనాయకుల అభిప్రాయములను ఉదహరించిరి. ఆ నాయకుల వ్రాతలనుండి ఉద్భవించుట న్యాయముగ నుండునగాని, స్పష్టముగ నుడివట్టు “లేబరు మంట్రి” మేగజైను సంపాదకుడగు పామిదత్తుగారు వ్రాసినదాని ఉదహరించుట సక్రమముగారు. మరియు ప్రైడు హెండర్సన్ గారి వ్రాతలనుండి చదివి ఆర్థర్ హెండర్సన్ గారి అభిప్రాయములని జెప్పిరి. మరియు యీ ముద్దాయిలు బ్రిటిషు కార్మిక నాయకుల అభిప్రాయములనే ఆచరించుచున్నారన్నచో బొంబాయి విశ్వలలో మాడ్గనాట్టుగారి చిత్రము నేల తగలబెట్టెదరు అని జేమ్సుగారు వాదించిరి.

సిన్హాగారు బదులుచెప్పుచు “కాలుటు ఆక్సు” అను గ్రంథము నిషేధింపబడినందున అచ్యుతమృతనిరి. మాడ్గనాట్టుగారి పటము తగులబెట్టలేకన్నచో తప్పుగాదు. అది యీ కేసుకు సంబంధించదు. కావున జామీనుపై విడుదలమృతనిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు బుధవారమునాడు తీర్పు జెప్పెదననిరి. నేను బొంబాయి పోలీసు ఉద్యోగులు కొందరు సాక్ష్య మొసంగిరి.

ముజఫరుగారి జామీను నిరాకరింపబడుట

ముజఫరు అహమ్మదుగారి జామీనుదరఖాస్తుపై తీర్పు జెప్పుచు మేజిస్ట్రేటుగారు రిట్లునుడిచిరి. “వైద్యులు భిన్నాభిప్రాయములు దెలిపినచో సామాన్యనిధి యేమనవచ్చును. ముద్దాయి బరువుతగ్గనట్లు రుజువుజేయబడలేదు. వైద్యులయొద్దనున్న అప్పుడప్పుడు జ్వరమువచ్చుచుండును. ఆతని గుండెలో క్షయరోగక్రిములు లేవు. క్షయరోగ మున్నట్లు రుజువుగా లేదు. ఈతని నిపుడు జామీనుపై విడుదలమేలుగాను. జెయిలు లో ఐ. ఎం. ఎస్. వైద్యుడు పరీక్షించుచుండును. భారకాసు విశాలమైనది. భోజనము తగువిధమున మార్చుటకు అవకాశముకలదు. ఎండప్పుడు పగలు కోర్టులోనే ఎక్కిరి పంకాక్రింద యుండును. జామీనుపై విడుదలను రోజు కోర్టునకు వచ్చిపోవుచుండవలెనేగాని జెంకాలుగాని యితర కొండప్రజేములకుగాని పో వీలులేదు. కావున జెయిలువిడుచి మీరటు పురములో నుండుట వీరికి సౌకర్యముకాదు. జాయిలులోనే తగు వైద్యచికిత్సబొందుచు యుండవచ్చును.” (ఆ. ప్రె.)

సింధునది వరదలు

సింధువరదగాక బెలూచిస్థాన్ కొండలలో

వర్షపునీరుగూడ తగులుట

కట్టలు తెగునను భయము

బొంబాయి, ఆగస్టు 24:—బెలూచిస్థాన్ కొండలలో వానలు బాగుగా కురియుచుండుటచే తద్దీని రైతలులోని వరదగూడ సింధునదిలో చేరుచున్నదని సింధు కమిషనరు తంతివార్త నుచ్చుచున్నాడు. 24 తారీఖు ఉదయము నయిక్ వరద

పి.వి. ఈశ్వరరావు

దనరాపండుగలు } నమోదించుచున్నవి } పట్టుబట్టివర్తకులు, హాడిసన్ పేట, కంజీవరం. } త్వరపడుదు } పరీక్షింపుదు

సాగనైన కంచపట్టు జవిశీలు మాస్యంతమగములందు పురసాయిగీగా పట్టుచు, సరిగంచగల చీరలు, ధోవతులు, అంగనస్త్రములు, పావస్టు వస్త్రాలు పలునైజలలో అనేకరకములు తయారుచేయుబడి మాకాతా దారులకు సరఫరాచేయుబడుచున్నవి. దట్టమైన నేతకును, గట్టిచాయకును ఉండరును తృప్తిచెందియున్నారు.

మీ రిదివరలో మాకాతాదారుడుగా లేకుండిన తక్షణమే ఒకతర్రును పంపి, మాకాతాదారుల బావి తాలూ చేరి, లాభమును పొందుడు. 0-0-6 ప్రాంతు పంపిన మాకాటలూరు ఇనాయుగా పంపబడును.

P. V. ESWARA Rao,

The Cloth Manufacturer Silk House, Hodgsonpet, CONJEEVARAM.

అ త్వ న్న త మ ను న ని లాయ డ్ బా కే జ్ స ర్గి త్ నూ ప రిం టెం డిం గు యిం జ నీరు ఊహించుచున్నాడు. ఆఫ్ గె కొండలలోని నీరువచ్చి వయక్ వరదలో కలియుచో సహ్యాద్ వద్ద 18 అడుగుల నీరు నిలుచుననియు, నది కిరువైపులనున్న పెద్దకట్టలు తెగుననియు భయపడుచున్నది. పల్లపుభూములలో నివసించువా రందరూ ఎగువభూములకు పోవలసినదని ఆగస్టు 20 తారీఖున మక్తార్ కారు లందరకు తంతులు పంపబడెను. తాలూకా పట్టణములకు అపాయముగలుగునని తోచినప్రదేశము లన్నిటియందును ఖజానాను ఖైదీలను హెడ్ క్వార్టర్లకు తీసికొనివచ్చుటకు కలెక్టరులు ఏర్పాట్లుచేసినారు. వర్షములవలన రోడ్లు నీటిమయమై రాకపోకలు వీలుగానిచో ట్టన్నిటియందు ప్రభుత్వరీకార్డులను అన్ని నిరక్షించుటకుగూడ యేర్పాట్లు జరిగినవి. (ఆ. ప్రె.)

గుంటూరుజిల్లా

కాంగ్రెస్ ప్రచారము

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, ఆగస్టు 25:—జి. కాం. సంఘాధ్యక్షులగు సి. ఆంజనేయులుగా రిట్లు వాయిచున్నారు:—గుంటూరు జిల్లా ఆసహాయాధ్యయ పార్శ్వమునుండి ఆంగ్లదేశమునందు ముందంజవేయుచు, ఇతరజిల్లాలందు సహితము యుత్సాహమును బుట్టించుచున్నది. ఉత్సాహపూరితులగు యువకులు పెద్దలు గుంటూరుజిల్లాయందు ఎక్కువమంది గలరు. ప్రజలయందు సహితము జాతీయభావము, స్వరాజ్యదీక్ష మిక్కుటముగ గలదు. ప్రజలం దుత్సాహము మెండుగ నున్నది. కనుకనే 1922 వ సంవత్సరముందు గుంటూరుజిల్లా, ఆంగ్ల సామాన్య సభయొక్క వృద్ధియందు ప్రత్యేకస్థాన మాక్రమించియుండెను.

1921 వ సంవత్సరము భారతజాతీయోత్సవమునందు ప్రత్యేక ప్రకరణముగ నున్నది. అప్పటిలో యది ప్రారంభితయగుటవలన ఉద్యమమందలి బాధ్యభాధకత్వములు ప్రజలకు బాగుగ దెలియకపోవుటవలన క్రమక్రమముగ మొట్టి యుద్దేశము తీసివేసినది. అప్పటికి ఆంగ్లదేశమునం దన్నిచోట్లకంటె ఎక్కువమంది చెరసాలకేగి పలయగచ్ఛాటలలోనైరి. నేటి వరకు దేశమందు వాటిల్లిన రాజకీయ విషయ సమస్యలవలన, ప్రజలు ప్రచారకులు నాయకులు ఉద్యమమందు తమతమ బాధ్యభాధకత్వముల గురైరి. పూర్వపు యుద్ధిమడుగులు గాని తాత్కాలికోద్దేశములుగాని నేడు కనపడుటలేదు. ఏవిషయమందు దీక్షబూనిననూ ప్రజలు విజయాలనుండిరి. బాధోగి పన్నులందు అహమ్మదాబాదు విద్యార్థిసమ్మెలందు, సిక్కులందు కార్మిక సమ్మెలందు దౌర్జన్యరూపక పదకులతో ప్రజలు విజయాలయిరి. సాత్విక నిరోధముకంటె భారత జాతి విముక్తికి తరణ్యమైన మార్గము మరొకటి లేదని అందరియొక్క యాహుయేపోయినది.

1929 వ వత్సరము నిజజాతీయ జీవితమునకు ప్రభాతము. ఈవత్సర మెంతముఖ్యమైనదో యీవత్సరాంతములోగ మనము చేయగల్గిన కృషియే చెల్లును. మనము నిర్మించబోవు జాతీయస్థానమునకు పునాదుల నిర్మింపబడవలసినదియీవత్సరమే.

1921 సం॥ కంటె 1928 సం॥ అన్నివిధముల మనకు ముఖ్యమైనది. అప్పటికంటె నేడు మన కనేకవిషయములం దనకాశములు గల్గినవి. ప్రాపంచిక రాజకీయపరిస్థితులు మనకు మిక్కిలిగ తోడ్పడవచ్చును.

1980 సంవత్సరమున హిందూదేశపు జాతీయతాపరీక్ష జరుగును. పరీక్షకుడు మహాత్ముడు. లాహోరుమహాసభా సభ్యులు పరీక్షకులు. ఇది మనము రాజకీయముక్తి బొందగల్గు సమయము. అట్టికాల మానన్న మగుచున్నది. మనమన సమర్థతాసమర్థతలు దెలుసుకొనిముందునకు నడువాలెను.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులు మరల నన్ను అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనుటచే నామీద ఎక్కువబాధ్యత నుంచి రని తలచి అయ్యది నిర్వర్తించగలనా యని ఇందుక భయపడుచున్నాను. నాకంటె నెండరో పెద్దలు, అనేకబాధలనొందిన వారు గల్గియుండియు నన్నే పెద్దజేయుటచే నాబాధ్యతను

జూచి వెనుపరచున్నాను. నా బాధ్యతనంతయు మీపైనుంచి నేనుమాడ మీ సోదరప్రచారకుడనై శక్తివంచనలేకుండ జిల్లాయందు కృషిచేసినేగాని పనిజరుగదు. నేను ఆవిగముగ ప్రచారముచేయుచుంటిని. యుత్సాహపరులగు ప్రచారకులు వెంటనే కార్యరంగమున ప్రవేశింపుడని కోరుచుంటిని. ఒకప్పుడు గొప్ప దశయందుండి వేరుగాంచి సాటిసీనులకు ఆదర్శ ప్రాయమైన యీజిల్లాయొక్క కీర్తిని నిలబెట్టువలసినదని పూర్వ-ప్రస్తుత ప్రచారకుల కోరుచుంటిని. నేను శ్రీ కొల్లా కాశీదత్తనాథం శ్రీ మంత్రవాది వెంకటరత్నం(చిత్రకారులు) గారలతో వేసంగిలో చాల ప్రదేశములకు ప్రచారము సత్పత్తిని శ్రీయుత మల్లాది యజ్ఞనారాయణగారు బి. ఏ. బి యల్. శ్రీ శిషా శివస్వామి శ్రీ తూము లక్ష్మీకాంతరావుగార్ల వంటి యుత్సాహ యువకులు ఎక్కువగ తోడ్పడి పనిజేయుచుండిరి.

శ్రీయుత మంత్రవాది వెంకటరత్నంగారు శ్రమయనక జిల్లాయం దంతటను ప్రచారముజేయుట మిక్కిలి సంతోషదాయకము ఇట్టి త్యాగశీలురగు యువకులే జాతీయబలమును చేకూర్చగల సమర్థులు. తిరిగిన యూత్తకే మరలమరల వెళ్లుచు కార్యమును కొనసాగించుటకు ఎట్టి శ్రమనైన తక్కువేయక ప్రచారముజేయుచు సాటి సోదర ప్రచారకుల కార్యరంగము నకు పురిగొల్పుచుండిరి. తెనాలి-జంపని-పోతుమర్రు-చెల్లబాడు-తూములూరు-చినలూరు-దంతలూరు, మున్నంగి, కుంపవరం, యరికలపూడి, నుడివాడ, సాన్నూరు, చేబ్రోలు, చందవోలు, కాశీపాలెం, బుద్దాం, మంతెనవారిపాలెం, రాకభాట్ల పాలెం, కాపూరు, నడింపల్లి, కనగాల, గూడపల్లి, భట్టిప్రోలు, మారకపల్లి, మొదలగు పల్లపు గ్రామములందు పనిచేసి, మెట్టతాలూకాలందు ఏమియు పనిజరుగకుండుటచే నర్సరావుపేట, వినుకొండ సత్రపల్లి, పల్నాడుతాలూకాలందు ప్రచారము జేయుటకు వెళ్లి పనిజేయుచుండిరి. శ్రీ వెంకటరత్నంగారు మెట్టపూళ్లయందు నా సహాయ ముపేక్షించుటచే నర్సరావుపేట, వినుకొండ, పల్నాడు, సత్రపల్లి, బంగోలు తాలూకాలందు ప్రచారముజేయు వారము దినములలో నేను బయలుదేరుచున్నాను. ఆయాతాలూకాల గ్రామస్థులు మాకు తోడ్పడి కాంగ్రెసు పనిని త్వరలో పూర్తిచేయు ప్రార్థన.

ఈనెలాఖరు లోగ (ఆగస్టు) మా జిల్లాలో 4400 కాంగ్రెస్ సభ్యులు జేర్చవలసి యున్నది. ఈతేదీకి దాదాపు 200 మంది సభ్యులు జేర్చబడిరి. ఇంకను 2400 పైగా జేర్చబడలసియున్నారు. రాష్ట్రమందు కొన్ని జిల్లాలందు గావలసి సంఖ్య కానట్లు దెలియచున్నది. అందువలన మనకు గావలసిన సంఖ్యకంటె మనము ఎక్కువమందిని జేర్చవలసియున్నది. గనుక ప్రతిజిల్లా గాంగ్రెస్ సభ్యులను యీనెలాఖరులోగా 50 మంది సభ్యులను జేర్చుట తన విధ్యుక్త ధర్మమని తలంచవలయును. ఆ విధముగ జిల్లా సభ్యులు ప్రచారకులు, పెద్దలు, పిన్నలు యువకులు కాంగ్రెసుప్రచారమునకు తోడ్పడి జిల్లా గౌరవమును కాపాడుదురుగాక. కాంగ్రెస్ ప్రచారమునం దన్ని విషయములకంటె యీనెలాఖరువరకే ముఖ్యమని గమనించి పనిజేయ కోరుచున్నాను.

యీనెల 26 వ తేదీ నేను మెట్టతాలూకా లందు ప్రచారము జేయుటకు మరొకందరు యుత్సాహ పరులైన యువకులతో ప్రచారమునకు బయలుదేరుచున్నాను.

భారత శాసనసభ

ప్రభుత్వ నియామకములు

సిన్హా, ఆగస్టు 23:—అధికారసభ్యులగు డబ్లియు. టి. ఎం రయల్ గారు, జి. యచ్. బాబ్ పాయిగారు, వి. పాండ్యంగ రావు భాగిరి శాసనసభ సభ్యత్వమునకు రాజీనామ ఇచ్చిరి. వీరిస్థానముల డబ్లియు. యచ్. స్టీవెన్సుగారు, డి. ప్రాంకు నాయుగారు, ఉపేంద్రపాయిగారు భారత శాసనసభ్యులుగ నియమింపబడిరి. స్టీటు కాన్సిలు సభ్యులగు హెచ్. యల్. త్రయంబకపుడ్, సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లా, యం. ఇర్వింగు గారు రాజీనామా ఇచ్చిరి. వీరిస్థానమున సి. సి. వట్సు, సర్ ఫజల్ హుస్సేను, ఎలకవిగార్లు స్టీటు కాన్సిలు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రభుత్వ ప్రజాసంరక్షక చట్టమును ప్రతిపాదించెదరా?

కానన సభాధ్యక్షుడు డేమిచేయును?

లాబిగుసగుసలను అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ విలేఖరి తెలుపుట

సిల్లా, ఆగ 24:— ప్రభుత్వమువారు ప్రజాసంరక్షక చట్టమును మరల ప్రతిపాదించు రని నిన్న లాబీగోష్టులలో వ్యక్తమయ్యెను. కాని ఈ కోసం అనధికార సభ్యుల మాటలలో ఈసభలో ప్రభుత్వమువారు కాననమును ప్రతిపాదించు నుద్దేశించినట్లే నిబంధనలలో మార్పుల నెందుకుకేసి రనుప్రశ్న చర్చించబడుచున్నది. కాననసభా నిబంధనలను చేసిన ప్రభుత్వమువారు ప్రజాసంరక్షక కాననమును ప్రతిపాదించునో భారత కాననసభాధ్యక్షుడు డేమిచేయునని సిల్లాలో చేరియున్న వారందరూ అనేకవిధముల నూహించుచున్నారు. రాజప్రతినిధి అమలుపరచిన ఆర్డినెన్సు కాలము ఆక్టోబరుతో సమాప్తమగును. కావున దానితో ప్రజాసంరక్షక ప్రభుత్వమువారు మరల కాననమును ప్రతిపాదించి కాననసభలో నామానింప జేయవలెను. కాని అధ్యక్షుడు పట్టుకొని రలంకరించుట ప్రభుత్వమువారికి గొప్ప అటంకము. పబ్లిక్ ఆకౌంటుకమిటీ విషయమై సిల్లాలో సమావేశమైన కొందరు చెప్పినట్లు కాననసభా నిబంధనలలో ప్రభుత్వమువారు మార్పులు గావించిరి గాని, అధ్యక్షుని మార్పులేదుగా? పట్టుకొని కానన సభాధ్యక్షుడుగా నున్నంతవరకు క్రొత్త రూలు మీద నేమి వ్యాఖ్యానమును వారు చేయుదురో ప్రభుత్వమువారికి స్పష్టముకాదు. తన కాలములో గడచిన జరుగుట గోవర్ధన్ ప్రభువుకు యిష్టము లేదని అందరకును తెలియును. పట్టుకొని చర్చ నాపుజేయరని లెనకు బాగుగా రూఢియైన నే గాని కాననమును ప్రతిపాదించుట గోవర్ధన్ ప్రభువు కష్టము లేదు. ఇందువిషయమై పట్టే గారి యభిప్రాయమును కనుగొన అనేక ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కాని అవి నిష్ఫలమైనవి. క్రొత్తనిబంధన ప్రజాసంరక్షక చట్టమున కెట్లు వర్తించునని అనేకవిధములుగా పట్టేగారు ఆలోచించుచున్నారని తెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధి క్రొత్త నిబంధన చేసిన కాలమునకు పూర్వమే తాను రూపొందించుచున్నట్లు ఈ నిబంధన తన రూపొందించు వర్తించు పట్టుకొని అభిప్రాయ పడుచున్నట్లున్నది. తన రూపొందించు వర్తించు వత్తే నని నన్నా ఈ నిబంధన నొందుకొని వర్తించునట్లు రాజప్రతినిధి ప్రార్థనచేసెను. ప్రజాసంరక్షక చట్టము చర్చ నీయముగా స్పష్టంకరములను తన రూపొందించునని పట్టుకొని యభిప్రాయము. కాలము గతించి బిల్లు ఉపసంహరింపబడిన తరువాత ఈ సభల యంతరము మరల క్రొత్త బిల్లును ప్రభుత్వము ప్రవేశపెట్టుకొని ప్రజాసంరక్షక చట్టమును పట్టేగారి రభిప్రాయపడుచున్నారని ఇట్లున్నట్లు ఈ సభలోగాని ముందు సభలోగాని బిల్లు చర్చకు రాదు. కావున పట్టుకొని అప్పించుకొను ప్రభుత్వమువారు వేరొక యుపాయమును పన్నుచును.

కెందో రాజప్రతినిధి చేసిన క్రొత్త నిబంధన అధ్యక్షునియొక్కయు, కాననసభాధ్యక్షునియు అధికారమును తగ్గించు కేసుకే యుండుచేదా యనియు, పార్లమెంటు ప్రభుత్వమునకు వేరొకముఖానికి పట్టుకొని పట్టుకొనియుండరాదని ఆరాధన సభాధ్యక్షుడు చెప్పుచున్నట్లున్నది. ఇది మిక్కిలి ముఖ్యమగు రాజ్యాంగసమస్య. కాననసభలో సిట్టి తనాదా రేహా మాహారాజుగారు, తనాదా వచ్చినప్పుడు పట్టుకొని అజాగ్రత్తగా ఉండరనియు, ప్రభుత్వమువారు రాతని నొంచునచాల రనియు అందరకును తెలుచుచున్నారు.

వి. పి. యమ్.

అసలు ఘట్టరీతి మేరుశనగ నూనె విజయ నగరము వెస్ అందు మిల్లువద్ద హాజరు నరుకు విక్రయించబడును.

మేనేజింగు యేజంట్లు:—

గార్డన్ వుడ్రాఫ్, అందుకో (మెట్రాన్) లిమిటెడ్, విజయనగరము.

నిరశన వ్రతులు

భగతుశింగుగారికి ప్రాణభయము

ఫైదీలు సంప్రదించుట

లాహోరు, ఆగ 25:— నేడు మధ్యాహ్నము జైలు లలో విచారింపగా జతీందాసుగారు అనేక సార్లు నిర్భయము నముజేసికొని రని తెలిసెను. ఆరోగ్య మభివృద్ధిచెందలేదు. 52 పానులు బరువు తగ్గిపోయిరి. భగతుశింగుగారికి చాల ఆందోళనకారణమగుచున్నది. గుండెలో పోటు, బంటరి కొట్టోనే యుండుచున్నది. దస్తుగారు ఆస్పత్రిలోనున్నారు. ఆతనిని అట్లే యున్నది.

జతీందాసుగారిని నిన్ను బోర్డులకు వెలుసుండి టోంగాపై సెంట్రలు జైలులను భగతుశింగు దస్తుగార్లతో సంప్రదించుటకు గొంపోయిరి. సమ్మతి అంతరింపజేయుటకు యత్నించుచున్నారు. మాడుగుంటలకాలము వారు మాట్లాడుకొనిరి. ఏమి జరిగెనో తెలియదు. (ప్రీ. ప్రె.)

తమిళ నాడు రాజకీయమహాసభ

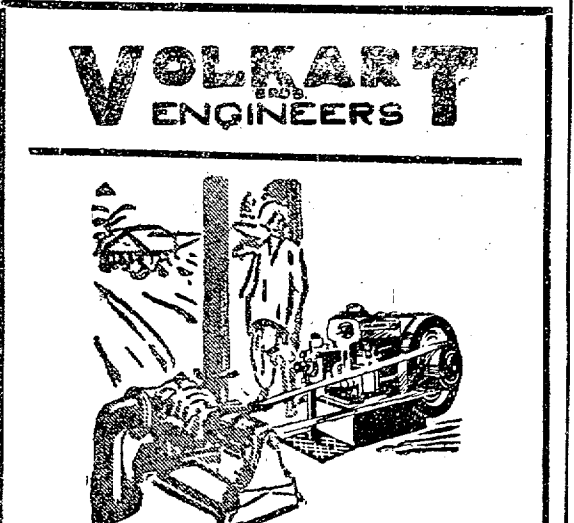
నర్తారు వల్లభాయీపట్టుకొని యధ్యక్షతను ఈ నెల 31 వ తేదీ జరుగును

వేదారణ్యము, ఆగ 24:— తమిళనాడు రాష్ట్రీయ మహాసభ ఈ నెల 31 వ తేదీ నర్తారు వల్లభాయీ పట్టుకొని అధ్యక్షతను జరుగును. పట్టుకొని 30 వ తేదీ మద్రాసు చేరెదరు. శ్రీనివాసచార్యుగారు మహాసభను ప్రారంభించెదరు. సి. రాజగోపాలాచారిగారు ఖడ్గరు ప్రదర్శనపు ప్రారంభమహోత్సవము జరిపెదరు.

WANTED.

Organisers to reprint the Ideal Insurance Co. Ltd., a unique concern offering policy to the poor & middle classes. Monthly Salary Rs. 100/- T. A. Rs. 10/-, wins a very liberal commission. Apply to:—THE MANAGER, 21, Raja Lane, Calcutta.

సీమకమలములు నమ్మకమైన సొమ్ములు సంత్సృష్టినాం దనినో, సొమ్ము వాపసు యివ్వబడును. క్యాటలాగు ఇనాం. ధాంబాయి జ్యాయలరీమార్పు, 94 చె నాబజారు రోడ్డు, సావుకారుపేట, మద్రాసు.

మాప్రత్యేక ప్రేమనరి, పార్ట్ మెంట్ పంపింగు సెట్లు కెరోసిన్ క్రూడాయిల్ ఎంజినులతో గలవు.

పుర్రవివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

వాల్ కార్టు బ్రదర్సు, ఎంజినీర్లు ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు. ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు: కొత్తతరగుపేట, బెంగుళూరు, వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర. అవనామిరోడ్డు, కోయంబత్తూరు. వాల్ కార్టు బ్రదర్సు, ఏజెన్సీ, బెజవాడ.

అసంబ్ధి అధ్యక్షుని అధికారమును తగ్గించుట

(బీమునర్వసు)

పరిపాలనా విధానమే రాజప్రతినిధి సంతకము మీదేరుటకు కారణము

లండన్, ఆగ 26:—అసంబ్ధి అధ్యక్షుని యధికారమును తగ్గించుటకు ఒక్క రాజప్రతినిధితోగాని, ఇండియామంత్రితోగాని, గూడుకొనలేదు. ఏనిబంధనలను మార్పులను జేయవలెనని నిశ్చయించు యధికారము రాజప్రతినిధి కొక్కనికేలేదు. ఆతెడొక్కడను జేయునట్టి యధికారములేదు. అతని సభలోనున్న సభ్యులదే యధికారము. వారందరూ ఏవిషయమునైనను మార్పులనుగూర్చి నిశ్చయింపవలసియున్నది. వారు కృతనిశ్చయము లయినపుడు రాజప్రతినిధి ఏమియు చేయజాలడు. అట్టి తీర్మానమును ఒక్క ఇండియామంత్రి ఆమోదించుటకుగాని నిరాకరించుటకుగాని యధికారము లేదు. ఆమోదించుటకుగాని నిరాకరించుటకుగాని సభాయుక్తుడైన ఇండియామంత్రికే యున్నదా యధికారము.

ఇండియా ప్రభుత్వములో ఒక్క భారత కార్యనిర్వాహక సభ్యుడు ఇట్టి మార్పుకూడదని పట్టుదలను జూపినట్లులే ఇండియా మంత్రి సభలోగూడ ఒక భారతప్రతినిధి సమ్మతిని జూపలేదు. కాని ఎక్కువమంది సభ్యులు సదా కఠినకాననములను ఆమోదించునపుడు ఒక్క సభ్యుని ఆక్షేపణ ఏమిచేయగలుగు?

లండను ఇండియనుసోషల్ క్లబ్బు

సభ్యుల భిన్నాభిప్రాయములు (బీము నర్వసు)

లండన్, ఆగ 26:—లండను సోషల్ క్లబ్బులో సభ్యులకు భిన్నాభిప్రాయములు పెండు. నేడు అందొక విందు జరిగెను. ఈ తగవులచే క్లబ్బు అధ్యక్షుడు సర్ మండేబ్బి భావనాగిరిగారు, తమపదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి.

ఈ క్లబ్బు సాంఘికవిషయములను వీడి రాజకీయప్రచారమునకు పూనుకొన్నదను కారణమున భిన్నాభిప్రాయములకు అవకాశ మేర్పడెను. డాక్టరు పరంజిపాయిగా రధ్యక్షులుగను, ఆర్. పి. నెహరుగారు కార్యదర్శిగను నియమింపబడిరి.

ఈవిందుకు ఇండియను సెంట్రలుకమిటీ సభ్యులనుగూడ ఆహ్వానించిరి. ఇయ్యది అక్రమమనునయు, తమ క్లబ్బునూత్రములకు భంగమనియు వారిని ఆహ్వానింపరాదనియు సభ్యులు ఆక్షేపించిరి. భారతీయులలో కొందరు నైమను కమిషనుకు విముఖులు. అయ్యది సవ్యముగా నిండు, తే వ్య గా నిండు. అట్టి సందర్భములందు భారతీయులు నైమను కమిషనుకు బహిష్కరించినపుడు వారి నేల విందున కాహ్వానింపవలెనని ప్రశ్నించిరి. ఒకవేళ సెంట్రలుకమిటీసభ్యులు అతిధులుగ రాగోరునో డబ్బిచ్చుకొని అధ్యక్షుని స్నేహితులుగ రావలెననిరి. ఈవిందుకొచ్చినది ఒక్క హరిసింగుగారు, డాక్టరు సుహృద్వాద్ గారే సర్ మహమ్మదు హాబీబుల్లా డా|| డ్రమ్మండుపేల్లగార్లు గూడ విందుకువచ్చిరి. అతిధులను ఆహ్వానించి ఛాయాపటమును తీసికొను సమయమున సకలత్యాసాలాగా రెంత మాత్రము వారి నాహ్వానించి ఛాయాపటమును తీయరాదనిరి. డా|| పరంజిపాయిగారు సభ్యులను సుముఖులుగజేయ యత్నించిరి. కాని వ్యర్థప్రయత్నమాయెను. ఈ గండ్రగోళ్ ములో ఒకసభ్యుడు కార్యదర్శివై అభిశేకన తీర్మానమునుపాదించెను.

తృదకు ఛాయాపటమును తీయలేదు. అల్లరి సద్దుకొన్న పిదప భుజించి తులిధులు వారిదారినివారు యువన్యాసములు లేకుండజనిరి.

ఇరాకుమంత్రి వర్గము

రాజీనామానిచ్చెను రాజనకు ప్రధానామాత్యునకు భిన్నాభిప్రాయమే కారణము (హుటరు)

లండన్, ఆగ 26:—ఇరాకురాజనకును, ప్రధానామాత్యునకు భిన్నాభిప్రాయము వచ్చుటచే ఇరాకు మంత్రి వర్గము రాజీనామా నిచ్చెను.

అపక్వాహారము

గాంధీ మహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసము

“అపక్వాహార పరీక్షలో దినదినాభివృద్ధిని తెలిపి యీ ఆహారమును తినుచున్న వారికిని తినగోరు వారికిని అధికముగ ధైర్యమును కలిగింపవలెనని నేను కోరుచుండగా యీ ఆహార మునందు విపరీత పరిణామమునే దెలుపవలసి వచ్చినది. నేనిది వర కెన్నడును కేవలము అపక్వాహారమునే తినియుండనందున చాల బాగ్ త్రగానే దీని నిపుడు తినుచుండినను నాకు ఆరోగ్య భంగము కలిగినది. బంక విరేచనములు వినువకుండ పట్టుకొని నవి. అవి అంతతీవ్రముగా నుండకపోయినను నన్ను మంచ మెక్కించుటకు చాలియుండుటయేగాక అపక్వాహార పరీక్షకు గూడ అంతరాయమును కలిగించినవి. అందువలన నేను మరల పక్వాహారములను తినుట మాత్రమేగాక మేకపాలను గూడ త్రాగవలసివచ్చినది. 1928 న వం బ రు లో నేనుపాలను నదలివేసితిని. గాన మరల నిపుడు పాలను త్రాగనసరము లేకుండనే వ్యాధిని కుదుర్చుటకు డాక్టరు హీరాలాలు దేశాయిగారు సర్వశక్తులను వినియోగించిరిగాని విరేచనములలో బంకయును రక్తపుగురులును తగ్గనందున అవికట్టుటకు పెరుగు త్రాగక తప్పినదికాదు. ఈ వ్యాసమును నేను 18 వ తేదీ ఆది వారమునాడు రాత్రి వ్రాయుచున్నాను. ఇప్పటికి నేను రెండు సార్లు పెరుగు త్రాగితిని. దీనిఫలితము యీ వ్యాసము చివరను తెలిపెదను.

నేను అపక్వాహారములను తినుటవలన విరేచనము లధిక మైనవి. లోపలనున్న విషపదార్థము లన్నియును పోవుచున్న ననియును అటుల విరేచనము లగుట మంచిదే యనియును నాకు తోచినది. నీరస మేమియును నాపక్వతలగనందున నేనటులతల చుటకువీలైనది. కాని అది సారబాటనియును అపక్వాహారములు జీర్ణము కాకపోవుటవలననే అటుల విరేచనము లయ్యెనని యును యిపుడు స్పష్టమైనది. అవి క్రమముగా బంకవిరేచనముల క్రింద పరిణమించినవి.

నాతోగూడ నపక్వాహారమును ప్రారంభించినవారిలో నిపుడు నలుగురు మాత్రమే దానిని సాగించుచున్నారు. తక్కినవా రందరను క్రమముగా మా ని వేసిరి. ఆనలుగురి లోను యొక రోకసంవత్సరమునుండియు అపక్వాహారమునే తినుచున్నారు. అందువలన తనకు చాలమేలు కలిగినదనియే ఆతడు తెలుపుచున్నాడు. తక్కినవారికి నీరస మధికమునటవల నను రోజురోజును తూనికలో తగ్గిపోవుటవలనను వారు మాని వేసిరి.

“అపక్వాహారమును వృద్ధులును, యువకులును, వ్యాధిగ్రస్తులును, ఆరోగ్యవంతులునుగూడ తినవచ్చును. ఇది అందరికిని గూడ సరిపడును” అని శ్రీయుత బొల్లాప్రగడ గోపాలరావు గారు (రాజమహేంద్రవరము) తెలిపిన విషయము మాత్రము రుజువు కాలేదని మాత్రము వ్రాయకతీరదు. అపక్వాహారమును గూర్చి పట్టుదలగలవారు తమ అసభవములను వ్రాయుటలో ప్రజలకుదానిపై నాదరము కలిగించుటకు ఆతిశయోక్తులను వ్రాయగూడదు. నిజమైన విషయములనే వ్రాయవలెనని యిపు డైనను గ్రహింతురుగాక. తమకు కలిగిన అనుభవమును మాత్రమే వ్రాయవలెనుగాని లేనిపోని ఊహలుచేసి విపరీత కల్పనల నెంత మాత్రమును ప్రకటింపగూడదు.

అపక్వాహారమునందు 40 యేండ్ల క్రితము నాకెట్టి నమ్మకముండెదో నేడుగూడ నట్టి నమ్మకమే కలదు కావుననే యిపుడీపరీక్ష స్పష్టముగా విఫలమైన దని నేను వ్రాయగలుగు చున్నాను. నాకు దీనిలో అనుభవము లేకపోవుటయును సరి యైన వస్తుసమ్మేళనము తెలియకపోవుటయునే యీవై ఫల్యము నకు కారణములు. అపక్వాహారమును తినుటవలన చాల మంచి ఫలితములు గూడ స్పష్టముగానే కనబడెను. దీనిని తినుటవలన మూలో నెవరికిని గూడ నధికముగ బాధ యేదియును కలుగ లేదు. నాకు బంకవిరేచనములు పట్టుకొనినను బాధ యేమి యును కలుగలేదు. నన్ను చాలమంది నైద్యు లిపుడు పరీక్షించిరి. బంకవిరేచనములు తప్ప మరేవిధముగ అనారోగ్యమును లేదని అందరను గూడ నైకకంఠ్యముగా నుడివిరి. నాతో గూడ నీపరీక్ష ప్రారంభించినవారికి గ్రుడ్డినాండ్రు గ్రుడ్డివాడు మార్గ దర్శకు డైనటుల అనుభవము లేని నేనే మార్గ దర్శకుడ నైతిని. శాస్త్రజ్ఞు నకు సహజముగా నుండునట్టి ఓరిమిగలిగి అపక్వాహారమును గూర్చి సాంతముగా తెలుసుకొనిననా రెవరును మాకు సలహా జెప్పుటకు లభించలేదు.

నాకు మరల సంపూర్ణారోగ్యము కలిగినపిమ్మట కొంత తీరిక లభించగానే నేను మరల నపక్వాహారమును పరీక్షింప

నారంభించెదను. నేను చేసిన లోపములను గ్రహించి వానిని మానివేయుటకు ప్రయత్నించినచో పరీక్ష కొనసాగగలదు గాన నేనటుల చేయగలుగుదునని ఆశించుచున్నాను. నేను సత్య స్వేచ్ఛకుడను గాన మనుష్యుడు శరీరమును మనసును ఆత్మను మంచి ఆరోగ్యస్థితిలో నుంచుటకు తగిన శ్రేష్ఠముగ సమగ్రాహార మును కనుగొనుట అనసరమని నేను తెలుచుచున్నాను. అపక్వా హారపరీక్షవలననే ఇది కొనసాగగలదనియును పాలను త్రాగుట వలన గలిగెడు లాభముల నన్నిటిని పూర్తిగా కలిగింపగల శాకా పదార్థము అపారమగు శాకాప్రపంచమున లభింపగలదనియును నాకు నమ్మకము కలదు. పాలలో కొన్ని దోషము లున్నవనియును, పాలు శిశువులకును చిన్న జంతువులకును మాత్రమే యేర్పరుపబడెననియును, అవి వయసుచిన్నవారి కొర కేర్పరుపబడలేదనియును వైద్యులందరునుగూడ నంగీరించియున్నారు. కాన, సర్వవిధముల సరియగు నాహారమును గూర్చి పరీక్షించుట ముఖ్యతముగాన నీవిషయమున వ్యయ ప్రయాసలనుగూర్చి ఆలోచింపకుండ పరీక్షించుట విధియనియే నేను నమ్ముచున్నాను. కావున దీనియం దభిమానముగలవారింకను నాకు సత్యములగు స్వానుభవములను తెలుపుచుండవలె ననియే నేను కోరెదను. ఈ పరీక్షయందు నమ్మకము లేనట్టియు యీపరీక్షవలన నాకెట్టి హానికలుగునోయని నాయందు గల ప్రేమచే నాందోళనము జెందుచున్నట్టియు మిత్రులు మనశ్శాంతిని బడయుదురుగాక! నా యితరపనులకు భంగ కర మగు నెట్టిపరీక్షనుగూడ నేను చేయనని వారికి నేను వాగ్దానము నొస గుచున్నాను. నాకు 18 వ యేండు నచ్చినప్పటి నుండియును గూడ ఆ హార విషయము నే నిట్టి స రీక్షలను చేయుచునే యుంటిని. నాకు ప్రబలములగు వ్యాధులు గూడ తరుచుగా కలుగలేదు. సామాన్యముగా నేను మంచి ఆరోగ్యమునే కలిగియుంటిని. ముఖ్యవిషయమేమనగా యెంతకాల ము నేను యీ భూలోకమున తన ఆజ్ఞలను నెరవేర్చుట భగవత్సంకల్పమగునో అంతకాలమును ఆ సర్వేశ్వరుడు నన్ను కాపాడుచుండుననుట కెట్టి సంశయమును లేదని నామిత్రులు గ్రహించురు గాక.

తాత్కాలికముగా నా పరీక్షకు నిరోధము కలిగినదను కారణమున దీనిని పరీక్షించుచున్న వారందరను గూడ మాని

వేయగూడదు. నాపరీక్ష విఫలమగుటకు గల కారణములను తెలుసుకొని వారు అనసరమగు మార్పులను చేయవలెను.

1. బాగుగా నమిలి తినుట ముఖ్యతము. అది సాధ్యము గానిచో మెత్తగానూరి నోటిలో చాలసేపుంచి చప్పలించి అదిద్రవముగా నైన పిమ్మటనే మింగవలెనుగాని గట్టి వస్తువులను నమలకుండ నెన్నడును మింగగూడదు.
 2. నోటిలో నమలుచున్నపుడు ద్రవముగా మారకుండ కొంత పిప్పి మిగిలినచో దానిని ఉమ్మిచేయవలెనుగాని మింగగూడదు.
 3. ధాన్యజాతులను (గోధుమ, వరి బియ్యము, చోళ్లు, జొన్నలు మున్నగునవి) పప్పుదినుసులను (కందులు, మినుములు, పెసలు, శనగలు, బటానీలు మున్నగునవి) చాల కొద్దిగా తినవలెను.
 4. లేత ఆకుకూరలను కాయకూరలను బాగుగా కడిగి తురిమి లేక తోరితినవలెను. వీనినిగూడ చాల కొద్దిగానే తినవలెను.
 5. క్రొత్తగా అపక్వాహారములు తిన నారంభించు వారు బాగుగా పండినవల్లను (వారింజ, కమలా, చచ్చిద్రాక్ష, ఆరటి, మున్నగునవి) నిండిన వల్లను (నిండుద్రాక్ష కిసిమిసి ఖడ్మరపు కాయలుమున్నగునవి వీనిని నీళ్లలో నానవేసి తినవలెను) గింజలు నట్టు (కొబ్బరి, బాదం, పిస్తా, ఆక్రోటు సారపప్పు, పెరు శనగమున్నగునవి) మాత్రమే ప్రధానాహారముగా తినవలెను.
 6. చాల కాలము అపక్వాహారమును తిని పరీక్షించిన పిమ్మట దానివలన నెట్టి హానియును కలుగ లేదని గట్టి నమ్మకము కలిగిన పిమ్మటనే యిష్టమున్నచో పాలను వర్ణింపవచ్చును కాని అంతవరకును పాలను ముఖ్యముగా త్రాగుచునే యుండవలెను. నేను అపక్వాహారమునుగూర్చి చాల గ్రంథములు మున్నగువానిని వ్రచితిని. వట్లను గింజలును మాత్రమే శ్రేష్ఠమైన ఆహారము గానవీనినే తినవలెను. ఆకు కూరలను కాయకూరలను తినగోరవచో వానిని చాలకొద్దిగానే తినవలెను. అనియే అన్ని గ్రంథములును తెలుపుచున్నవి.
- నేని వ్యాసమును 18 వ తేదీ రాత్రి వ్రాసితిని. పెరుగు యొక్క ఫలితమును 20 వ తేదీ మంగళవారము ఉదయము వరకును పరీక్షింపగా నీర్లు కలిపిన పెరుగు అనగా మజ్జిగ నాకు బాగుగా సరిపడుచున్నదని తెలుప గలుగుచున్నాను. (నిండుయిండియా 22-8-29)

తరుణము మించిపోకమునుచే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు దువ్వెనతో ఊడివచ్చునంతవరకు ఆరింపకుదు వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యదిశ యని గ్రహింపుడు.

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్

ను నేటినుండియే వాడుకారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టిపోవుట విడ నుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చునలై, తుమ్మెదరక్కలవలె నిగనిగలాడించును. ఈసులభపదతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీవెండ్రుక లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించ గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీవెండ్రుకలకు నెట్లు అధి క్యము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతిపట్టణములోను, పల్లెలోను, దుకాణాదారులందరినద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మనారలందరినద్దను దొరకును. మీయూరివర్తకులయొద్ద కొనునప్పుడు, కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

నీనా 1-కి నెల రు 1-0-0; పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. నీనాలు 8-కి రు 2-10-0; పోస్టేజీ ఆ 0-12-0.

ఓ టో ది ల్ బ హా రు (రిజిస్టర్డ్)

కొనుట ముతవకుడు.

మీదుస్తులమీదగాని, కేబు రుమాలమీదగాని రెండుయూడు చుక్కలు ఆటోడిట్ బ హారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైటీపువ్వుల పరిమళములను, వెనజల్లి నట్లునగును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోడిట్ బహారు తప్ప మరెద్దియు కానరాదు. నేడే ఒకనీనాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించువు.

1/2 బౌన్సు ఓటోడిట్ బహారు	రు.	2-0-0
1/4 " "	"	1-4-0
1/8 " "	"	0-12-0

నమూనానీనా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

285, జమ్మామక్కిడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం. 2.

నూతన గృహప్రవేశ మహోత్సవము

శ్రీ కా. నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు "శ్రీ బాగ్" నందు చేరుట

మైలాపూరు "లక్ష్మి" సమీపమునందు శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు నూతనముగ కొనిన "శ్రీ బాగ్" భవనమున నిన్నటి ప్రాతఃకాలము 6 గంటలకుభవమహోత్సవమున గృహ ప్రవేశమహోత్సవముగావించిరి. మహోత్సవ సందర్భమున శ్రీ పంతులుగారి బంధు, మిత్రులును ఆంధ్ర ప్రతికా కార్యాలయోద్యోగులును, మరియు పెక్కింద్రు అతిథులును విందున కాహ్వానింపబడిరి. అతిథులు మృష్టాన్నభోజనము చేతన, స్రవ్యందనతాంబూలాదికములతోడను సత్కరింపబడిరి. అతిథులందఱును రమణీయులుగ నలంకరింపబడిన దివ్యభవనమును, పరివేష్టించియున్న, నానావిధ పరిమళమును, సుల నృత్య సంయుతాచారమును, ఆరామాంతర నిర్మలజలపూరిత కూప, తటాక నిర్మాణములను కనుపండువుగ వీక్షించియు, చల్లని నీల తెమ్మెరలనభివించియు, ఆరామవిహారములచే వినోదముగకాలమును గడపిరి. గురు దేవులకును, బ్రాహ్మణులకును ధూరి సంభావన లాసంగబడెను.

* * *
"శ్రీ బాగ్" నూతన గృహప్రవేశ మహోత్సవ కాలమందు సమర్పించిన పద్యత్రయము చంపః మాతః.

నరమలనిచ్చి భక్తులను-వాడిరి బ్రోచెడి దేవునిబలెక్కి
కురుచిరధాన్యరాసులను-జొప్పడినిచ్చెడిధూమియంబలెక్కి
సరళత "నాంద్రకారవి"కు -సప్రాప్తి నీ మహానీయసేవకు
క్షిణుగ శేర్పడెన్ గృహము- చెన్నపురివరమధ్యమనలిన్ ||
శేటగిత్.

విజయవాటికయం వొక్క-వినుగగృహము |
రమ్యమై యొప్పుచుండు "సు-ర్గాలస" |
మనెడు భవ్యనామంబున; -నంబ సత్రే |
చుండు విలసిల్లు ననియెడి-యగ్ధ ముఖ ||
గిరీమాతః.

చెన్న నగరాంతికంబున- జెన్నమీఠ
శ్రీరమాదేవి పైపైని-నరులుగూర్చ
స్థిరనివాసంబు- జేమార్చె-చెరియందు
భద్రగృహమేధ వై భువి -నటలుయ్యు!
నారితోగ్రామ్యక్షముల్ - నయనపర్య
మెనక నొసరింపన్, ద్వీజములు-సూనిదయలః
జేయ, శిష్యావసాదలు-హోయ! గూర్చ,
బంధుచర్చంబు నిను సదా - భక్తిక నల్వ,
అతిథు "లాసంధిఃసం" బ-బంధు-బాగడ,
జనులు "శ్రీ బా" గలంచును -జాటుచుండ.
ఇట్లు: విధేయసేవకుడు,
బొక్కపట్టణము-రామానుజయ్య.

నర్ బి. యన్. శర్మగారు
బొంబాయి, ఆగస్టు 25:—రైల్వే కేటు కమిటి అధ్యక్షులగు నర్ బి. యన్. శర్మగారు శేటిదినము ఉదయం బొంబాయి చేరిరి. బల్లలపై రైల్వేనాగు ఓడించుచున్న చాట్ల విషయమై బరంపూరు రైల్వేమిల్లువారు తెలిపిన ఆక్షేపణలను రైల్వే కోట్టు కమిటివారు విచారించెదరు. (అ. పై)

మీకు కావలసిన నల్లన

1. బురుగులు నడిచి లేకుండా చేక కాచిపైమైన రొట్టెం భోజన స్థూల.
2. ప్రిమియం లేని భిమా రైల్వే టిక్కెట్ ఈ దినన విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
దక్షిణ హిందూదేశముం దంతటను ఏజంట్లు కావలెను. కష్టపడి పని చేయునట్టివానికి, పలుకుబడి గలవారికి ధారాళమైన పత్రములు గలవు.
ఉత్తరము వ్రాసిన వరకులు, ఫారములు పంపబడును. మేనేజింగు ఏజంట్లు—
ప్రిమియర్ బెనిఫిట్ సొసైటీ లిమిటెడ్.,
దిమాల్, కాన్ పూరు. లేక బ్రాంచి సెక్రటరీ.
51 పిటర్స్, కోడ్డు, రాయపేట, మద్రాసు.

భీమవర రహితుల మహాసభ

శనివారమునాటి హిందూపత్రికలో ప్రచురింపబడిన వార్త సత్యముకాదు

జిల్లా వోటర్ల సంఘము లేనేలేదు
నరసూర్ నుండి పత్రికలకు విలేఖరియగు శ్రీయుత మాధవరావుగారు యిట్లు మాకు తంతి నంపుచున్నారు:—
భీమవరమునందు జరిగిన రహితుల మహాసభను నేను స్వయముగా వెళ్ళజాలనగుదును చింతిల్లుచున్నాను. కాని జిల్లా వోటర్ల సంఘ కార్యదర్శియని పేరుపెట్టుకొని యొకడు హిందూ పత్రికకు శనివారమునాడు పంపినవార్త బూటకమువలె నగుపడుచున్నది. నేనెరింగినంతవరకు యిజిల్లాలో నిట్టి సంఘములేదు. ఎప్పుడును స్థాపింపబడి యుండలేదు.

ఉత్తరసర్కారుల వ్యవసాయభివృద్ధి సంఘములో మానేజింగ్ డైరెక్టరుగ శ్రీయుత జోష్యుల సుబ్బారావుగారు మా కిట్లు తంతి నంపుచున్నారు:— "భీమవరమునందు జరిగిన రహితుల మహాసభనుగరించి జిల్లావోటర్ల సంఘకార్యదర్శియని పేరుపెట్టుకొనిన కృష్ణమూర్తి యను నొకడు శనివారమునాడు ప్రచురింపబడిన హిందూపత్రిక కొక లేఖను వ్రాసెను. మద్రాసు పత్రికల క్రేయముకొరకును, ప్రజల క్షేమముకొరకును కృష్ణమూర్తియొక్క పూర్తి పేరేమో తెలుపవలసినదని నేను కోరుచున్నాను. మరియు జిల్లావోటర్లసంఘము ఎప్పుట, ఎప్పుడు, ఎవరి అధ్యక్షతన స్థాపింపబడినదో, దాని అధ్యక్షు డెవడో, కార్యనిర్వాహకవర్గమునందలి సభ్యులెవరో, వోటరుగా నుండుటకు తన యోగ్యతలేవో, పోయిన శాసనసభకు వోటరుల పట్టికలో తనపేరు ప్రచురింపబడినదో, లేదో తెలియబరచవలసినదని కూడా నేను కృష్ణమూర్తిగారిని కోరుచున్నాను.

రెండవది నేను స్వయముగా సభకు వెళ్లి కార్యక్రమము నందు పాల్గొంటిని. కాళిపట్నము ప్రాజెక్టులలో సభ్యులుగా నున్న ముగ్గురు సభ్యులుమాత్రము నివేదికకు అనుమతులుగా నుండిరి. డెల్టారహితు లందరు ఆనివేదికను ఖండించిరి. మరియు నివేదికలోని లోటుబాటులను ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించుటకై సభనామ శ్రీయుత చండ్లు నారాయణరాజుగారిని, శ్రీయుత మోహన్ రామచంద్రరావు పంతులుగారిని నియమించిరి. సభాకార్యక్రమమును సరిగా ప్రతిపలుకు నివేదించుటకై శ్రీయుత నారాయణరాజుగారిని, లేక మోహన్ రామచంద్రరావు పంతులుగారిని గాని సభవారు నియమించుచు తీర్మానించిరి. (తంతి.)

న ర బ లి

ద్వీపాంతరవాస శిక్ష

అలహాబాదు, ఆగ 24.—మీరటు వాస్తవ్యులగు హరచందు మర్కీ అను ఇరువురు సోదరులు జబ్బుపడిరి. మందులవల్ల ప్రయోజనము లేనందున గ్రామ పోరోహితుని ప్రోత్సాహము పై మేకలను కాళికాదేవికి బలియొసగిరి. అప్పుడుకూడా వారికి ఆరోగ్యము కుదరలేదు. కాళికాదేవికి నరబలి ఇవ్వలయునని సంకల్పించుకొని ఒక పోరోహితుని, మరియొకసేవకుని పూరినెలుపలకు తీసికొని వారిని కొట్టి చంపి బావిలోవేసిరి. సెవన్ను విచారణసమయమున నిందితుల పక్షము నిందితులపక్షమున వాదించుచు వారు ఆ సమయమున బుద్ధిమితము లేనివాతై యుండిరినియు సిచ్చివారిని శిక్షింపమాడదనియు వాదించెను. సెవన్నుజడ్జి నిందితులు శేర్మలని తీర్పుచెప్పిరి. సుతోదేకము ఆధికమునుండెను గాని వారికి సిచ్చియున్నదని రుజువుకాలేదనిరి. సెవన్నుజడ్జి నిందితులు మరణశిక్ష విధించిరి. హైకోర్టు నందు అపిలుచేయగ హైకోర్టువారు మరణదండనను రద్దుచేసి ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించిరి. (అ. పై.)

కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షత

గాంధీమహాత్ముడే అర్హుడని లీడరుపత్రిక తెలుపుట ప్రస్తుతసమయమున కాంగ్రెసునాక విషమపరిస్థితులలో తగుల్కొని యున్నది. దీనిని దరి జేర్చగలవాడు మహాత్ముడొక్కడే. దేశీయులకు మహాత్ముడం దున్నంత పరిపూర్ణ విశ్వాసము జనహరలాటగారివైన లేదుగాన మహాత్ముడు మరల నాలోచింపగోరవలెను." అని అలహాబాదులో సుప్రసిద్ధ మితవాద పత్రికయగు లీడరుపత్రిక వ్రాసెను. (అ. పై.)

బిటిషువారు రాజీకి వత్తురా?

బి. శివరావుగారి అభిప్రాయము
మదరాసు కార్మికనాయకు లగు బి. శివరావుగారు ఆనిబీసెంటుగారితో ఇంగ్లాండు యూరోపు దేశములం సంచారముజేసి 23 తేదీన బొంబాయి కేపులో దిగినపిదప పిన అభిప్రాయములు యీ మధ్య ఇంగ్లాండునుండి తిరిగివచ్చి భారతీయులందఱు వెల్లడించిన అభిప్రాయమునే బలపరచు న్నవి. బిటిషు మంత్రివర్గములోను అచ్చటనున్న ఇండిర కార్యాలయమునందు ఇండియాకు అనుకూలమును పరిస్థితు లేడిన వని వీరి యభిప్రాయము.

"నెడ్జివుడు చెబుగాను ఇండియామంత్రి అతివాదులయె సానుభూతి గలవారును శాంతిముగ యోచించువారును భార్యుల వాంఛలను సరిగా తెలిసికొనుటకు కుతూహలముగల వీ పార్లమెంటులో పలుకుబడిగూడ గలను. వైస్రాయి ఇర్వింగారు మంత్రివర్గమువారితోను, తనపార్టీవారితో ముచ్చటించుచు భారతీయ పరిస్థితులను స్పష్టముగ ఉన్నవి ఉన్నట్లు వివరిం నాకు తెలియవచ్చెను. ఈదేశములో అతివాదులుగూ ఇర్వినుగారిచ్యూప సంవృత్తిపెండగలరని కామన్సునభ లాబీ కొందరుసభ్యు లనిరి. ఇండియాకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యంబిసంగవలెనని యిదివరకే బాహ్యముగ ప్రకటించియుం బార్లీలానుబరి, క్లెయిన్సు వెంటివారు మంత్రివర్గమునందున్నా గాంధీ, పండిత నెహ్రూగార్లతో నేదో రాజీదుద్దుకొని తగ్గ లేకుండ జూచుకొననిలెనని యెల్ల రాశించుచున్నట్లు లండనుల అధికారవర్గములందు నేవంటిని."

"నర్ లేజబహదూరు సమ్రాగారి ప్రకటనకు లండన్ పత్రికలో ప్రాముఖ్యత యొసంగబడెను. ఇండియాకార్యాలయమువారుగూడ వారియభిప్రాయములను శ్రద్ధగ యోచించుచున్నారు" అని శివరావుగారు నడివిరి. డా॥ బిసెంటుగారు అక్టోబరుమాసములో ఇండియాకు తిరిగివత్తురనియు సర్వసభ తిరిగి జరుపుట కుద్దేశించెననియు శివరావుగారు తెలిపిరి. (అ. పై.)

The Allenburys' Castor Oil

వాసనయులేదు రుచియులేదు
ద్రవ్యగూఢమున నున్న ఘనత
చెందిన గొప్ప విశేషకారి 'ఆలెక్ బరీ' నూర్చుగల చిట్టముదములంద
ఁను ఎటునుండదు. భూలోకమం
దంతటను వాడుచున్నారు.

'ఆలెక్ బరీ' నే వాడుటకు నిశ్చయించు
పును, ప్రతిచుంగుల గుకారముగోను
కొరకును.
సరికుఁద్రవనది గనుక శ్రేష్టమైనది.
అత్యుపయుక్తమును గృహద్రవ్యం
గృహమునం దుండవలెను.

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON
Special Representative for India :
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

వృత్తాంతలేఖలు

బె జి వాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

వైస్రాయిగారివద్దకు వెళ్లుచున్న సనాతన ధర్మపరుల రాయబారవర్గము

ఆగస్టు, 28:—నేడు సాయంత్రం గ్రాండు ట్రంకు యెక్స్ప్రెసు బండిలో వైస్రాయిగారివద్దకు వెళ్లుచున్న రాయబారవర్గము వచ్చుచున్నారని తెలిసి యీ పట్టణముందలి స్వగృహాధిపతులు లనేకమంది ప్రేక్షకులవద్దకు విచ్చేసిరి. శ్రీయుతులు యనగండ్ర లక్ష్మీనరసింహం, చెరుసపల్లి బుచ్చి రామయ్య, పెద్దిభొట్ల వీరయ్య, సూ. కుబ్జరామశాస్త్రిలు, భాగవతుల గోపాలకృష్ణయ్య, నోరి రామశాస్త్రి, చొన్నలగడ్డ శ్రీ రామచంద్రయ్య, కోటేశ్వర దీక్షితులు, చోడవరపు దేవశ్రాజు, కళాపాని శ్రీ రామశాస్త్రి, మున్నవ కృష్ణశర్మ గారలు మున్నగువారు ప్రేక్షకులవద్ద వేచియుండిరి. మద్రాసు నుండి యెక్స్ప్రెసు బండి ప్రేక్షకుల వచ్చి చేరినతోడనే యనగండ్ర లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు, మద్రాసునుండి వచ్చినవారినిన్ని, ఈ ప్రేక్షకులనుండి ప్రయాణమున వారి నిన్ని క రూపర మాలలతోను పుష్ప మాలలతోను అలంకరించి వారికి ఫలములను, చందనాది తాంబూలము నిచ్చి సత్కరించిరి. చోడవరపు దేవశ్రాజుగారుకూడ అతిథిసత్కార మొనర్చిరి. రైలు ప్రేక్షకులను నడలునప్పుడు జయజయ ధ్యానములు చెలరేగెను.

మద్రాసునుండి వచ్చినవారి నామముల నిందువహరించుచున్నాను. శ్రీయుతులు టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు, కే. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, ఎం. కే. ఆచార్యులు, ఎన్. కే. వైద్యనాథయ్యగారు, ఏ. వెంకట్రాయలయ్య, యన్. నరేశయ్యగారు, యన్. మహాలింగయ్యగారు, కే. సుబ్బారావుగారలు మున్నగువారిలు.

బెజవాడనుండి వయనమైనవారు పురాణం కృష్ణమూర్తి రాళ్లబండి సీతారామశాస్త్రి, వెంపటి నరసింహం, కనుపర్తి మార్కండేయశర్మ, పుల్లపంతుల రామచంద్రయ్య, గోవు రామచంద్రరావు, హేమాద్రి కొండలరామశర్మగార్లు. ఈ రాయబారమువారికి నెల్లూరు, తెనాలి పట్టణములవారుకూడ సర్వాద చేసినట్లు తెలిసినది. 28 వ తేదీకి నిన్ను చేరెదరు.

గుంటూరు పురపాలక సంఘసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

17 తేదీ సాయంకాలమున పురపాలక సంఘసమావేశ సభ శ్రీయుత నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారి యాజమాన్యమున జరిగెను. గాంధీ తిలక కేబుల్లకు కొందరు ప్రస్తుతము రయిల్వే క్రాసింగువద్దను మునిసిపల్ పాకాలును తిరిగి మార్గగాయల మార్చెట్టుగా మార్చులెసిన దని హాజరైచ్చిరి. అది ఆలోచించబడి అటుల జరుపుటకు వీలులేదనిరి.

జాటుమిల్లువద్ద స్థలములను యిదివరలో ఫ్యాక్టరీల కట్టుటకు నియమించిన స్థలములలో నొకటిగా నుండెడిది. ఇప్పుడట్లు వందలకొలది జనులు గృహనిర్మాణమునకై స్థలములు కొనుటచే ఆప్రదేశమును ఆవట్టికనుండి తొలగించులెసినదాగా నయిరుదుగాక ఆఫీసు నోటును బెట్టిరి. కవుకోసిలువారు దాని నాపాదించిరి.

గుంటూరు తహసిల్ దారు గారు పుస్తకాలయమునకు తూర్పుననున్న ఖాదఖానాస్థలములో కొంతను ఇన్మెయిట్ ఖాన్ అనువానికి గృహనిర్మాణమునకై యిచ్చుటకు తీర్మానించి తెలియజేయవలసినదిగా కోరిరి. ఆకాగితము శ్రీయుత కళ్యాణం గోపాలకృష్ణయ్యగారికి బంపబడెను. వారా విషయమును సమగ్రముగ విమర్శించి ఆస్థల మెన్బర్లకి యివ్వబడగూడదనియు, అది పట్టణముధ్యమున నుండుటచే నది ప్రజోపయోగమున కనేకవిధముల తోడ్పడుననియు, ప్రస్తుతము పెరుగుఅమ్మ స్థలము బహుకల్పకముగా నుండుటయేగాక కడు అనారోగ్యముగా నున్నదిగుటచే పెరుగు నొకచోట అమ్ముట కొక మార్చెట్టును అచట వెంటనే బెట్టుట మంచిదని వారు వ్రాసిరి. ఆయాలోచన చాలబాగుగ నున్నదని చెల్వయ ఆప్రదేశమునందు మార్చెట్టును బెట్టుటకు తీర్మానించిరి. ఇంక నెన్నియో తీర్మానములు జేయబడినవి. తరువాత సభ ముగిసెను.

వ్యభిచారవృత్తికై బిడ్డనుచంపి తల్లిని విక్రయించుట

నేరస్థునికి మరణదండన

ఆలహాబాదు, ఆగ 24:—జహుపూరు వాస్తవ్యుడగు లాల్ జత్ షా అనునతడు 18 సంవత్సరముల స్త్రీని పుట్టింజికి తీసికొనిపోవు మిషన్ పై ఒక నదిబడ్డను తీసుకొని వచ్చెను. ఈ స్త్రీచేతిలో 14 మాసముల శిశువుండెను. లాల్ జత్ షా మాతాత్తుగ ఆశిశువును లాగుకొని నదియందు పడవై చెను. ఆస్త్రీని బలవంతముగ పంజాబునకు తీసికొనిపోయి వ్యభిచారవృత్తికై విక్రయించెను. కొంతకాలమునకు ఆస్త్రీ తప్పించుకొని నచ్చి పోలీసువారికి వివరములను తెలుప పోలీసువారు లాల్ జత్ షా గారిమీదను అతని అనుచరుడగు జబ్బా మీదను కేసుతెచ్చిరి. మాజిస్ట్రేటు లాల్ జత్ షా మరణశిక్ష అతని అనుచరునికి ద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధించెను. నేరస్థులు హైకోర్టునందు అప్పీలుచేసిరి. గాని హైకోర్టువారు అప్పీలును కొట్టివేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

తూర్పుగోదావరి కాంగ్రెసు సంఘము

కాకినాడలో 30 వ తేదీన సమావేశము

కార్యదర్శుల ప్రకటన
రామచంద్రపురం, ఆగస్టు 26:—తూర్పుగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ కాకినాడలో కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు మధ్యాహ్నము 1 గం. యాకల 30 వ తేదీన జరుగును (31 తేదీన గాదు.) కాంగ్రెసు ప్రచారకు తెల్లగును తమవద్దనున్న రసీదుపుస్తకములను దచ్చినతో యిచ్చుటి కెంతవరకు సభ్యులుచేరినో తెక్కవేసి రాష్ట్రీయ సంఘమునకు సకాలమున పంపవలెను. రాష్ట్రీయసభకు అగ్యక్షులను ఎన్నుకొనుట ప్రతినిధుల కేర్పకొనుట, అన్నప్రశ్నయ్యగారి నభివేదించుట, యిరర విషయములు చర్చింపబడును. సభ్యులెల్లగు విచ్చేయప్రాధితులు. (తంతి)

కళావేంకటరావు,
మల్లెపూడి పల్లంరాజు,
కార్యదర్శులు.

1 కేరు రూ 1-12-5 కేరు రూ 7-8-0 పాలామి త్రి సరిజీవి. (రిజిస్టర్డ్) 1 కేరు రూ 1

దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్ల వస్త్రము, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గాఢంబే. జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోరు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

ర సాయ న ము ల కు రాణి.

లోధ

స్త్రీ జన మిత్రము.

వ నిత ల ఋతు దోషాది రోగములకు వజ్రాయుధము.

అన్ని మందులపాపులలో దొరకును.

కే స రి కు టీ ర ము,

ఆయుర్వేద ఔషధశాల, ఎమ్మూరు, మధురాను.

మహామదు పాషాగారు

ఈజిప్టు ప్రధానమంత్రి

వీరికివల ఇంగ్లండులో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారితో సంప్రదింపులు జరుపిరి. (సెంట్రలు న్యూస్)

ఈగలవిక్కిగారు, ఫ్రాన్సులోని రుష్యా రాయబారి

ఇంగ్లండుకు లేబరుమంత్రి హెడ్డరుసనుగారితో సంప్రదింపులు జరుపిరి. (సెంట్రలు న్యూస్)

ఇంగ్లండులో జరిగిన ప్రపంచ బాలభటు సమావేశము

వేల్పు యువరాజుగారు బాలభటు దుస్తుల ధరించిరి. (సెంట్రలు న్యూస్)

విదేశవార్తలు

సార్వభౌమ దంపతులు

శ్యాండ్రింగుహంతు బయలుదేరిరి

(వైల్డెస్)

రుగ్బీ, ఆగ 24:—సార్వభౌమ దంపతులు శ్యాండ్రింగు హంతు బయలుదేరిరి. నేటి మధ్యాహ్నము కింగ్స్ క్రాస్ వైపున కేగిరి. త్రోవలో సమర్థము లేకుండ ఎంతజేసినను అచట వల జనులు గుంపులుగూడుట తప్పలేదు.

నష్టపరిహారములు

రాంకో మగ్డొనాల్డుగారు

(వైల్డెస్)

రుగ్బీ, ఆగ 24:—రాంకో మగ్డొనాల్డుగారికి ఎల్లిననగర స్వాతంత్ర్యమును ఇచ్చినపుడు హేగునభిలో నష్టపరిహారము లనుగూర్చి కబురుచేయగా త్వరలోనే అనుకొన్న దానికంటె ముందుగ లండనుకు బయలుదేరి సమకట్టెను. నేటి మధ్యాహ్నము 5 గంటలకు లండనులో ఉండుటకు విమానములో బయలుదేరిరి.

హేగు వ్యవహారములు

రాచకీయ రాయబారములు సాగుచున్నవి

(వైల్డెస్)

లండన్, ఆగ 21:—రాచకీయ రాయబారములు బాగానే సాగుచున్నవి. ఆర్థికవిషయమై ఎటులైన సమాధానము ను కుదుర్చుటకు విశ్వ ప్రయత్నములను సల్పుచున్నారు. ఇదివరలో జేసిన మాదనలను స్పష్టముగా రంగీకరించలేదు.

జెరూసలముదొమ్మి

బ్రిటిష్ సేనలు పలస్తైనుకు దిగుట

(రూటరు)

లండన్, ఆగ 26:—పలస్తైనులో యూదులకును అరబ్బులకును దొమ్మి జరుగుచున్న విషయము పాశులకు తెలిసిన విషయమే. ఆదొమ్మివలన 40 మంది యూదులలో చనిపోయిరి. ఇందులో ఒక కుటుంబములో 6 గురిని వధించిరి.

మెట్రాలో ఇంకొక 7 గురు అరబ్బులను జంపిరి.

పలస్తైనును ప్రభుత్వమున బ్రిటిష్ వలన యధికారిగ నున్న జెరూసలముకు విధింపబడి రని యూదులలుతంతి చెబుచున్నది. ఇతడు యూదుల ఇండ్లను అరబ్బులు ముట్టడించుచుండ నివారించుట లేక అతడు హతయెను.

హేబ్రుకుగూడ దొమ్మి వ్యాపించినది. చాలమంది హతులైరి, తుతగాత్రులైరి. యూదులు ఆపడలో యున్నారు. తక్షణము సహాయము జేయుటకు రావలెనని బ్రిటిష్ యధికారికి తంతి నంది.

ట్రాన్సు బుర్దానియా సరిహద్దు సేనలు వచ్చినవి. అరబ్బులను జెరూసలముకు రాకుండా జేయుట కరుదెంచెను. ఈ జిప్సునుండి 600 బ్రిటిష్ సైనికులు వచ్చిరి. పలస్తైనుకు మట్ట నుండి రెండువలసలమును పలస్తైనుకు అందిరి.

గ్రాఫ్ జపిలీను సోమవార ముదయమునకు లాన్ ఆంజెల్స్ జేరును.

సార్వభౌమ దంపతులు శ్యాండ్రింగు హంతు జేరిరి. ప్రజలు స్వాతంత్ర్యము సాగిరి.

రాంకో మగ్డొనాల్డుగారు హేగునభిలో విమానమునకు కొంచెము చిక్కులు గల్గుటచే ఆలశ్యముగ దిగుట తలపెట్టెను.

సర్ బేజేట్ పవెల్ గారు, బాలభటు ద్యమస్థాపకులు

వీరి కిటివల బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు బిరుదు నిచ్చి బహూకరించిరి. (సెంట్రలు న్యూస్)

కుంభవృష్టిచే నదులు

పొంగిపొరలుట

50 మంది చనిపోవుట

(రూటరు)

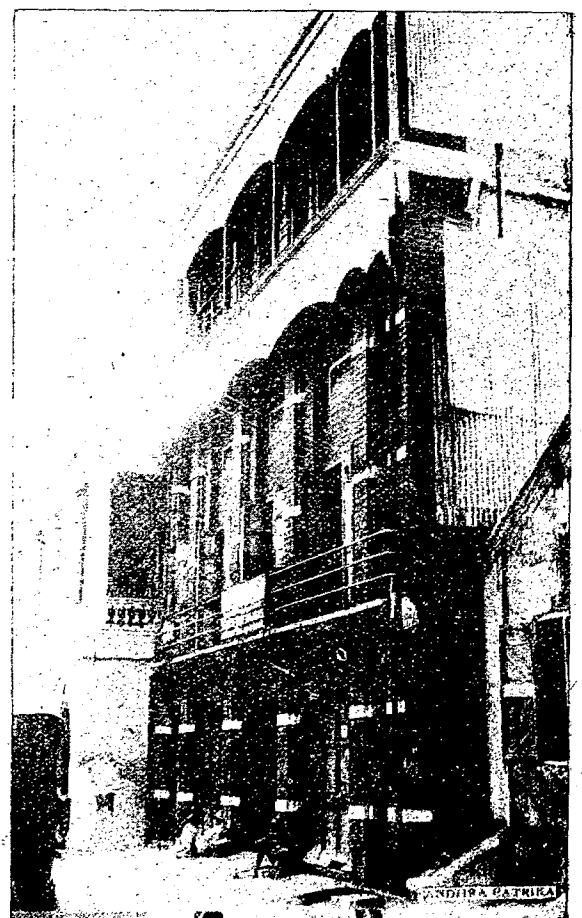
లండన్, ఆగ 24:—కుంభవృష్టిచే ఆకాశము చిల్లివడి ప్రవాహముగ వర్షించినందున వర్షార నదిశాఖలు పొంగిపొరలుట చేతను స్కామ్మట్టదగ్గర 50 మంది, చాలవరకు ముసలివాండ్రు చనిపోయిరి. పట్టణ పోలీసు ఆవరణలోయున్న పనివాండ్రు తుపాకులనుగాల్చి వరదవచ్చినదని ఎచ్చరించిరి. ఇతరులు తప్పించుకొని పారిపోవుటకు పీల్చెనది.

మద్రాసు గవర్నరు

నైటు బిరుదము

(రూటరు)

లండన్, ఆగ 24:—మద్రాసు గవర్నరుగ నియమించబడిన బార్న్ ఫ్రెడర్క్ స్ట్రాస్లింగారికి సార్వభౌమదు నైటు బిరుదము నిచ్చి సత్కరించిరి. దాని చిహ్నమును గూడ అందజేసెను.

మద్రాసులో కొత్త బ్యాంకు

నూతనముగ స్థాపించబడిన వ్యవసాయపు బ్యాంకు. (మల్లీశుపిథి, మదరాసు.) (కె. ప్రా. బి.)

జగత్ప్రసిద్ధులగు తెన్నిను ఆటగాండు

కలకత్తాయందు పోటీలుజరుపుట కేర్పాటులు

బాలగోపాల్, రామస్వామిగార్లు ఆహ్వానింపబడుట

ప్రపంచపు తెన్నిను పోటీ పందెములలో పాల్గొని అఖండవిజయమును గడించిన తెన్నిను ఆటగాండులలో ప్రాచీన దేశీయులగు కోపేట్, (వెంటిడ్, డేవిస్ కప్పు ఛాంపియను) బ్రగ్గన్, లాండ్రీ, రాడెల్ గార్లు నవంబరు మాసములో భారతదేశమును విడిచిప నరుడెతురని గట్టిగా తెలియుచున్నది. "కలకత్తా పోటీ క్లబ్" వారు ప్రవారిరాకకై తగిన ఏర్పాట్లుచేసి 1000 పానులను అందుకుగాను వ్యయపరచు తీర్మానించుకొనిరి. పోటీలు కలకత్తాయందే జరుగగలవు.

ఇట్టి జగత్ప్రఖ్యాతులగువారితో నాడుటకు ఈడగువారి దేశమున నేకొందిమందిమాత్రమే గలరు. కావున భారతదేశ మందలి అన్నిరాష్ట్రములలోని ప్రధానులగు ఆటగాండులందరకు ఆహ్వానములపంపబడుటకు తీర్మానింపబడెను. పోటీలు డిసెంబరు క్రిస్మస్ సెలవులలో జరిగిన, పలువురుదెంచుటకు సౌకర్యముగ నుండునని పలువురు తమకోరికను వెల్లడించిరి. "కలకత్తా పోటీ క్లబ్" వారు గొప్పగొప్పయేర్పాట్లను గావించుచున్నారు.

ఆహ్వానింపబడినవారు

పంజాబు—యం. సతీష్ మదన్ మోహనహరి శర్మ, ఆంధ్ర జగత్ మోహనలాలు, మోచి. యల్. సోని.

సంయుక్తప్రదేశాలు—యల్. యస్. డీని, యి. వి. బాబ్, కృష్ణ ప్రసాద్, యస్. డి. బ్ల్యూ. బాబ్, డా|| ఆండ్రి, డి. యస్. కపూర్, ఏ. మాస్టేగార్లు.

బొంబాయి—ఏ. యం. డి. పిట్ మేజరు థస్సీ.

మద్రాసు—బాలగోపాల్.

మధ్య ఇండియా—యస్. యస్. దేశాయి, జగత్ కిశోర్.

ఇతరులు—విషంబర్ దాస్, విషంబర్ దయాల్, సోహన్ లాల్, మంపర్ సింగ్, యస్. యం. హాడిజాగు మోహన్, సి. రామస్వామి.

ప్రకటన

చంపూరాఘవము, సవ్యాఖ్యానము

అద్భుతచరము !!! సంస్కృతప్రబంధము. అశ్రుతపూర్వము !!! త్వర !!! 500 ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి. త్వర !!!

సాహితీజ్ఞానమును సంపాదించుట కిదియ పరమోపయోగకరముగ గ్రంథము.

సంస్కృతవిద్యార్థిస్వామిలారా !!

వేయి గ్రంథములకా జరుపినేల, కావ్యపంచక మైనవిదవ నిర్దానికా జరిగిన సాహిత్యసక్రమర్థు లనందగుదు రని చెప్ప నవసరము లేదు.

దీని నామాలాగ్రముఁ బఠించినఁ గలిగెడి జ్ఞానసంపదిష్ఠులుములఁ జూడుదు !!!

1 వృత్తలక్షణములు, 2 కవితాధోరణియు, 3 పగుభావశక్తియు, 4 వ్యాకరణ జ్ఞానము, 5 వృత్తాన్నితయు, 6 అలంకార కాస్త్రజ్ఞానము, 7 ఆత్మపదసమాధానశక్తియు, 8 నక్తృత్వము, 9 సంస్కృతమున ప్రాసంగికతాశక్తియు, 10 అన్వయశక్తియు, 11 విశేషార్థకల్పనాశక్తియు, 12 భావ విశేషముల నూహించుకొనుకొనియు, 13 కావ్య భావనాపరిపక్వబుద్ధియు, 14 విశిష్టాద్యైత సంప్రదాయ ప్రథమ ప్రవేశ జ్ఞానమును, 15 కాలక్షేపశైలియు, 16 సర్వవిధ పాకవృత్తిరీతిరసస్వర జ్ఞానమును, ఇవి మున్నగు ననేకసాహిత్యాంగము లింపమర్చబడినవి.

మూలకర్తలు:—శ్రీ డి. వే. ప్ర. శ్రీమన్ అనూరి అనంతాచార్యులవారు, "భాత్యనంతార్య కేసరి" నై బాంయిలకా, బెటెన్లోలు సంస్థానము.

త్వరపడి ఆర్డరుల సంపినవారికి 15 దినములలోగా సదరు గ్రంథమును వి. పి. చేయగలము. 12 పుస్తకములు ఒకేసారి కొనువారికి 1 పుస్తకము ప్రజంటగా నిత్తుము.

దీనివెల రు. 4-0-0 కాలికోట్లలో శేపరు.

వి. పి. చాట్టిలు ప్రత్యేకము.

శ్రీమా అనూరి వేంకటనరసింహాచార్యులుగారు ఇవటూరి సుబ్బారావుగారి ఇంట్లో, బెజవాడ.

బెజవాడపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘము

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభకు

ఆహ్వానసంఘము ఏర్పడుట

ఈ సంఘ సాధారణసభ యీ నెల 22వ తేదీ గురువారం సాయంత్రము 5 గంటలకు శ్రీరామమోహన ధర్మ గ్రంథాలయ భవనములో శ్రీయుత అయ్యంకి వేంకట రమణయ్య పంతులు గారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై చేసిన తీర్మానములు.

తీర్మానము (1) శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమరావు పంతులుగారు అధ్యక్షపదవికి యిచ్చిన రాజీనామాను అంగీకరించడమైనది.

(2) ఈ సంఘమునకు శ్రీయుత డాక్టరు శివ లెంక నల్లి కార్జున రావుగారిని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

(3) ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభకు, ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారి తీర్మానము ప్రకారము బెజవాడ పట్టణములో శెప్టెంబరు నెల 9, 10, 11 తేదీలలో చేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

(4) సదరు తీర్మానము ప్రకారము ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభకు చేయుటకుగాను ఈ క్రింది ప్రధమసభ్యులతో ఆహ్వాన సంఘమును ఏర్పాటు చేయడమైనది. వారు ఇతరులను కూడ చేర్చుకొనవచ్చును. ఆ హ్వాన సంఘమునకు రుసుము రూ 5 లకు తక్కువ శేషండ్ ఏర్పరచడమయినది.

ప్రధమమున యిరువదిమంది సభ్యులతో ఆహ్వానసంఘము ఏర్పడెను.

5. ఆహ్వానసంఘమునకు తాత్కాలిక కార్యదర్శిగా శ్రీయుత అయ్యంకి వేంకటరమణయ్యపంతులుగారిని ఏర్పాటు చేయడమైనది.

6. జిల్లాసంఘమువారికి యివ్వవలసిన సాయముగ నాయదా వేయడమైనది.

7. ప్రతి కాంగ్రెసు సభ్యులను తనకు వచ్చుకదాయము నుండి సంవత్సరమునకు,

రూ 100—500 లుకు	నూటికి	రూ 1-0-0
„ 500—1000 లు వరకు	నూటికి	రూ 3-0-0
„ 1000—పైన ఆదాయము వచ్చువారికి	నూటికి	రూ 5-0-0

లు చొప్పున ఈ సంఘమునకు విరాళము లివ్వవలసినదిగా కోరడమయినది.

8. 18-8-1929 తేదీన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ జాతీయోపసంఘమునందు చేయబడిన 8 నెం. తీర్మానము ప్రకారము జిల్లా సంఘమునకు, బెజవాడ పట్టణ జనాభా 50,000 లకు, ఇదివరలో ఎన్నుకొనబడిన 5 గురు సభ్యులుగాక (పదివేలకు అయిదు గురు చొప్పున) విగిలిన యిరువది స్థానములకు ఈ క్రిందివారిని ఎన్నుకొనడమైనది.

1. దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్యచౌదరి, 2 అయ్యంకి వేంకటరమణయ్య, 3 మల్లెల శ్రీరామమూర్తి, 4 కోట నాగభూషణం గుప్త, 5. యర్నేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి, 6 అంబటిపూడి శేషగిరిరావు, 7. నోరి వేంకటేశ్వర్లు 8. గోపరాజు బ్రహ్మానందము, 9. తాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు, 10. కాటూరి రామమూర్తి, 11. దాసు త్రివిక్రమరావు, 12. వెంకటరు మిల్లి శ్రీరామరావు, 13. నూరి వేంకట నరసింహశాస్త్రి, 14 ముద్దూరి వేంకట సుబ్బారావు; మాజీటి నాగభూషణం, 16 పిఠుపాటి కామేశ్వర సోమయాజి, 17. అద్దేపల్లి వేంకటగురునాథ రామశేషయ్య, 18. మద్దూరి వరదరాజగోపాలరావు, 19. తాడంకి లక్ష్మీనారాయణ, 20. పేమాద్ర కొండలరాయ శర్మ గారలు ఎన్నుకొనబడిరి.

9. ఈ సంఘమునకు నిబంధనలు తయారు చేయుటకు ఈ క్రిందివారిని ఉపసంఘముగా ఏర్పాటు చేయడమైనది.

1. పొలుకుపాటి వేంకట నాగభూషణం,
2. దాసు త్రివిక్రమరావుగారు.
3. అయ్యంకి వేంకటరమణయ్యగారు.

సా. వెం. నాగభూషణం,

కార్యదర్శి, బెజవాడపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము.

మీకు ఇది ఔసరం

కో-ఆయర్ వెంట్రుకలను కాశ్యేతముగా మొలకనుండ చేయును. రు 2. నపుంసకత్వం నరముల బలహీనతను నెగ్గి, రు 2

142

గన్యంత్రాలయం, వేటపాలెం పోస్టు.

ఆయాసపడవద్దు

శూలనొప్పి తగ్గిపోవును

చాంబర్లేన్ శూలనొప్పి నివారిణి ఉపయోగించిన ఉత్తరమును నే బాధనుండి విముక్తిపొంది స్వాస్థ్యము ననుభవించగలవు. ఇది చాల నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుంచి అనేక ఘనవైద్యులచే ఆమోదింపబడుచున్నది. చుండులంగల్ల న్నిటిలోను దొరకును. ప్రపంచమునంతటను శూలనొప్పి లకు, తిమిరి వాయువులకు, ఆతిసారమునకు, పొత్తికడుపునంబంధమైన వ్యాధు లన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని సుగుణమును పొందుచున్నాడు. ఎల్లప్పుడు స్థిర నుంచుకొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించును.

చాంబర్లేన్ శూలనొప్పి నివారిణి

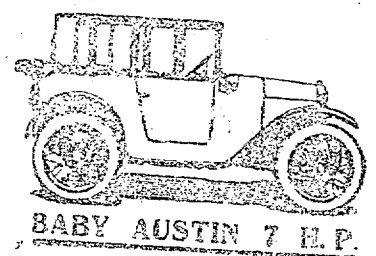
ప్రపంచమునందు చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతమైనది చివ్యోషధము. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక సుగుణమున్నది.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co,
Des Moines, Iowa U. S. A.

CHAMBERLAIN'S

శూలనొప్పికి, ఆతిసారమునకు పూర్తియైన నివారిణి.
కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారిణి

ఆస్టన్ 7 అమోఘమైన కార్లు

అవి లెక్కలేని పేటెంటులచే మూయబడినవి.

ఆస్టన్ ఫ్యాక్టరీవారినుండి లై సెన్సును పొంది అమెరికా, ఫ్రాన్సు అందు జర్మనీ మొదలగు దేశములందు వేసవేలు కార్లు తయారు చేయబడుచున్నవి.

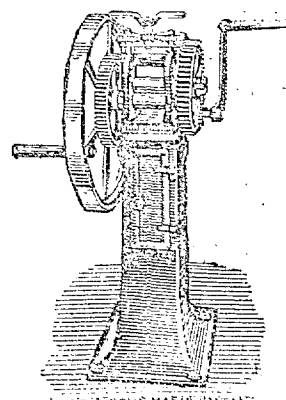
ఒక గాలను పెట్రోలుకు 50 మైళ్ల దూరము అంత వైగానే పోవును. అది అంత నమ్మకమైనదిగా నుండుట చేతనే ప్రస్తుతము ఇండియానుండి వేసవేలు కార్లు నడుచుచున్నవి.

వెంసురూరు, మైసూరు, ఉదకమండల మొదలగు స్థలములందు ఒక నఫా దీనియందు ప్రయాణమొనర్చుట నిజముగా అత్యంత ఆహ్లాదకరము.

ప్రస్తుతము మేలైన స్ప్రింగింగ్ తో తయారైన మాడెలులు చెడుతాగులకు తగినవి.

కచ్చితముగా వండుప్రకారము కారులు యియ్యబడును.

The South Indian Motor Co.,
MOUNT ROAD, MADRAS.

రేకులమిషనులు

ఇది నగం పనిచేయువారికి పయోగపడును. రూపులకు రుకాంతి విశేషకాలముపయోగించినను దగ్గరేదదు. ప్రతిస్పర్ధకుండును యేజుట్టు కానరాదు.

సి. మోన్, శోభనాచలం,

అండ్ సన్స్.

చిల్డ్రన్ టెక్నిక్, చిల్డ్రన్ టెక్నిక్

వర్ణాశ్రమ ధర్మములు

వేదశాస్త్రపురాణములు ప్రమాణము లనియే భావించవచ్చును. అందలిధర్మము లాచరణీయములనియే తలపవచ్చును. అసరించునారు మహానుభావులు కావచ్చును. కాని వేదము లందు విధింపబడిన కర్మల నాచరించుటకంటె మహాపాపము వంశపరంపర గానిచ్చెడు నాచారముల ననుసరించుటయందు పట్టు నుల దొంగు. ఇ. బి.కొ.కప్పుడు కులక్రమాగతాచారములందు వేదప్రమాణములను త్రోసిరాజుండును. మొత్తమునూ వేదవిహితాచారములయిననూ కులక్రమాగతాచారములయిననూ దేశకాల పాత్రముల ననుసరించి మారుచున్నవని చరిత్రలనల తెలుసుకొనుచున్నాము. హిందూసంఘమున పూర్వమునుండియూ మన వారు యెంచుకొనునూ పట్టుచునే యున్నాము. అది ప్రకృతిసహజముగ మాదా నగపడుచున్నది. ఆచారములు మారకుండ ఒకేవిధముగ నుట్టిపట్టుక ప్రేమాదువచున్ననూ సంభవము గాదని తోచుచున్నది. మనతాతముతాతలనాటి యాచారములను ప్రస్తుత యాచారములను హస్తాంతరముగలదు. అందుచే పూర్వాచారములకంటె యిప్పటి యాచారములు శ్రేష్ఠతరములని చెప్పబడెను. యే యాచారములను సంఘముచే కొంతకాల మాచరింపబడినవో అది అప్పటి దేశకాలపాత్రములనుబట్టి శ్రేష్ఠమయినదనియే భావించవలయును. అందువలన పూర్వాచారములు దూష్యములనియూ నవీనాచారములు శ్లాఘ్యము లనియూ చెప్పరాదు. ఎప్పటికీ యది యననరమో అప్పటికీ కాయాచారము శ్లాఘనీయము. పూర్వాచారము లెంత ధర్మబద్ధములయిననూ యెంత యాధ్యాత్మికము లయిననూ యెల్ల కాలము నిలువనేరవు. ఆంగ్లేయులు మనదేశమున యడుగుపెట్టినదాది యిప్పటివరకు మన హిందూసంఘమున కరిగినమార్పులకు లెక్కయేలేదు. వ్రాయదూచినవో నొకపెద్ద గ్రంథమును. సంఘమునందు కలిగినమార్పులలో సహగమనమునుగరించి కొంత విచారితము. యిప్పుడు వర్ణాశ్రమధర్మములు నిలువజెట్టవలయునని మన ప్రాచీనాచారపరాయణుల కెంతపట్టునలగవో పూర్వము చనిపోయినధర్మతో భార్య సహగమన మెన్నవలయు నని పూర్వము కంతపట్టునలగలను. ధర్మశాస్త్రము పాడెవ్వరుడెట్టి బ్రతికియుండి భార్యనుధర్మతోబాటు త్రాళ్లతోబంధించి కృతా నమునకు మోసికొనిపోయి అక్కడ చితిపెట్టెట్టి నిప్పంటించెడి వారు. అంతట నగ్నిరగులకొని మొదట భార్యధర్మముల కట్టిన త్రాళ్లు చరలబడి తెగిపోయెడివి. తరువాత వారివస్త్రముల కంటుకొని కేరమున కన్నీసోకగానే పాప మాబ్రతికి యుండిన యిల్లాలు; కుమార్తె మొదలయిన గోలపెట్టుచు లేచిపోవ ను ద్యుక్తయగుచుండగా, అక్కడివారు, వంశక్రమాగతాచార మెక్కడ వల్లడకాడె పోవునో యని, యామెమొర వినబడకుండు నట్లు (వినిన నెక్కడ, పూర్వయులు కరిగి గుండెనీరగునోయని) రండొడ్ల వాయింపు మంగళ్లను బాగుగా హెచ్చరించుచూ పెద్ద పెద్ద కర్రలతో నామె నాచితిపెట్టుండి లేవకుండునట్లు అగ్ర చిపట్టి బలవంతముగా ప్రాణములు తీసికెగిరారు. యీ విధముగా భూమిపై నరులే, ధర్మపొయిన భార్యలకు యమకింకరులై యుండెడివారు. అంతపట్టుదలతో నాచరింపబడుచూ వచ్చిన యాయాచార మిప్పుడు పేరూపురూ లేకుండా కుడిచిపెట్టుకు పోయినది. మొదట నీయాచారము స్త్రీలు యిచ్చాపూర్వకముగా, ధర్మపొయిన తరువాత బ్రతుకు వ్యర్థమని, ప్రపంచమున నుభిమేలేదని, బహిష్కారమున ధర్మ పొయిన తరువాత తాము నట్టి జీవచ్ఛముల మని, తిరగణుధిగా భావించి, కరు ప్రాణములు గడ్డిపరకలతో సమానము లని తృణీకరించి నునాయాసముగా నగ్నియందుబడి మరణించెడి వారు. ఆ విధముగా ననువులవాసి, పైలోకము నందు వారి పతి భక్తికి తగిన, ఫలముల నుభవించెడివారు. అది రాసురాను ఆ బలలకు బలవన్మరణములకంటె పరిణమించినది. అప్పుడు రాజా రామ మోహనరామలు మొదలగు సంఘ సంస్కర్తలు చాని నడిచి వైచిరి. ఈ విధముగా హిందూసంఘము నందు మొదటినుండియు ననేకాచారములు సదుద్దేశములతో ప్రవేశ పెట్టబడి యాచరింపబడుచు నుదకు కొంత కాలమైన తరువాత ఆత్మరక్ష మంచి యుద్దేశములు నశించి యంధప్రాయముగా ననుసరింపబడుతూ వచ్చి సంఘ సంస్కర్తలు ద్వాం సమసి పోయెడివి. కనుక సంఘసంస్కర్త లెప్పుడూ యెయిండ్ల కా గొడుగు పట్టుట సహజము. అదియునుకాక నాండ్లయ ప్రభుత్వము భారత భూమియందు చనుగుపెట్టిన దాది యిప్పటివరకు కలిగిన మార్పులనుబట్టి తోచినవో వర్ణాశ్రమ ధర్మములు పునరుద్ధరింతు రనుమాట గగనకుసుము. ఇందలి సత్యము పట్టుకము లందుంచువారికి బాగుగా విశదమగును. పూర్వాచారపరాయణు లొక్కమారు పట్టణములకే తెగి వారుగూమన కాఫీహోటళ్లను, మధ్యాహ్నమున భోజనహోటళ్లను, సాయంత్రమున సోదా

అమ్మకము

నేత యంత్రాలయాధిపతులకును ధనాధిపతులకును ధనము వినియోగించుటకు మంచి తరుణము. ది బెజవాడ స్పిన్నింగు అందు వీవింగు మిల్సు లిమిటెడ్, బెజవాడ (వాలంటరీ లిక్విడేషన్ క్రింద)

నేత యంత్రాలయము

యీ యంత్రాలయము మంచివిలువ గలిగినట్టియు సదుపాయకరమయినట్టియు య 10—88 ట్లు ప్రదేశమునను కృష్ణా కెనాల్ స్టేషన్ సమీపమునను (మద్రాసు దక్షిణ మహారాష్ట్ర) యినుపదారిమీద బెజవాడకు దక్షిణమున 8 మైళ్ల దూరమున నున్నది. యంత్రాలయభవనము నవీన పద్ధతుల ననుసరించి నిర్మింపబడినది. మిల్లు భవనములు, మిల్లు నౌకరులకు సరి పోవు వసతిగృహములు, 450 గుర్రముల పనరుగల స్టీము యంజను, నవీనమయిన నేతయంత్రములు, తయారుకాబడి నిల్వయున్న వస్త్రములు, నేత పరికరములన్నూ గల 6 (ఆరు) లక్షల రూపాయలు ఖరీదుచేయు నేతయంత్రాలయము, ప్రస్తుత పరిస్థితు లను బట్టి 4 (చార్లు) లక్షల రూపాయలకు యిచ్చుటకు ఆలోచనలో నున్నది. కొనవలసినవారు మిల్లు భవనములను పగటికాలముందు ఎప్పుడయినను పరీక్ష చేసికొనవచ్చును. మిల్లు పనిచేయుట మాత్రము 1 వ సెప్టెంబరు మొదలు 10 వ సెప్టెంబరులోపల చూడవచ్చును. బేరములను 1929 వ సం॥ 14 వ సెప్టెంబరు వరకు తీసుకొనబడును. ఇతర వివరములకు ఈ దినప సంతకముచేసినవారికి వ్రాయవలెను.

గూడూరి లక్ష్మణరావు, బి. యే., లిక్విడేటరు.

శ్రీలక్ష్మీజ్యోతిరీ కంపెని, బెజవాడ - ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పి కాదు.

మోసము లేదు.

మాప్రదర్శనశాలలో కొత్తరకముగజాలు, మెడగొలుసులు, రత్నములు, వచ్చలు, కెంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్లగొలుసులు, బంగారు వెండిగొలుసులు, మరచెంబులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.

సవరనుబంగారునకు, ఛాదివెండికి, కొత్తమాదిరీలకు, చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ.

116

నచ్చనివస్తువులను తిరిగిపీసికొందుము. సంపూర్ణతృప్తినిచ్చుటయే మాప్రదేశ్యము. బంగారువెండివస్తువులమీద ఎక్సైజు సగిషిషనులు చేయించి యివ్వబడును.

ప్రాప్తెటరు:—ఎర్నే ని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

సీమ పురుష సామ్యత హాస్య మార్గములు

త్వరపడు! వెంటనే వ్రాయుడు వివాహములకు మాత్రమే వెల 0-4-0 మాత్రమే. ముందుగా అయినకాలు పోస్టు చీట్ల సంపినవో. వి. పి. చార్జీల లెవు. జర్మనీ, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు అమెరికాదేశ పద్ధతు లీగ్రంథములో వివరింపబడినవి.

మనోల్లాసినిడిపో పోస్టు బాక్సు నెం 407 రు తిరువల్లికేణి, మద్రాసు

మాపులను, మరియు రైలుస్టేషను లందలి రిఫ్రెష్ మెంటు రూములను, పరీకించి చూచినవో వర్ణాశ్రమ ధర్మము లెంత వరకు పాటించబడుచున్నది తెలియగలదు. అంతమాత్రమున పైన చెప్పిన ఫలములందు జరుగుచున్న మార్పులను నేను బలపరచుచుండుటలేదు. తాము తలపెట్టిన కార్యము యొక్క సాధ్యా సాధ్యములు విచారించుకొనవలయును. మరియు, మనవైపు న, కాఖాంతర వివాహము లెన్న డెరుగము. ధనహీనతచే పాల పూట ప్రాంత్యులకును, మనకును సంబంధభాంధవ్యము లేర్పడుచున్నది. రాసురాను కులగోత్రములతో ప్రమేయము లేదు. నియోగి నైడికి యిత్యాది కాఖాభేదములతో నంతకంటె బనిలేదు. యాదూ జోడులలో యిదివరకే నిమిత్తములేదు. ఉరుకు పరుగున ఉడికి ఉనుకని మెతుకులు రెండు గొంతు కలో వైచుకొని కోర్టుకు పరుగెత్తు నువోగి వర్ణాశ్రమధర్మములు పాటించిన నోట దుమ్ముపడును. టంగని ఏడు ఘంటలు కొట్టు సరికి, వర్ణాశ్రమధర్మములు పాటించి బడికేగని విద్యార్థి చదువు సంస్కృతుల స్వస్తి చెప్పవలసివచ్చును. ఈవిధముగా ననేకమంది అనేకవృత్తులకు విద్యులకు తిలోదకములు వడలపలసివచ్చును. పూర్వము యీదేశమునందు పుట్టి యీదేశమునకు వెరిగి యీదేశమునందే మరణించిన మన తాత్ర వంశజులగు రాజులు సంఘమునందు వర్ణాశ్రమధర్మము లేర్పరచి వానిని చక్కగా పోషించుచుండెడివారు. ఇప్పుడు పరప్రభుత్వమువలన భారతదేశము రాజకీయముగా, ఆర్థికముగా సాంఘికముగా ధ్వంసమైనవరకు దాస్యమునందు మనగి లేలుచున్నది, కనుక భారతదేశ ప్రాచీనగౌరవమును నిలువజెట్టి వర్ణాశ్రమధర్మములను మరల పునరుద్ధరింపదలచినయెడల ముందు తన యింటిని కుశ్ర పరు ప న ల యు ను. ముక్కు బద్దల చేయు మురికికూపము లింటిచుట్టునూ నుండగా తన యిల్లు గోమయముతో నలిగినట్లు సార్థకములేదుగాన యింటికొరకు గ్రామమును కుశ్రపరుపవలయును. ఇట్లే గ్రామముకొరకు

తాలూకాయను, తాలూకానిమిత్తము జిల్లాయను, జిల్లాకో సము రాష్ట్రమును రాష్ట్రము సంస్కరించేటందుకు దేశమును, బాగుచేయవలయును. అటుపిమ్మట లోకకల్యాణమునకై పాటు పడవలయును. ప్రస్తుతము మనదేశము నుద్ధరించునిమిత్తము మన మందర మేకమకావలయును. శారదాగారియొక్కయు రావు గారియొక్కయు చేతలకు వ్రాతలకు మూలనూత్రిమిదయేయని నానమ్మకము. కనుక పూర్వాచారపరాయణులు వీరితోజేరి ముందు దేశమును దాస్యమునుండి లేవనెత్తవలయును. ఇప్పుడు హిందూమహమ్మదీయులే యేకమగుచుండగా వర్ణాశ్రమ ధర్మమెట్లు వర్ధిల్లును. వీరికి తిరగణుధిగా వర్ణాశ్రమధర్మములు నిలువజెట్టవలయునను వాంఛయున్నయెడల సంఘసంస్కర్తలతోజేరి వేదశాస్త్రప్రమాణములను విరుదములును సంఘమునకు హానికరములునూ నగు కల్లు సా రాయ మొదలగు మత్తుపదార్థములనుండియు కన్యాశ్రమము వరవికర్యాది దురాచారములనుండియు సంఘమును తప్పించి యేలసంస్కరింపరాదు? ఈవిషయములందు కండ్లమునీకొని యుండుట తగినపనికాదా? పీరలిటు లానర్చునీవో యీప్రభుత్వవిధాన మిట్లున్నంతవరకు వర్ణాశ్రమధర్మముల నిలువజెట్టజాలరు సరిగదా. ఒకవైపున నింకొకవిధమున రాజకీయవేత్తలచేతను సంఘసంస్కర్తలచేతను నభివృద్ధిలోనికి రానున్న దేశమును మరింతధ్వంస మొనర్చినవారగుదురు. పుండొకచోట మందొకచోటవేసిక ప్రయోజనమేమి? ముందు దేశమును నుద్ధరింపవలయును. పిదప సంఘమును తగుకట్టుబాట్లతో స్థాపింపవలయును, సాగుగింటి వాడు మనయింట ప్రవేశించి తనపాదములతో నిల్లింతయు పెట్టి మెలపరచి సర్వస్వమును కొల్లగొట్టుకొని పోవుచుండగా మడిమెలా కేటాయింపులతో మనము శాస్త్రప్రమాణములనుదా హరించుకొనుచూ తగవులాడుట హాస్యాస్పదముగాదా! మాలలను చేరదీయవలసినదనియు మహమ్మదీయులతో సఖ్యమొనర్చుకొనవలసినదనియు స్త్రీలకూడా రాజకీయములందు పాల్గొనవలసినదనియు మహాత్ము డూరకచెప్పెనా? దేశమునందు కాంగ్రెసునకు గల పలుకుబడి! మరియేయితరసంస్థలకును లేదనుట

నిర్వివాదాంశము. కనుక పూర్వార్థపరాయణులైన మిగుల దూరదృష్టితో యీయంశమును గుర్తించి తమయావచ్చితో దేశమునకై పాటుపడవలయును. తదనంతరము సంఘమును తగు కట్టుబాట్లతో నిర్మించుకొనవచ్చును. చుట్టుపట్లనున్న యిల్లన్నయు తగులబడుచుండగా నీ యింటి పైకెప్పుడయ్యె కొత్త తాటాకులతో కప్పచూచిన యది నిలచి చచ్చునా? అన్ని కొంపల యిల్లని చల్లార్చి వాటితోపాటు నీ యిల్లును బాగుచేసుకోవలయును. కనుక ముందు ప్రభుత్వవిధానమును మార్చి పిదప ప్రజల యాచారము నేర్పరచవలయును. చదువరుల కొక చిన్న కథను చెప్పి యంతటితో నీ వ్యాసమును ముగింతును.

ఒక ముదుసలి బ్రాహ్మణుడు కట్టెలమోపు నోకదానిని ఘరియొక మనిషి సహాయముచే నెత్తిపై కెత్తుకొని త్రోవను వచ్చుచుండెను. కొంతదూరము వచ్చునరకి మూత్రవిసర్జన మొనర్చుకొనవలసి వచ్చినది. మోపు క్రిందపెట్టునా? మరల యెత్తుకొనలేదు. మోపుతోనే కూర్చుండునా మరల లేవలేదు. అందుచే నిలువబడియే యాపని చేసెను. అది రాజుగారు మేడపైనుండి కనుగొనిరి. తరువాత రాజుగారు ఆ బ్రాహ్మణుని పిలిచి "అదియే మట్లానర్పితి" వని యడిగెను. అంత నా బ్రాహ్మణుడు "నీ మూలముననే యిట్లానర్పవలసి వచ్చిన" దని నిర్భయముగా ననెను. రాజుగారు నివ్వరబోయి "నామూలముగా నెట్లు చేయవలసి వచ్చినద"ని యడిగెను. ఆ మాటకు బ్రాహ్మణుడు రాజుగారితో "నీవు ఆయా వర్ణములవారిని ఆయా యాశ్రమధర్మములందు నియోగించినచో నేను కట్టె లమ్ముకొని బ్రతుకవలసినగతి యేలబట్టునని సామ్రాజ్యముగా నని-మోపు దింపినచో మరల యెత్తుకొనలేనియొ మోపుతో కూర్చుని లేవలేకను నిలుచుండియే యాపని చేసితి ననెను. రాజుగారు కొంతసే పాలోచించి నీవు నీ యాశ్రమ ధర్మముల ననుసరించుము. నీకు కావలసిన వేమియో చెప్పుము. ఆరునెల లోగా మీపూర్వుల లానర్చిన మహోత్సృష్ట కార్యములనర్చి, మాకు, నీమహోత్సృ మగవరులకు పోయితివా నీతల తీయించెదనని రాజుగారు తీవ్రముగ బలికిరి. బ్రాహ్మణుడు సరే యని తలనూపెను. నీకేమిసరుపాయము లానర్పవలయునో చెప్పుమని రాజుగారు రజిరిరి. బ్రాహ్మణుడు నాకేమియువలదు. యీ పూరిచివరనున్న నదీతీరమున ఒక చిన్న గుడిసె వేయించి నాకు నిత్యము కందమూల ఫలము లాహారముగా నిప్పించవలయునని కోరెను. రాజుగారు రట్లే యొనర్చిరి. బ్రాహ్మణుడు భార్యా బిడ్డలతో నదీతీరమునందలి గుడిసెలో ప్రవేశించి కందమూల ఫలములతో జీవనము గడపుచూ సంధ్యావందనాది సకలకర్మములనూ నెరవేర్చుచూ తపస్సు చేసుకొనుచుండెను. చూడునెలలు చాటినవి. రాజుగారు ఒకనాటి ఉదయమున మేడపై చివర అంతస్తున నిలుచునియుండగా యెదుటగా, ననతిదూరమున ఒక అంగవస్త్రము అంతరాళమున నిరాధారముగా నారవేయబడియుండెను. అదియేమిటో యని రాజుగారు తెలుసుకొనగోరి చారులనంపిరి. చారులు తిరిగివచ్చి రాజుగారితో నిట్లనిరి. అయ్యో నదీతీరమున కాపురమున్న బ్రాహ్మణుడు ఉదయముననే లేచి కాలకృత్యములు తీర్చుకొని నదిలో స్నానసంధ్యావర్తనములను నేరవేర్చి తీరమునకువచ్చి తపస్సుచేసుకొనబోవుచూ మార్గరక్తి సోకకుండుటకుగాను పైనున్న అంగవస్త్రమును పైకెగరవేయ నది యా బ్రాహ్మణునకు నీడనిచ్చుచు నంతరాళమున సూర్యుడు పైకి పోయినకొలది అంగవస్త్రము కూడా నట్లే పోవుచున్నదని చెప్పిరి. అంత రాజుగారు రాశ్చర్యపడి వెంటనే విల్లును అంబుసుగొని యా అంగవస్త్రము నక్కడనుండి తొలగింపవలచి యెక్కుపెట్టి బాణమును వదలెను. అంతట నాయంగవస్త్రము రాజుగారి యస్త్రమున కందకుండ బోయి తిరిగివచ్చి బ్రాహ్మణునకు నీడపట్టుచుండెను. రాజుగారు రంతట కరములు మొగిల్చి బ్రాహ్మణుని పాదములపైబడి తమింపవలయునని వేడుకొనెను. బ్రాహ్మణుడు సాదరపూర్వకముగా రాజుగారి నాశీర్వాదించి నీరాజ్యమునందు పరాశ్రమ ధర్మము లేర్పరచి అందరకు కన్నబిడ్డలవలె పాలింపుమని చెప్పి తాను యథాప్రకారముగా నా నదీతీరముననే యుండి తపస్సు జేసుకొనుచూ, చివరకు నిత్యానందపదవి నొందెను.

కనుక నామనవి యేమంటే కవులుగాని, గాయకులుగాని, చిత్రలేఖకులుగాని మరి యెవరైనా తమ తమ కళల సభివృద్ధిపరచుకొనుచూ సంఘసంస్కర్తలతో జేరి సాధ్యమయినంతవరకు దేశమునుగురించి పాటుపడవలయును. గాన అనవసరముగా పత్రికలయందు పాండిత్య ప్రకర్షల గనబరచుచూ దూషణము లానర్చుట పాడిగాదు. ఏ యెండ కాగొడుగు పట్టుచు ప్రార్థించుచున్నాను.

మల్లంపల్లి నాగభూషణం.

జిల్లా ఏజెంట్లు కావలెను. తంతి విలాసము "ప్రచారి"

ధర సరసము! నమ్మకమైన సరకు!!

స్వదేశాభిమానులారా! స్వదేశి పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సాహ మొసగి, ఉత్పాదమును గలిగింపుడు !!
అన్ని రకముల పప్పుర మెంట్లు హిందూదేశమునందే హైందవ పారిశ్రామికులచే చేతితో తాకబడక తయారుచేయబడినవి. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు న్రాయవలెను. ధరలు తగ్గింపబడినది. 55 డిహా:—58, బందరు వీధి, మద్రాసు.
16, ఆదియప్పనాయకవీధి, జి. టి., మద్రాసు.

ది ఈస్టర్న్ కన్ వెక్షనరీ మార్కెట్

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్, లిమిటెడ్

కలీల్ భవనము, అర్మినియన్ వీధి, మద్రాసు.
8-7-1928 తేది నుండి బ్యాంకు పని ప్రారంభింపబడినది
వాటాల జాబితా ప్రస్తుతము ప్రారంభించబడినది
అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 25,00,000
వాటా 1 కి రూ 100 లు వంతున 25,000 వాటాలుగా
విభజింపబడి, యి వ్యవధి చున్నది.
వాటాలు మొత్తము ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారముచెల్లించబడవలెను.
దరఖాస్తుతో రూ 10, అలాటమెంట్లు చేయబడినప్పుడు రూ 10
అలాటమెంట్లు చేయబడిన తేదికి తరువాత దఫా 1 కి రూ 10 లు చొప్పున
3 దఫాలు చెల్లించవలెను. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్య 2 నెలల క్యూరేషన్యుండును.
ప్రాస్క్రిప్టు, దరఖాస్తు ఫారములు
బ్యాంకు రిజిస్టర్డ్ కార్యాలయమునందు దొరకును
కే క
భారతదేశమందంతటను ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా
వారి కార్యాలయములందెచ్చటనైనను దొరకును.

రు. 5-8

మాత్రమే ప్రవేశ రుసుముగా మాకంటే సీకి చెల్లించి వంగోలు తాలూకా దశ రాజుల్లిగ్రామములో చనిపోయిన చూపాలసీదారు గనిపినేని సర్పయ్యనాయుని వారసునకు 9 వ ఆగష్టు 1929 తేదిన మేము చెల్లించినది.

రు. 500

మా ఉచిత భీమా పద్ధతి సౌకర్యములు

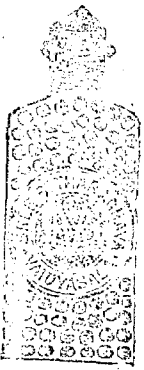
- (1) 18 సంవత్సరములు మొదలు 55 సంవత్సరముల వరకు ఆరోగ్యవంతు లెల్లరును చేరవచ్చును.
- (2) ఇందులో చేరుటకు పూర్వము డాక్టరు పరీక్ష లేదు.
- (3) సభ్యుడగుటకు ప్రవేశ రుసుము 5-8-0 మాత్రమే.
- (4) తోటి సభ్యుడు చనిపోయినప్పుడెల్లను చెల్లించవలసినది నెలకు రు 1-0-0 మాత్రమే. చావులు లేని నెలలో నేమియు చెల్లించనక్కరలేదు.
- (5) సభ్యుడు చనిపోయినప్పుడెల్లను చెల్లించవలసిన కాలపరిమితి 12 సంవత్సరములు మాత్రమే.

* కష్టపడి రు 1-8-0 కమీషను పద్ధతిమీదగాని లేక నెల 1 కి రు 40-0-0 జీతమునైనాని పనిచేయు యేజెంట్లు కావలెను.

ఇతర వివరములకు
ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్ అండ్ జెనరల్ అస్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్
23, సెకండులైను బీచ్. మద్రాసు.
లేక సూపరింటెండెంట్, బెజవాడ.

భిక్షగర్త పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు

రోగామయహర కస్తూరి మాత్రలు

ఈమాత్రలలో అత్యవకరములు తెలియుచున్నవి. ఈమాత్రలు 1-2 ను తాంబూలముతోగాని
విడిగాగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించితినే ఎటువంటి కఠినతరాహిత్యమునైనను తీర్చి కరించి, గాలి పీల్చుకొను
వలయును. ముఖమున చెడుపుకానిలాగున దేహమును కాపాడును. పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి ముఁ
దము, కులబద్ధము, పడినెము, దగ్గు, గర్భరలు, శిశులముచే కాళ్ళులాగులు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కా
యిండ్లు నొప్పి, అవరజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, నలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక
వ్యాధులను గుణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిననాడు స్నానమునాడు (కస్తూరికి ప్రతిగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను
కొని తమలపాకులలో నమిలి మింగవలెను. సాంక్రామికరోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలు
నీలించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు లగుదురు. ఈమాత్రలసీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుదు. 300 మాత్రలు
గల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిసాపురోపలను దొరకును. పోష్టుములకముగా 6 సీసాలు రు 1-కి.
12 సీసాలు రు 2-18-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.

సారస్వతానవం:— మెదడుకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బ
లమువలన గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచితాప
కల్పించి కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంఠస్వరమును మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పాదను పాదను పుత్రానామ నింపుడి
యిహినతైన స్త్రీలకు కైతినడుము (నైతి నోరు చాలా మెత్తగా వుండుటవలన) మాట్లాడను నడువను కానిపిల్లలకు పంజీవంజీకి
6 టోన్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోష్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

వెద్దాపురం శిల్కు-బట్టలు.
నాణ్యమైన సరకులు! సరసమైన ధరలు!!

మాపేరుగల ప్రేమమార్కుల శిల్కు-బట్టలు యితరుల శిల్కు-బట్టలకంటే నాణ్య
మైన వనే సంగతి తమకందరకు తెలిసిన విషయమే.
మానద అన్నిరకములలోను శిల్కు-కండువాలు, ధోవతులు, పేటలు, చీరలు,
జాకెట్టు, శిల్కులన్ను పొత్తిపంచలు వేస్తున్నారకములన్ను వున్నవి. అన్నిరకముల
వెద్దాపురం శిల్కు-బట్టలన్ను మానదనే దొరకగలవు. వివరములకు యీ దినన ఆడనుకు
వ్రాయుడు.

మలివెద్ది సుబ్రహ్మణ్యం
శిల్కు-క్లాత్సు మేన్యూఫేక్చర్, వెద్దాపురం, (తూర్పుగోదావరిజిల్లా.)

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

మోసపోకుడు. ఈ ఫార్మసీలో ఔషధములను కోరు
వారు రామమోహన ఫార్మసీ మే
నేజరుకు అనిమాత్రం వ్రాయవలె
ఈ డాక్టరు పేరు వ్రాయవలదు.
సు. ఫార్మసీలో సమస్త అయు
ర్వేద ఔషధములు భస్మములు లేహములు చుక్కములు మొదలగునవన్నియు కమిటీయోజమాన్యముక్రింద సుప్రసిద్ధుల నైద్యుల
లన తయారుచేయించబడి సిద్ధముగానున్నవి. కేటలాగు ఉచితము.
[వెసి డెంటు. సి. రాజగోపాలాచారి థి. వియల్. కె. దశరథరామయ్య థి. వియల్. బా. వెంకటప్పయ్య రిటైర్డ్ వాక్. లు.

Deschiens' syrup

విశేష ఉపయోగములు
ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణమును, 30,000 వైద్యులచేత ప్రశంసించబడినది. డెస్చియన్, పాల్
ఇది ముచ్చట, నవలించును. ఎక్కడనున్నాడు.
The Chemists Co., 145 Broadway, Madras.

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

నిక్కలి ఘాటుగలిగి సువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరూజనం, కుంకుమపువ్వు
మొదలగు నన్నులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక
అజీర్ణము, వాయున, జలుబు, కైశ్యము, జ్వరము, సన్నిపాతము, బాలింతగుణము, చిన్న బిడ్డ గుణముల
అగ్ని మాంద్యము, అజీర్ణశోధులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రామ
జ్ఞానమువంటివి. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినవి. పరీక్షించ దగినవి.
300 మాత్రలు గల సీసా 1-కి రు. 0-4-0
12 సీసాలు రు. 2-8-0
పాష్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పి. సి. వ. అండు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం, పెరిడేపి, నెల్లూరు జిల్లా.

తలులసి

తులసి మొక్కయొక్క ఆద్యుత క్రియలను దెలుపు
గ్రంథము, సర్వ వృత్తికామి కీటకాది విషములను కఫ
జాడ్యములను, చంటిబిడ్డల జబ్బులను కుర్చుకు తులసి
ఔషధములను, తులసి మహాత్మ్యమును, తులసి పురాణ
మును, తులసి పటములను, తులసి గోవిందశాసములను,
తులసి పూజమును యందు వ్రాయబడియున్నది. వైద్య
లకు, వైద్యరహితకు, స్త్రీలకు మిగుల ఉపయోగమైన
గ్రంథము. వెల 8 అణాలు. పోష్టుఖర్చులు 8 అణాలు.

కేసరికుటీరము,
ఆయుర్వేద ఔషధశాల, ఎక్కాడు, మదరాసు.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గం
టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లబంధును
కట్టుటలో పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికయ్యలేమును
కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0
3-17 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

పండువెన్నెల

వెన్నెలకైనను వంకర ఉన్నది గాని సంస్కృత భావ
కు లేదు. అట్టి భావను స్వయముగా కొన్ని దినములలోనే,
నేర్చుకొనుటకు తెనుగు లిపిలో ఆరు సంస్కృత పుస్తకములు
చేసితిమి. దేవతల భావయైన సంస్కృతము నేర్చుకొని సం
స్కృతముతోనే, గబగబ, మాట్లాడ గోరువారు రెండు రూపా
యలు మాకు పంపువో, మా ఆరు సంస్కృతపుస్తకములు
పంపెదము. వి. పి. గా పంపువో వృథాగా రు. 2-8-0 అగు
ను. రెండు రూపాయలు ఇప్పుడు పంపువారికి, భక్తిమార్గము,
శివరాత్రిమాహాత్మ్యము, నూరేండ్లు జీవించుమార్గము, అను మాడు
పుస్తకములు బహుమానముగా పంపెదము.
శ్రీ కృష్ణసంస్కృతగ్రంథమాల, వెద్దాపురము.

విన్నపము

మీకు ప్రశస్తమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు కావలసిన
యెడల వెంటనే ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాయండి. శరీర
బాధ్యమునుగూర్చి, ఏమిటికావలసినను మాకు వ్రాస్తే తగు,
ఔషధమును నిర్ణయించి పంపుగలము. ఒకసారి మాతో పరి
చయముచేసిన మీకే తృప్తినిచ్చును. కేటలాగు ఉచితము, 1
అర్వరసాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

కృష్ణా ఫార్మసీ, బెజవాడ

శ్రీపాద. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే ఆయుర్వేద్య
ధములన్నియు విరివిగా తయారుచేయబడి మునిసిపాలిటీలు,
తాలూకాబోర్డులు మొదలగు గొప్ప గొప్ప సంస్థలకు సప్లయచే
యుటకు సిద్ధముగ నున్నవి. 10-1